דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום שני, ח' בחשון תשמ"ז, 10 בנובמבר 1986 ● גליון 18960

היום 12 עמודים ● המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר

● בחזרה לזהות האבודה – חגי אשר, אוסטרליה
● תאצ'ר נתנה, המשלחת לקחה – עדנה סולודר
● החצר מתהפכת בגוש אמונים (ג) – אוריאל בן־עמי
● הוראת המדעים, המורים מתייבשים – יעל פישביין
● מקופחים ומקופחים יותר – אהרון גבע
● עכשיו (עמ' 9); על הדשא (עמ' 10); כוכבים ולילות (עמ' 12)

מזג האויר

ממטרים לפרקים. ייתכנו סופות רעמים בודדות. בחרמון ירד שלג.

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 4–8, צפת: 3–7, טבריה: 10–14, נצרת: 6–11, עפולה: 9–15, שומרון: 6–10, תל־אביב: 10–17, לוד: 7–14, יריחו 11–15, עזה: 11–17, באר־שבע: 8–15, אילת: 13–21.

ההחלטה להודיע רשמית על מעצר ואנונו נועדה למנוע נזקים ביחסים עם בריטניה

בבריטניה מתחדשת הדרישה לחקור כיצד נעלם ואנונו וצפויה פנייה רשמית לשגרירות ישראל; עו"ד זכרוני: נפגשתי איתו כמה פעמים ושלומו טוב – אך הוא מתרעם על הלינץ' הציבורי נגדו

מאת סופרי „דבר"
יוסי מלמן ונתן רועי וכתבי עתים

ל„דבר" נודע, כי התביעה לא תבקש להטיל על מרדכי ואנונו גזר־דין מוות, כפי שמתיר החוק להטיל על מי שנמצא אשם בבגידה חמורה, אלא תסתפק בכך שבית־המשפט יטיל עליו מאסר עולם, שהוא העונש המרבי על אשמת ריגול.

ההחלטה לפרסם הודעה רשמית על מעצרו של מרדכי ואנונו בישראל התקבלה בירושלים כדי למנוע נזק ליחסים בין ישראל ובריטניה וכדי למנוע האשמות שהופיעו בתקשורת הבין־לאומית, שישראל אינה מדינת חוק ומעלימה את עצוריה.

ההחלטה התקבלה אתמול בתום שיחה קצרה בלשכת ראש הממשלה בין יצחק שמיר לממלא מקומו שמעון פרס ושר הבטחון יצחק רבין.

(המשך בעמ' 2)

הודעת הממשלה בפרשת ואנונו

ממשלת ישראל מודיעה, כי מרדכי ואנונו עצור בישראל כדין, לפי צו של בית־משפט, שהוצא בעקבות דיון שבו נכח הסניגור שהוא בחר לעצמו.

מטעמי סוב־יודיצה, לא יפורסמו פרטים נוספים.

כל השמועות כאילו נחטף ואנונו על אדמת אנגליה, אין להן כל יסוד, ומימלא אין יסוד לידיעה כאילו מר שמעון פרס התקשר עם הגב' מרגרט תאצ'ר כדי להודיע לה על דבר שלא קרה במציאות.

הודעת המשטרה

המשטרת ישראל נמסר אתמול, כי מרדכי ואנונו אינו מוחזק במיתקן משטרתי וכי על כן אין המשטרה מוכנה להגיב על הפרשה כולה.

מאת דרור שרביט,
סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – בבריטניה מצפים שחברים בפרלמנט הבריטי יחדשו את דרישתם לחקור כיצד נעלם מרדכי ואנונו מאדמת בריטניה, לאחר שממשלת ישראל מסרה בהודעה רשמית כי ואנונו מוחזק בישראל במעצר חוקי.

ההודעה הישראלית הרשמית שואנונו נמצא בישראל עוררה מבוכה בחוגים רשמיים והגבירה את העניין סביב גורלו של ואנונו והאופן שבו הובא לישראל. דובר של משרד החוץ הבריטי אמר: „כל עוד אין בידינו כל הוכחה כי הוא הוצא בכוח מבריטניה, אין לנו סיבה לפנות אל ממשלת ישראל".

בשבוע שעבר דחו גורמים ממשלתיים כאן טענות, שממשלת בריטניה שיתפה פעולה עם ישראל

(המשך בעמוד 2)

כוכבת הקולנוע גולדי הון סיירה אתמול בירושלים וביקרה בכותל המערבי. כן פגשה את ראש הממשלה יצחק שמיר. (צילום: יצחק הררי)

משפחת ואנונו מרגישה הקלה ומלוכדת ברצון לעזור למרדכי

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

„אני חשה הקלה רבה בעקבות הודעת הממשלה, כי מוטי כלוא בארץ" – כך הגיבה אתמול אחותו הנשואה של מרדכי ואנונו. האחות, תושבת באר־שבע, אמרה לסופר „דבר": „אנחנו, בני המשפחה והידידים, שמחים שהוא בריא ושלם, ואני מקווה שייעשה לו משפט הוגן".

אחיו של מרדכי ואנונו, אלברט, ניאות אף הוא לשוחח אתמול עם עתונאים, שביקרוהו בנגריה שבבעלותו באיזור התעשייה בעיר. הוא הדגיש, כי בני המשפחה זועמים על הפרסומים שהופיעו בעתונות בפרשה ועל הכפשת שמה של שכונה ד' בעיר, איזור מגוריו של מרדכי ואנונו.

אלברט ואנונו אישר, כי ביום ו' נפגשו בני המשפחה עם עו"ד אמנון זכרוני במשרדו בתל־אביב, כדי להתייעץ עמו כיצד לנהוג אם וכאשר יועמד מרדכי ואנונו לדין. הוא הדגיש, כי הפנייה אל המשפטן לא נעשתה ביוזמת בני המשפחה.

„אנחנו נבקר אותו בהזדמנות הקרובה ביותר. כל האחים מלוכדים ברצון לעזור לו בכל האפשר על אף כל מה שעשה. אין זה מקרה שגרתי, ולא מדובר כאן בעבירה פשוטה", אמר אלברט.

(המשך בעמוד 2)

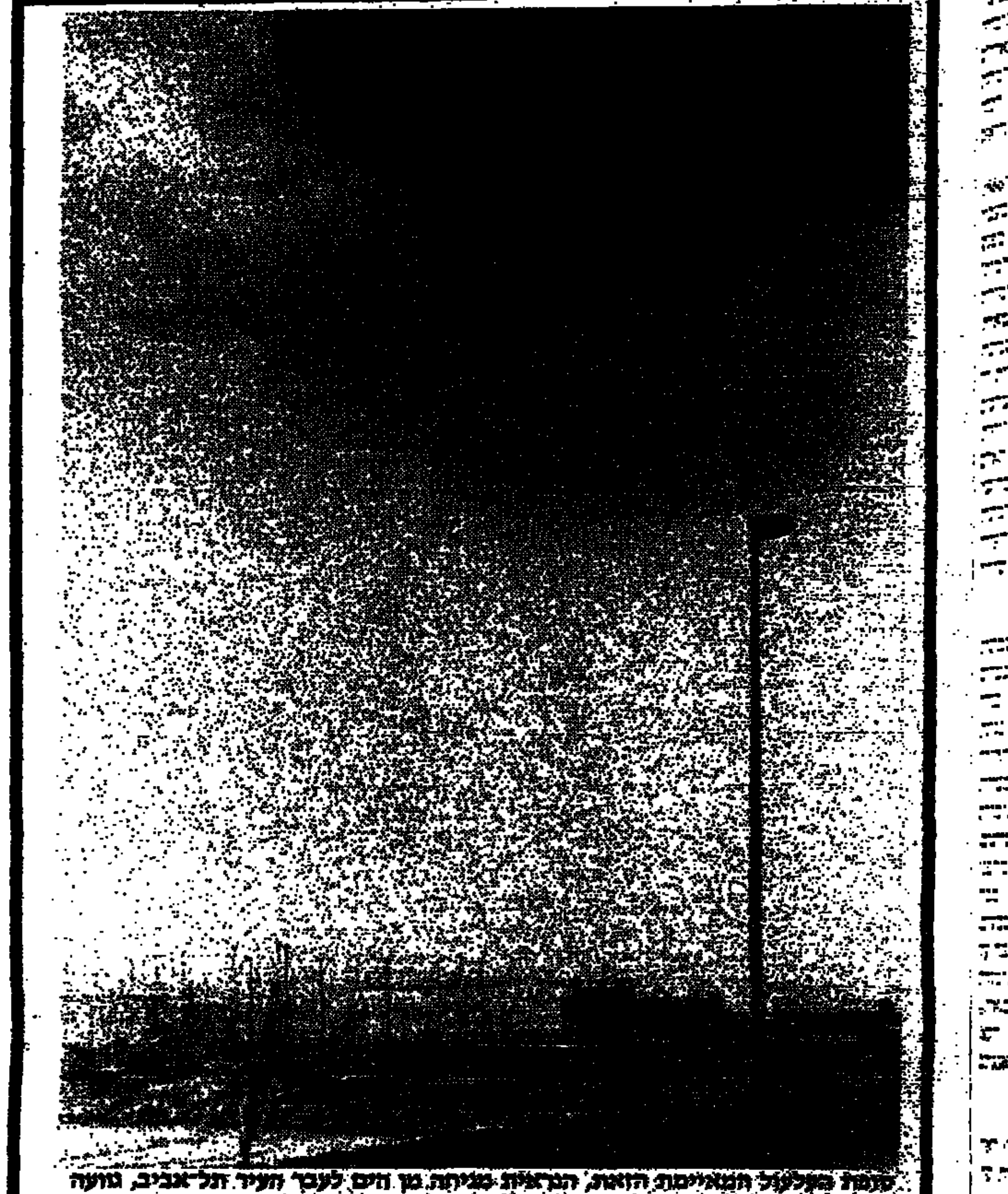

סערת מערבולת המאיימת הזאת, הנראית מגיחה מן הים לעבר העיר תל־אביב, נוטה לסרבה המגל. דקות אחדות אחרי שעברה את קו החוף. הסערה ה„רגילה", המשתוללת זה שלושה ימים ברחבי הארץ די בה כדי לגרום נזקים בתחומים שונים. (צילום: אילן אוסנדרייבר)

הסערה נמשכת: הצפות, ניתוקים שיבושים, נזקים

מאת סופרי „דבר" וכתבי עתים

הצפות, שיבושי תנועה, הפסקות החשמל ונתוקי קווי הטלפון והנזקים לחקלאות – נמשכו גם אתמול בכל הארץ. מחברת „מקורות" נמסר, כי על אף הגשמים הרבים לא יוגדלו מכסות המים לחקלאות. בחרמון המשיך אתמול לרדת שלג, והוא הגיע לגובה של 30–60 ס"מ.

ברוב אזורי הארץ ירדו עד אתמול 200–250 מ"מ גשם – כך נמסר מהשירות המטאורולוגי. באזורים מסויימים בצפון הארץ ובמרכזה ירדו 300 מ"מ ובמקומות אחרים במישור החוף המרכזי הגיעה הכמות אף ל־400 מ"מ ויותר.

כמות זו עולה במידה ניכרת על הגשמים הצפויים עד מחצית נובמבר ומהווה ברוב האיזורים 30–40 אחוז מכמות העונתית הכללית. אנשי השירות המטאורולוגי ציינו כי במישור החוף המרכזי והדרומי ירדו 50 אחוז ויותר מהכמות השנתית הממוצעת.

החזאית התורנית אמרה אמש, כי הגשמים המלווים בסופות־רעמים יימשכו לפחות בשלושת הימים הקרובים, אולם יש המעריכים, כי יימשכו עד סוף השבוע.

אמש שב החל יורד שלג בחרמון הערוכה, כי במשך הלילה יתפשט לעבר הגליל העליון. בשלב זה אין צופים שלג בירושלים.

אמש נמסר מהשירות המטאורולוגי, כי היום ומחר יימשכו הגשמים המלווים בסופות־רעמים, אם כי עוצמתם תשתנה מפעם לפעם. במשך היום עשויה להיווצר היחלשות זמנית וכך גם מחר. מזג־האוויר הסוער נגרם מאפיק, המביא אוויר קר מצפון ברה"מ לאזורנו. אוויר קר זה יוצר ענני גשם

(המשך בעמוד 2)

השרים קפאו והישיבה הופסקה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

הממשלה הפסיקה אתמול את ישיבתה מוקדם מן הרגיל, בגלל מזג האוויר הקשה ששרר בירושלים.

השרים שבאו לישיבה הופתעו לגלות, כי חדר הישיבות עדיין לא הוסק, ובמשך יותר משעתיים הם סבלו מהקור. מדי פעם קמו השרים מכסאותיהם והתהלכו הנה והנה בחדר, בנסותם להתחמם.

לבסוף, בעיצומה של סקירת שר העבודה והרווחה משה קצב, נכמרו רחמי ראש הממשלה יצחק שמיר על שריו, והוא נענה לבקשותיהם והודיע על סיום הישיבה.

ממזכירות הממשלה הובטח לשרים, כי בשבוע הבא יראגו לכך, שאולם הישיבות יהיה מוסק.

הגשמים כפו הפוגה בלבנון

בירות (עו"ס). – גשמי עוז וסופות, המוקפים את לבנון, אמש שבת גרמו להפסקת אש בכל המחנות.

מכבים צבאיים הלבנונית הודיעה אתמול, כי הפגזות והאשמים המבריחים מי שתייה לביירות, התבצבצו מחמת לחץ הגשמים, וכי בביירות לא יסופקו מי שתייה במשך כמה ימים.

באזור החוף, שם יורדים בממוצע 590 מ"מ גשמים לשנה, כבר ירדו מראשית חודש ספטמבר 131 מ"מ.

הסערות הרוחות העזות הבריחו את כלי השיט לנמלים וספינות שעמדו להפליג, וביחוד המעבורת המקשרת יום יום בין ג'וניה לבין לרנקה שבקפריסין, ביטלו את צאתן.

קברים עתיקים נחשפו בצפת

מאת שמעון ויס, סופר „דבר" בצפון

מזג האוויר הקשה, ששרר אתמול בצפת, גרם להתמוטטות של מערכת הביוב בעיר העתיקה, ובמקומות רבים של מי ביוב ומי גשמים שטפו את בית הקברות העתיק בעיר ועשרות קברים עתיקים נחשפו.

שמואל שבאבו, השומר הוותיק של בית־הקברות העתיק בעיר, הגיע אתמול לעבודתו ונדהם לגלות עשרות קברים פתוחים, ועצמות שלדים שנחשפו בשל השיטפון והסחף. שבאבו ביקש מעוברי אורח באמצע שבצפת, שיבואו לעזור לו לאסוף את שרידי העצמות ולטפל בהם כנדרש, אך, לדבריו, איש לא נענה לבקשה לצאת אל הגשם הזקוק כדי לסייע בידו.

השטפונות ומי הגשמים, שירדו בימים האחרונים בצפת, גרמו גם לפגיעות קשות באתרים היסטוריים עתיקים בעיר. מערת הושע בן ארי נתמלאה במי ביוב, והמקווה של האר"י הקדוש בעיר נסתם כתוצאה מהגשמים.

נמסר כי היום ייעשה מאמץ לתקן את הנזקים, וקודם כל ייעשה נסיון לשאוב את מי הגשמים והביוב מהאתרים הקדושים שחדרו אליהם.

המתיחות בפיליפינים מסכנת ביקור הרצוג

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

במשרד ראש הממשלה ובמשרד החוץ הובעה אמש דאגה, כי אם המשבר הפנימי המחריף בפיליפינים יגבר (ראה ידיעה בעמ' 3), עלול ביקורו של נשיא המדינה חיים הרצוג במדינה זו להתבטל.

לפי שעה לא הגיעה לישראל כל הודעה או רמז על כוונה לבטל את הביקור, וההכנות לביקור בן היומיים, האמור להיערך בעוד כשבוע, נמשכות כסדרן. אולם בגלל המתיחות בין הנשיא קוראזון אקינו לשר ההגנה שלה אנריל פונסה הגיעו בימים האחרונים לירושלים דיווחים מהשגרירות במאנילה, כי גורמי אופוזיציה מגבירים את להצם למנוע את מסעו של הנשיא.

עתון ירדני מספר:

נשק שישראל מכרה למרכז־אמריקה הגיע לארגוני טרור ערביים

מאת סופר „דבר"

נשק שישראל מכרה לאחת ממדינות מרכז־אמריקה הגיע למדינות ערב ולארגוני טרור פלשתיניים – כך טוען העתון הירדני „אל־ראי אל ערבי" בצטטו דיפלומט ערבי.

לדברי הידיעה מכרה ישראל מרגמות, תחמושת וציוד צבאי אחר לאחת ממדינות מרכז־אמריקה, וזו מכרה אותו למדינה ערבית, שבשמה אין העתון נוקב.

העתון הירדני מדגיש, כי לעיסקה אין ערך צבאי, אלא רק פסיכולוגי.

בישראל לא ניתן היה להשיג אישור לידיעה זו.

הצעה לגינאה המשוונית – סיוע תמורת יחסים

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ישראל מציעה לגינאה המשוונית עיסקה לחידוש קשרים דיפלומאטיים תמורת סיוע חקלאי וכלכלי.

ההצעה הועלתה במהלך ביקורו של שר החוץ של מדינה זו אונגמי אונגוני בישראל, ואולם לפי שעה טרם השיבה גינאה תשובה רשמית על ההצעה הישראלית. בירושלים העריכו אמש, כי אפשר שחידוש היחסים יידחה לתקופה מאוחרת יותר בגלל הפרסום, שהיה אתמול בעתון „הארץ".

גינאה המשוונית היא אי קטן במערב־אפריקה, שמספר תושביו אינו עולה על 300,000 והיא נחשבת לאחת המדינות העניות ביותר ביבשת. בעבר היא היתה מושבה של ספרד.

שר החוץ של גינאה המשוונית הגיע בסוף השבוע לישראל ונועד עם ראש הממשלה ועם ממלא־מקומו. הוא ביקש מהם לקבל סיוע חקלאי וכלכלי דחוף, אך ישראל כאמור דורשת בתמורה את חידוש היחסים. דבר הביקור נועד להישמר בסוד לבקשת האורח.

שיא ממשלתי: עשרה שרים בנסיעות לחו"ל

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

הממשלה קבעת שיא חדש בנסיעות שרים. לפחות עשרה משרי הממשלה יימצאו החודש בחוץ־לארץ.

אתמול אישרה הממשלה בישיבתה השבועית את נסיעותיהם של השרים הבאים: שר המשטרה חיים בר־לב יוצא לשבועיים לשווייץ, צרפת וארה"ב בענייני משרדו. השר בלי תיק עזר וייצמן יוצא לשלושה ימים להרצאה בגרמניה. שר הדתות החדש זבולון המר יוצא לעשרה ימים לבלגיה, הולנד ושווייץ

(המשך בעמוד 2)

פגישה של רצון טוב בין שמיר לבין קיסר

מאת שלמה קרמר, סופרו הכלכלי של „דבר"

פגישה של ראש הממשלה אתמול עם מזכ"ל ההסתדרות הוגדרה על־ידי משתתפיה „פגישת רצון טוב", שבה הוסכם על היעדים העקרוניים המרכזיים של המדיניות הכלכלית־חברתית.

הפגישה שהתקיימה היתה אמורה להיות פגישה בארבע עיניים, אך בהמשכה הצטרפו אליה היועץ הכלכלי של ראש הממשלה עמוס רובין ויועצו של מזכ"ל ההסתדרות, ששמו במקרה דוד לוי.

בפגישה הוסכם עקרונית שיש לשמור על היציבות ואף לפעול לצמצום נוסף של שיעורי האינפלאציה, ולחתור למעבר לצמיחה של המשק תוך כדי שמירה על רמת התעסוקה ומתוך שאיפה להגיע לאפשרות של העלאת רמת החיים במדינה. בפגישה לא הועלו נושאים ספציפיים שעל סדר היום, והיא התמקדה בנושאים עקרוניים וכוללים בלבד.

השבועון האמריקאי „ניוזוויק" מגלה בגליונו המתפרסם היום:

עמירם ניר היה איש הקשר בעיסקה המשולשת עם איראן

שמועות גוברות ששולץ עשוי להתפטר בשל התנגדותו לעיסקה

מאת אמנון דנקנר,
סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – יועץ ראש הממשלה לענייני טרור עמירם ניר היה במהלך השנה האחרונה איש הקשר בין ארה"ב וישראל לבין איראן וריכז את פעולות הקישור והתיווך, שהביאו לעסקות של אספקת נשק תמורת שחרור בני הערובה. זאת מוסר השבועון „ניוזוויק" בגליונו המתפרסם היום.

בינתיים גוברות השמועות בארה"ב, כי שר החוץ ג'ורג' שולץ עשוי להתפטר בשל התנגדותו לעסקת הנשק.

לדברי השבועון ניר הוא שפיקח על משלוחי נשק, כולל טילי קרקע־אוויר, שיצאו מנמל אילת לאיראן. השבועון מוסר עוד, כי לפני כשנה והצי הציע מנכ"ל משרד החוץ דאז דוד קמחי לראש הממשלה לשעבר שמעון פרס, כי ישראל תסייע למשטר רייגן בנסיונותיו לפתוח ערוצי תקשורת עם האיראנים ותעמיד לרשות מאמצים אלה את נסיונה ואת קשריה באיראן.

קמחי, לדברי „ניוזוויק", הציע כי איש העסקים יעקב נמרודי, מי שהיה שנים רבות נספח צה"ל בטהראן, ושהשבועון מגדיר אותו „סוכן המוסד לשעבר", יעמיד לרשות וואשינגטון את קשריו הטובים באיראן. פרס, לדברי „ניוזוויק", אישר את הרעיון, וקמחי נסע לוואשינגטון כדי להציגו בפני יועץ הבית לענייני בטחון לאומי דאז, רוברט מקפארליין. ישראלי אחר שהיה מעורב – לדברי השבועון – בעסקות עם איראן, הוא מקורבו של פרס, אל שווימר, מייסדה ומנהלה של התעשייה אווירית בעבר ואיש עסקים היום. שווימר שימש מתווך ויום למסורות רווח.

פרישת המטוס התורכי

„ניוזוויק" טוען, כי הישראלים פנו אל מתווך איראני, שהיה מקורב לראש ממשלת איראן חוסיין מוסאווי, והשיגו ממנו הבטחה, כי בן־ערובה אמריקאי ישוחרר 24 שעות לאחר שיגחת באיראן מטוס עמוס בציוד צבאי. מטוס תורכי, שהיה בדרכו מאיראן חזרה לאתונה אחרי שפרק ציוד צבאי אמריקאי שמקורו בישראל, נחת בספטמבר שעבר נחיתת אונס בגבול התעופה בדרגוריון, והגילוי גרם במכון גל של ניחושים על אספקת נשק מישראל לאיראן. בזמנו הוכחשו הפרסומים.

עתה מסתבר – טוען השבועון – כי המטוס וציודו אכן היו חלק מן העסקה, ולמחרת נחיתתו שוחרר בביירות בן הערובה האמריקאי הכומר בנג'מין וויר.

דובר מטעם איגוד הימאים הדני מסר אתמול, כי לפי מסמכי האיגוד, נפתח בספטמבר שעבר נתיב ישיר של אספקת ציוד צבאי מהמערב לאיראן. המשלוחים יצאו מנמלים באיטליה, יוון וכן מנמל אילת, שממנו יצאו לפחות תשעה משלוחים לנמל בנדר אבאס שבאיראן. היקף כל המשלוחים הגיע ל־5,000 טון.

הדובר אמר, כי אניות דניות שיצאו מאילת לאיראן עברו סריקה מדוקדקת של אנשי בטחון ישראלים, שטשטשו כל עקבות של שהיית האוניה בישראל. לדברי הדובר, שפורסמו אתמול בעיתון „ניו יורק טיימס", הורתה ממשלת דנמרק בסוף החודש שעבר לאחת מן האוניות, שעשו את הדרך לאיראן, לשוב על עקבותיה בשל ידיעות על כוונה של עיראק לתקוף אותה באמצעות מפציצים.

הממשלה מכחישה מכירת נשק לאיראן

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ישראל אינה מוכרת נשק לאיראן – כך הודיע אמש מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין בתגובה על הפרסומים באמצעי התקשורת בעולם, כי ישראל מכרה נשק לאיראן באישורה של ארה"ב.

מזכיר הממשלה מסר הודעה זו אף כי הנושא לא נדון בישיבה השבועית של הממשלה.

הלימודים בבתי־הספר לסדרם אחרי הסכם להזרמת המשכורת

מאת יעל פישביין,
סופרת „דבר" לענייני חינוך

אתמול בחצות הושג הסכם בין שר החינוך ושר האוצר, שלפיו יוזרמו היום משכורות למורים עובדי רשויות מקומיות ברשתות החינוך המקצועיות.

ההסכם נחתם לאחר מו"מ ממושך בין שני השרים והושגה תמימות דעים לגבי גובה הקיצוץ, שיידרש משרד החינוך לעשות בתקציבו.

מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק ולבר אמר: „חבל שהיינו צריכים לנקוט אמצעי לחץ, כמו השבתת כיתות א' וב' וגני ילדים על מנת שמורים יקבלו משכורותיהם".

עדיין לא הוסר האיום של הסתדרות המורים להשבית בחודשים הקרובים בתי ספר יסודיים בגלל העדר מימון להסעות תלמידים, העסקת שרתים, מזכירות בית ספר ועובדי רווחה.

ארגוני המורים התנגדו לניכוי דמי השביתות והשיבושים שנערכו בימים האחרונים, בגלל אי תשלום משכורות חודש אוקטובר לחלק מהמורים.

לא תהדר גדול – אמר השופט ושלח את זרח גהל לבית־הכלא

מאת נתן רועי,
סופר „דבר" לענייני משטרה

שופט בית־משפט השלום בתל־אביב, יצחק בראו"ן, האריך אתמול לאחר דיון מראתוני, את מעצרו של מנכ"ל „דובק", זרח גהל, בן 40, בעשרה ימים נוספים, והורה לאשפזו, לאחר שייחקר ביחידה הארצית לחקירות הונאה, בבית־החולים של שירות בתי־הסוהר ליד כלא „איילון" ברמלה, במקום „פלאזה" בתל־אביב.

בהחלטתו לעצור את החשוד לעשרה ימים ציטט השופט מספר ויקרא וספר שמות, כשהוא מתייחס לתנאי כליאתו של גהל: „התשובה למחלוקת הציבורית בנושא הכליאה ותנאיה נמצאת בספר ויקרא, שבו נאמר: 'לא תישא פני דל ולא תהדר גדול. בצדק תשפט עמיתך'. ובספר שמות כתוב: 'ודל לא תהדר בריבו'".

על פני 11 עמודים תיאר השופט יצחק בראו"ן את ביקורו בבית־הכלא „איילון" ברמלה ובבית־החולים של שירות בתי הסוהר שם. לטענתו בית חולים זה מתאים לכליאת חולי לב, כיוון שנמצאים בו כל האמצעים.

מנכ"ל „דובק" זרח גהל (משמאל) עם רופא המשטרה ד"ר יהודה חן אתמול בבית־המשפט. (צילום: שאול רחמים)

هكذا من الأصل

הקונים המעטים שהגיעו אתמול לשוק הכרמל בתל־אביב מצאו אותו סגור, לאחר שבעלי הדוכנים פתחו בשביתת הזדהות עם בעלי המשתטות בשוק, שהעירייה מתכוונת לסגור אותן (צילום: יעקב שאלתיאל)

1,000 שוטרים פרשו בגלל תנאי השירות

מאת נתן רועי, כתב „דבר"

אלף שוטרים פרשו ממשטרת ישראל מתחילת השנה. 13 אחוז מהם פרשו בחודש האחרון – כך נמסר ל„דבר".

המועצה לרווחת השוטר והסוהר, שבראשה עומד ח"כ לשעבר מרדכי סורקיס, תיפגש ביום ו' הקרוב עם ועדת הפנים של הכנסת כדי להביא בפניה את מחאתה על שכרם הנמוך של השוטרים והסוהרים. לאחר דיון בוועדה תיזום המועצה פגישה בנושא זה עם שר האוצר משה נסים.

שר המשטרה חיים בר־לב, שהיה אתמול אורח המועצה הציבורית למען השוטר והסוהר, אמר כי יש להעניק לכוחות הבטחון, ובהם המשטרה והסוהרים, מעמד מיוחד וזאת בעקבות המשימות המוטלות עליהם.

גדעון בן־ישראל, חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, הביע אתמול תמיכה בעמדת המועצה הציבורית ומשרד המשטרה התובעים להעניק מעמד מיוחד לכוחות הבטחון. הוא הדגיש בדבריו, כי זו גם דעתו של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, התומך עקרונית בהענקת מעמד מיוחד לכוחות הבטחון, ובהם המשטרה ושירות בתי הסוהר.

„אליאנס" חדרה עדיין מושבת; המחלוקת – על גורל הזמניים

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

בניגוד לציפיות ולפרסומים בכלי תקשורת, כי ההסכמה שהושגה בסיום השבוע בין נציגות עובדי „אליאנס" והנהלת „כור", תאפשר את פתיחת שערי המפעל המושבת בחדרה – מסתבר שעדיין אין הסכם ושערי המפעל נשארו סגורים ומסוגרים.

נודע, שהנהלת „אליאנס" אכן התכוונה לחדש אתמול בבוקר את אספקת החשמל למפעל התנורים, אך ראשי הוועד הודיעו לעובדים שהגיעו למשמרת הבוקר, שעדיין אין הסכם המאפשר את חידוש העבודה.

נמסר, שלאחר שעות רבות של דיונים במוצאי שבת עזב מזכיר מועצת פועלי חדרה שלמה צור את בית „כור", לאחר שסירב לחתום על ההסכם בטענה, שאין בו התייחסות ברורה לנושא גורלם של העובדים הזמניים.

גם נציגי העובדים לא הסכימו לחתום על נוסח ההסכם, כפי שהוכן על־ידי הנהלת „כור", בשל חילוקי דעות לגבי פירושה של המלה „התייעלות", שאמורה לפצות את ההנהלה על מתוספת השכר עליהן הוסכם. נציגי העובדים חוששים, שההנהלה מתכוונת לפטר כ־100 עובדים קבועים, וכן 25 מנהלי עבודה – ולכן אין הם מוכנים להסכים.

אתמול בבוקר התכנסו נציגי העובדים וההנהלה במלון „רקיסרייה" וחידשו את המו"מ, תוך נסיון להבהיר ולסכם את הסעיפים השנויים במחלוקת.

מזכירות מועצת פועלי חדרה החליטה אמש פה־אחד לתמוך בעמדתו של המזכיר, שאין לחתום על הסכם, שאינו מבטיח את עתידם של העובדים הזמניים.

סופר „דבר" לענייני עבודה מוסיף: ההסתדרות תבדוק את האירועים שהביאו לכך, שאנשיה של חברת חקירות פרטית הוכנסו ל„אליאנס" וסייעו להנהלה בסגירת המפעל – הודיע אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, בישיבת הוועדה המרכזת.

„אילו נשאלתי כשהייתי בחו"ל כיצד לנהוג, הייתי מתנגד לדרך שנקטה הנהלת המפעל", אמר קיסר. עם זאת הבהיר המזכ"ל, שהמשק ההסתדרותי לא יוכל להתקיים במצב של הפסדים מתמדים ותביעות שכר מאירך. „לא ניתן ש'כור' תהפוך ל'סולל בונה ב'" הטעים קיסר.

מזכיר חברת העובדים רני רוזליו טען, שבניגוד לרושם שנוצר, הרי שלא ניתנה כל הוצאה פיסית של עובדים ב„אליאנס". ואולם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד גרס, שבמפעל הופרו „הכללים שההסתדרות בנתה במשך שנים".

ועדי עובדים מסתייגים מהשינוי של חוקת עובדי מוסדות ההסת'

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

ועדי עובדים במוסדות ההסתדרות מסתייגים מהשינוי שהוכנס לחוקת עובדי מוסדות ההסתדרות, שלפיו הנהלה המבקשת להוציא עובד לפנסיה מוקדמת אינה חייבת להזדקק להסכמתו של ועד העובדים.

התיקון נוגע לכ־50 אלף עובדים במוסדות ההסתדרותיים שונים, החל מבנק הפועלים ועד ל„תנובה" והוא אושר באחת הישיבות האחרונות של הוועדה המרכזת.

ועד עובדי הוועד הפועל החליט אתמול לזמן ליום פגישה עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, כדי לבקש ממנו שהוועדה המרכזת תשקול מחדש את החלטתה.

יו"ר האגף למינהל כוח אדם בהסתדרות, גדעון שגיא, שיזם את השינוי בחוקה המתייחס לפנסיה מוקדמת (נספח ב'), אמר אתמול ל„דבר" כי כל חברי הוועדה המרכזת, ללא יוצא מן הכלל, תמכו בהחלטה. הוא הטעים כי בניגוד לרושם שהתקבל, הרי תוכן ההחלטה בדבר השינוי בסעיף האמור בחוקה הופץ בעוד מועד בקרב כל ועדי העובדים של מוסדות ההסתדרות.

עובדי חברת החשמל משמיעים „קריאה אחרונה" לפני שביתה

מאת יוסי ביבלסקי, סופר „דבר"

ארגון עובדי חברת החשמל פנה אתמול במכתבים אישיים לכל חברי הכנסת ב„קריאה אחרונה" להתערב ולמנוע ההידרדרות ביחסי העבודה בחברה עד כדי שביתה.

הסכסוך נובע מתביעת העובדים לשלם להם תוספות שכר בסך 3.5 אחוזים לשנים 1984־1986 ולהרול מלקשור את נושא „חשמל חינם" למשא ומתן על הסכמי עבודה בחברה. לגבי תוספת אלה, שאושרו בזמנו לעובדים על־ידי ההנהלה בהסכמת מנכ"ל משרד האוצר דאז, יש כיום חילוקי דיעות עם שר האוצר.

במכתב צויין: „אנחנו נמצאים כיום בעיצומו של סכסוך עבודה שלא היה לו אח ורע בתולדותינו. מאז אפריל השנה אנו מנהלים משא ומתן כדי ליישם ולהפעיל כחוק הסכמים משלימים לשנים 84־86, שיושמו על מרבית עובדי המשק. אין אנו כמהים לשביתה, ההיפך הוא הנכון, אך לא נירתע להילחם על זכויותינו. אנו פונים בקריאה של הרגע האחרון כדי שלא ניאלץ להגיע ליום, שבו נפגין את כוחנו".

סופר „דבר" מוסיף, כי היום תערך במשרד האוצר פגישה בין שר האוצר ועוזריו לבין צמרת ההסתדרות לרבות המזכ"ל ישראל קיסר ויו"ר האיגוד המקצועי.

חברת „בל"ל השקעות" מחסלת את התחייבויותיה לחברת „דנות"

מאת יואב יצחק, סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת ההשקעות של בנק לאומי ביצעה באחרונה שורה של עסקות במגמה לחסל את התחייבויותיה לחברת „דנות פ.י.ב.י. – תעשיות" ובמגמה לשפר את מצבה הפיננסי.

בהודעה שמסרה החברה מתברר, כי „דנות פ.י.ב.י. – תעשיות" העבירה לחברת ההשקעות של בנק לאומי את מניותיה בחברת „עתידך", שהיוו 30 אחוז מחברה זו. לאחר עסקה זו מחזיקה „בל"ל השקעות" בכל מניות „עתידך". בנוסף לכך העביר „דנות פ.י.ב.י. – תעשיות" ל„בל"ל השקעות" את כל החזקותיה ב„לאומי דנות מערכות מידע ותקשורת", שהיוו 50 אחוז מהון המניות של החברה. לאחר עסקה זו מחזיקה „בל"ל השקעות" בכל מניות חברה זו.

ההחזקותיה של „דנות פ.י.ב.י. – תעשיות" בחברות אלה הועברו ל„בל"ל השקעות", ללא תמורה.

דבר DAVAR دبار
מאוחד עם למרחב
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
סגן עורכת: מרדכי ברקאי
מנהל כללי: אהרון קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
משרדים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזיה קומה ב' טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 2־3־642111, מ. 33104

שיא ממשלתי

(המשך מעמ' 1)

מטעם הקהילות היהודיות. השר בלי תיק יצחק מודעי יוצא לשבוע ימים מטעם ארגון הבונדס לקנדה ולארה"ב.

בנוסף לכך שוהים כבר השרים גד יעקובי ומשה ארנס בארה"ב, שר המדע גדעון פת ישוב רק בעוד שבוע מסיור של שלושה שבועות בחו"ל, שר התקשורת אמנון רובינשטיין ישוב השבוע מסיור של שלושה שבועות באוסטרליה, הונג־קונג ובריטניה.

שר החוץ שמעון פרס יוצא הלילה לשבוע לארה"ב, ושר הבטחון יצחק רבין יוצא גם הוא בקרוב לסיור במערב אירופה.

ארבלי: השתלות הכבד יימשכו להצלת חולים

מירה שיכמנטר הובאה למנוחות

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

משרד הבריאות ומערכת הבריאות כולה ימשיכו להקדיש את מיטב המאמצים להצלת חייהם של חולים בארץ תוך שימוש ברפואה המפותחת ביותר, כולל השתלות – כך אמרה שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו בדברי תנחומים למשפחתה של מירה שיכמנטר, שתולת הכבד הראשונה בישראל שמתה ביום ו' האחרון מדימום בוושט.

ארבלי הביעה הערכה לבני המשפחה, שעמדה באומץ בכל ימי המאבק על חייה של מירה שיכמנטר ז"ל. היא הביעה תקווה להחלמתו של אליהו שרייר, שתול הכבד השני. „ברור לי לגמרי, שהצוות בבית־החולים רמב"ם בראשותו של ד"ר יגאל קם עשה מאמצים עליונים כדי להציל את חייה של מירה, וגם בחירתה להשתלה הראשונה נבעה מתוך שיקולים של הצלת חיים, מאחר שנשקפה לה סכנת מוות", אמרה ארבלי.

שרת הבריאות ציינה, כי על־פי המידע שנמסר לה הכבד נקלט היטב ותפקד לאחר ההשתלה, אך בעיות רפואיות אחרות גרמו למותה של מירה שיכמנטר.

מירה שיכמנטר למנוחות

(ע). – בגשם שוטף ליוו למנוחות מאות מתושבי כפר סבא את מירה שיכמנטר, שמתה בשבת בבוקר, 19 יום לאחר שהושתל בה כבד בבית־החולים רמב"ם בחיפה.

לבית העלמין בכפר סבא הגיעו גם בני משפחת שרייר, שאביהם אליהו עבר ניתוח השתלת־כבד כמה ימים לאחר מכן.

בין הבאים לבית־הקברות בלטו ראש עיריית כפר סבא יצחק ולד, רבני העיר, וכן רבים מעובדי בנק לאומי, שם עבדה מירה, עובדי התעשיה האווירית – מקום עבודתו של הבעל ליאוניד – נציגות מבית־החולים רמב"ם, חבריה לשירות הצבאי של הבת רימה וחבריו לספסל הלמודים של הבן בן ה־11 יונה.

„אפילו השמיים בוכים על נפשה הטהורה, שהתייסרה ביסורים קשים", אמר רבה הראשי של כפר סבא הרב פנחס שיר בהספידו את מירה שיכמנטר.

ראש עיריית כפר סבא יצחק ולד הדגיש בדבריו את המאבק האמיץ והעיקש, שניהלה מירה שיכמנטר במחלה הקשה שפקדה אותה וסיפר, כי תקופה ארוכה הסתירה את דבר מחלתה במקום עבודתה ותפקדה למופת ואף זכתה בפרס העובד המצטיין.

ראש הממשלה יצחק שמיר שיגר אתמול מברק תנחומים לליאוניד שיכמנטר על פטירת רעייתו. „הצטערתי לשמוע על פטירתה של מירה. בתולדות הרפואה בישראל ייזכר שמה לעד", נאמר במברק.

עתונאים לעורכיהם: אל תיכנעו לצנזורה

מאת טלי זלינגר, סופרת „דבר"

אגודת העתונאים בתל־אביב קיימה אתמול כינוס לדיון בשאלת הקשר שבין העתונות ובין הצנזורה, ב„פרשת ועננו" ובאופן כללי.

את הכינוס יזמו כמה עתונאים, שביקשו למחות על ההגבלות שהטילה הצנזורה על פרסומים עקרוניים וכלליים בשאלת מדיניותה הגרעינית של ישראל, כולל מאמרים המבוססים על חומר גלוי. אותם עתונאים טענו גם, כי ועדת העורכים של העתונים נכנעת להגבלות אלו, המושתתות ככל הנראה על הוראות הדרג המדיני.

בכינוס הועלו טענות בדבר הדלפות של הדרג המדיני לעתונות חוץ, בדבר חוסר נכונות של עורכי העתונים להיאבק נגד ההגבלות ובדבר החוקים וההסכמים המיושנים בנושא הצנזורה. סוכם, כי הטענות יוצגו בפני ועדת העורכים. יצויין, כי איש מחברי ועדת העורכים לא הגיע לכינוס, אף שהם הוזמנו אליו.

היום פגישה מכרעת לחידוש ייצור סיגריות

מאת משה גבע, סופרו הכלכלי של „דבר"

היום תיערך פגישה מכרעת בין מנהל המכס מרדכי ברקת, לבין נציגי חברת „דובק" במטרה להשיג הסדר, שיאפשר שחרור מטען הטבק של החברה המצוי במחסני הנמל. זאת לנוכח המחסור בסיגריות שנוצר בשוק, לאחר שבמפעלי החברה מושבת הייצור זה כמה ימים.

ברקת אמר ל„דבר", שהוא יהיה מוכן „ללכת לקראת החברה" ולאפשר את שחרור המטען, אם יתחייבו נציגיה להמציא לו את הנתונים הדרושים על מחירי מרכיבי הטבק תוך פרק זמן סביר.

בינתיים, ממשיך משרד התעשייה והמסחר להודיע, שאנשיו מעבדים תוכנית ליבוא סיגריות במחיר ובכמויות, שיענו על הצרכים בארץ. יש להניח, שמדובר ביבוא מארצות אגן הים־התיכון ובמתן אישור לבית־החרושת במזרח־ירושלים למכור מתוצרתו גם בתחומי הקו־הירוק.

יבואן הסיגריות הזרות הגדול ביותר בארץ, עודד אלישר, המייבא סיגריות „קנט" ו„מלבורו", הודיע ל„דבר", שאתמול אזל המלאי במחסניו ושתוך יומיים יאזל המלאי גם אצל שאר היבואנים. לדבריו, התוכנית שמעבד משרד התעשייה והמסחר אינה מעשית, מפני שהמשווקים יחששו לפגוע ב„דובק" ולשתף פעולה ומפני שלאחר שיחזור המפעל לתפקד כרגיל – יוותרו היבואנים עם מלאי גדול ללא דורש.

נציגי „דובק" עשויים להציע היום למנכ"ל המכס פשרה, שלפיה יסכימו להצהיר על הפרטים הנדרשים בתנאי, שהדבר לא ישמש כראיה כנגד מנכ"ל החברה זרח גהל בעת משפטו. בתשובה לשאלת „דבר" השיב ברקת, שלנוכח הצעה מעין זו יהיה עליו להתייעץ עם יועציו המשפטיים.

קצב חזר בו מהסכמתו למיסוי קיצבות הזיקנה

מאת שלמה קרטר, סופרו הכלכלי של „דבר"

שר העבודה והרווחה משה קצב חזר בו מהסכמתו עם האוצר על קיצוץ הקיצבאות בביטוח הלאומי ועל המודל שנקבע להורדת עלויות העבודה על־ידי צמצום תשלומי הביטוח הלאומי למעבידים ולעצמאים.

בפגישה נוספת שהתקיימה אתמול בין שר האוצר ושר העבודה והרווחה הודיע קצב, כי לא יוכל לבצע את ההסדרים שהוסכם עליהם, כמו מיסוי קיצבות זיקנה והורדת תשלומי הביטוח הלאומי בשיעור אחיד על כל ענפי הביטוח הלאומי.

במשרד האוצר ובמוסד לביטוח לאומי מעריכים, כי נסיגתו של קצב נובעת מהלחץ הציבורי, שהתעורר נגד מיסוי קיצבות הזיקנה, וכן מהעובדה שמסתמנת אפשרות למיתון הקיצוץ הנדרש ממערכת החינוך בעקבות המשבר האחרון, וקצב אינו מוכן להיות „המקצץ" היחידי בתחומים החברתיים.

במפד"ל דורשים להדיח את מאיר שלו מן הרדיו

מאת יעל ארמוני, סופרת „דבר" בירושלים

המזכיר המדיני של המפד"ל שאול יהלום דורש להדיח את מאיר שלו מהרדיו, בעקבות תוכניתו החדשה „האיזון הקדוש".

בתוכנית, ששודרה לפני כעשרה ימים, השווה שלו מנהגים יהודיים כגון כפרות ותשליך לטקסים פולחניים, המקובלים בקרב שבטים אינד־יאניים, אפריקאיים ואוסטרליים. לדברי יהלום עצם ההשוואה מהווה פגיעה בערכים מקודשים לתורת ישראל זה דורות.

בשיחה שקיים יו"ר הוועד המנהל של רשות השידור מיכה ינון עם מנהל הרדיו גדעון לב־ארי הסכים האחרון, כי בתוכנית היתה חריגה בלתי מקובלת ופגיעה בטעם הטוב.

מאיר שלו אמר אתמול בתגובה כי טקסי הכפרות, תשליך, חבטת ערבות וכדומה קיימים בדתות רבות בעולם. „פולחנים של כל הדתות בעולם נראים לי מגוחכים. אני באופן אישי לא מכבד שום דת של שום מדינה, ומשום כך אינני מייחס לשום דת עליונות או נחיתות", אמר שלו.

הגרעון המסחרי גדל ב־20 אחוז

מאת שלמה קרטר, סופרו הכלכלי של „דבר"

הגרעון המסחרי של ישראל עלה מתחילת השנה ב־20 אחוז בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הגרעון המסחרי הגיע בתקופה זו ל־2,033 מיליון דולאר לעומת 1,695 מיליון דולאר בתקופה המקבילה אשתקד.

את הנתונים פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לפי הנתונים בארבעת החודשים האחרונים (יולי־אוקטובר 1986) עלתה רמת הגרעון החודשי הממוצע ב־29 אחוז בהשוואה לרבע השני של השנה. עלייה זו נובעת מעלייה ביבוא ב־13 אחוז ועלייה של 7 אחוזים בלבד ביצוא.

העלייה הגדולה ביותר ברמת היצוא בארבעת החודשים האחרונים של השנה נרשמה בענפי ההלבשה והטקסטיל (15 אחוז לעומת הרבע השני של השנה), בענף המזון (13 אחוז) ובענף האלקטרוניקה (10 אחוזים). לעומת זאת נרשמה באותה תקופה ירידה מדאיגה של 16 אחוזים ברמת היצוא החודשית הממוצעת, בהשוואה לרבעון הראשון והשני של השנה.

דוד לוי הורה לבדוק הסכם שיכון ופיתוח

מאת משה גבע, סופרו הכלכלי של „דבר"

שר הבינוי והשיכון דוד לוי הורה למנכ"ל משרדו, ששון שילה לבדוק את העובדות הקשורות בהסכם שבין הנהלת החברה הממשלתית „שיכון ופיתוח" לבין ועד העובדים של החברה, שלפיו הסכימו העובדים למינויו של אבנר סרוסי, יועץ השר לשעבר, לתפקיד סמנכ"ל בחברה בתמורה לקבלת הטבות שכר.

יועצו של לוי, יצחק רגב, ששמו מוזכר בהסכם כשותף ליישומו, מכחיש כל קשר של לשכת השר לעניין.

מזכיר עובדי הממשלה במועצת תל־אביב־יפו מאיר שטרית, החתום גם הוא על ההסכם, טוען שהדבר נעשה בניגוד לעצתו ולדבריו הוא הבטיח לחברי הוועד, שמזכירות מועצת הפועלים תהיה מוכנה להכריז על סכסוך עבודה בחברה, אם לא ימולאו תביעותיהם הכספיות.

• ועד עובדי עיריית עכו הודיע אתמול לראש העירייה כי בכוונתו להשבית הבוקר את כל השירותים המוניציפאליים בעיר בתגובה לאי־קבלת משכורות אוקטובר.

שודד רעול פנים ומזוין באקדח שדד אתמול בערב 6,500 ש"ח מכספת בסניף בנק לאומי לישראל ברחוב מרמורק 4 בתל־אביב – מוסר סופר „דבר" נתן רועי. השודד רעול הפנים, חדר לבנק דרך חלון שסורגיו נוסרו. „זה שוד! מי שיזוז יחטוף כדור!" אמר לעובדים שעמדו לסגור את סניף הבנק. הוא לקח מהכספת המתוחה חבילת שטרות ונמלט. (צילום: ישראל סאן)

ממחר ממשלה חדשה במצרים בראשות הכלכלן עאטף צדקי

מאת סופר „דבר" לענייני ערבים

ממשלה חדשה תושבע מחר במצרים. בראשה יעמוד הד"ר עאטף צדקי, כלכלן במקצועו.

אתמול בבוקר הגיש ראש ממשלת מצרים הד"ר עלי לוטפי את התפטרותו לנשיא מובארק, וזה קיבלה מיד והטיל את הרכבת הממשלה על הד"ר צדקי. גורמים רשמיים במצרים נמנעו אתמול מלפרט את הסיבות לחילופי הגברי, אולם ברור שהרקע לסילוקו של לוטפי הוא כשלון ממשלתו להוציא את מצרים מן המשבר הכלכלי שאליו נקלעה בתקופה האחרונה.

אתמול מסרה סוכנות הידיעות המצרית, כי ארבעת סגני ראש הממשלה הנוכחי עלי לוטפי ישארו בתפקידיהם. אלו הם שר ההגנה אבו גזאלה, שר החוץ עבד אל־מגיד, שר החקלאות ד"ר יוסף ואלי ושר התכנון מחמד גאמזרי.

בכתב המינוי לראש הממשלה החדש אומר הנשיא מובארק, כי בראש מעייניה של הממשלה החדשה יעמוד העניין הכלכלי. תפקידו האחרון של ראש הממשלה החדש לפני מינויו היה הממונה על התקציבים באוצר המצרי. בעבר היה פרופ' לכלכלה באוניברסיטת קאהיר. הוא נחשב כאיש כלכלה מוהר, אך אינו ידוע בחוגים הפוליטיים במצרים.

במצרים הביעו אמש תקווה כי ממשלתו של ד"ר צדקי תצליח להוציא את הכלכלה המצרית מן הבוץ, אולם ספק רב אם אכן יעלה בידי צדקי להצליח במקום שנכשל קודמו.

סניגורו של דמיאניוק לא הגיע לבית־המשפט – וערעורו נדחה

(ע). – בית־המשפט העליון דחה את ערעורו של ג'ון דמיאניוק נגד ההחלטה לעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, משום שפרקליטו לא התייצב לדיון בבית המשפט אתמול.

בא כוחו של דמיאניוק עו"ד מארק אוקונור הגיש לפני כחודש ומחצה ערר לבית־המשפט העליון נגד ההחלטה לעצור את מרשו עד תום ההליכים המשפטיים. עו"ד אוקונור ביקש, כי הדיון ייערך בשבוע הראשון של חודש נובמבר, מאחר שהוא טרם קיבל את חומר הראיות נגד מרשו.

סיבה נוספת לבקשת הדחיה היתה, כי עליו לשהות בקרב בני משפחתו, שלטענתו קיבלו איומים על חייהם. בית־המשפט העליון נענה לבקשתו וקבע את הדיון לאתמול.

בפני השופטת שושנה נתניהו טענו באי כוח המדינה, כי יש לדחות את הערעור מחמת אי־הופעתו של הסניגור. באי כוח המדינה טענו, כי הודיעו למרק אוקונור, הן בשיחה טלפונית והן במכתב לפני כשבועיים, על מועד הדיון.

השופטת נתניהו קבעה, כי אין הצדקה לאי ההופעה ולהודעה כה מאוחרת על כך. „הסניגור יוכל להגיש ערר חדש, כאשר יוכל להתפנות להופיע בפני בית המשפט, ולפיכך נדחה הערר", אמרה השופטת.

ההחלטה להודיע רשמית

(המשך מעמ' 1)

אף שבהודעה הרשמית נאמר, כי „ממשלת ישראל מודיעה כי מרדכי ועננו עצור בישראל", לא התקבלה ההחלטה בישיבת הממשלה עצמה, והשרים לא היו שותפים לה.

בגלל הלחץ הגובר של התקשורת הבין־לאומית הגורמת נזק לשמה הטוב של ישראל וליחסיה הבין־לאומיים – מוטב לפרסם הודעה רשמית.

בעיקר היה חשש, כי התקשורת בבריטניה וחברי פרלמנט, המרבים לטעון שמרדכי ועננו נחטף מבריטניה משם לארץ, יגרמו נזק ליחסים בין ירושלים ללונדון. פקידים בכירים בירושלים מקווים, כי לאחר הפרסום, ייפסק מסע השמועות, אך גורמים אחרים, חוששים, כי ההודעה לא תשים קץ ל„מחול השדים" ותגביר את הסקרנות של כלי התקשורת, שיבקשו עתה לדעת איך הובא הטכנאי לישראל.

בתוך כך נודע, כי העתון הבריטי „סאנדיי טיימס", שפרסם לאחר היעלמו של ועננו את גירסתו על עבודתו בכור הגרעיני בדימונה, שוקל אם לממן את הוצאות משפטו בארץ. העיתון מצוי זה כמה שבועות במשא ומתן עם פרקליטו עורך הדין מרדכי זכרוני. הוצאות המשפט יסתכמו בעשרות אלפי דולארים.

לא מרב יוהרה

„אני מייצג את מרדכי ועננו זה כמה זמן על פי פנייתו האישית, ואחרי שקיבלתי לכך אישור מגורמי הבטחון. ראיתי אותו מספר פעמים כרצונו ושלומו טוב. הוא איננו חבול או מוכה" – כך אמר אתמול פרקליטו של מרדכי ועננו, עורך הדין אמנון זכרוני.

בראיון ל„מבט" אמר אמש זכרוני, כי נושא מעצרו של ועננו איננו בגדר סוב־יודיצה.

עו"ד זכרוני אמר, כי נפגש כמה פעמים עם מרדכי ועננו במקומות שבהם הוחזק, אך סירב למסור היכן היו מקומות אלה. הוא אמר, שמצבו הבריאותי של ועננו טוב ושהוא נבדק בידי רופא. זכרוני סיפר, שועננו מקבל אוכל צמחוני לתאו כדרישתו.

זכרוני סיפר, כי ועננו אינו רואה עיתונים. ואת כל הידוע על מה שמתפרסם עליו מקבל ועננו בעל־פה בשיחותיו עימו. הוא ציין, כי ועננו הביע את מורת רוחו מהפרסומים ומ„הלינץ' הציבורי" נגדו.

משפט צדק

עו"ד זכרוני אישר כי פנה לראש הממשלה לפני ימים אחדים וביקש, כי המדינה תודיע בפומבי ותאשר כי ועננו אכן מצוי בידי ישראל. בתשובה לשאלה מדוע פנה בבקשה זו אף שנפגש עם ועננו, אמר זכרוני: „הודעת הממשלה על הימצאו של ועננו בארץ היתה נחוצה רק כדי שמשפטו יהיה משפט רגיל ומשפט צדק, וכדי שלא יעלימו מהציבור את קיום המשפט. רק כך יוכל המשפט להתנהל בצורה צודקת".

נמסר, כי הוריו של מרדכי ועננו ממשיכים לשמור על שתיקה והם מתאכסנים בימים אלה אצל בתם המתגוררת בבני־ברק.

נצחון לדמוקרטיה

ח"כ מתי פלד מהרשימה המתקדמת לשלום אמר, כי הגילוי הרשמי שמרדכי ועננו עצור בישראל הוא נצחון לדמוקרטיה ולדעת הקהל, שלא השלימה עם קיומם של מעצרים חשאיים ובתי־סוהר חשאיים בישראל.

ח"כ פלד קרא לממשלה להסיר את מיגבלות הצנזורה ולאפשר ויכוח חופשי בישראל בשאלת החימוש הגרעיני.

סופר „דבר" בכנסת מוסר: ח"כ יובל נאמן (התחיה) הגיב אתמול על הודעת הממשלה בדבר מעצרו של מרדכי ועננו באומרו, כי יש להצטער על שהממשלה נגררה לפרסום בפרשה זו.

משפחת ועננו מרגישה

(המשך מעמ' 1)

הוא סיפר אתמול, כי חודשים אחרי פיטוריו מהקריה למחקר גרעיני, הודיע לו מרדכי, כי הוא רוצה לנסוע לחו"ל. „אין זו הפעם הראשונה שהוא נוסע", אמר אלברט, „אבל הפעם הוא אמר, שזה להרבה זמן. על מרדות האמונה לא דיבר מעולם עם המשפחה. אם היה מדבר, היינו מונעים ממנו לבצע את המעשה שעשה".

בהתייחסו להתנצרותו של אחיו, אמר אלברט ועננו: „הסיפור לא נראה לי אמין. הוא אמנם חיפש את עצמו ואת דרכו בחיים, אך קשה לי להאמין שהוא מצא בנצרות את מה שחיפש. אם הפרשה הזאת לא היתה מתפוצצת הוא היה ממשיך בדרכו עד לניו־זילנד, כפי שתכנן. רק הפרסומים גרמו לכך שישנה את תוכניתו המקורית".

גם אחותו של מרדכי ועננו מתחה אתמול ביקורת קשה על הטיפול של כלי התקשורת בפרשה וציינה: „בשבועות האחרונים ירדו העיתונאים לחיינו. מה אשמה המשפחה שאחד מבניה שגהז בסך הכל הוא עשה את המעשה הזה על דעת עצמו, ואנו מגנים אותו מכל וכל".

ההורים עזבו את באר־שבע

בעקבות המתקפה התקשורתית על בני משפחת ועננו אחרי פרסום הפרשה, עזבו בסוף השבוע ההורים, מזל ושלמה ועננו, את באר־שבע, „כדי לברוח מהעיתונאים", כפי שהתבטא אתמול אחד הבנים. בשוק העירוני בבאר־שבע נותר הדוכן למכבר תשמישי קדושה של שלמה ועננו. להחלטה לעזוב את העיר תרמה לא במעט פרשת ההתנפלות של הבריונים, שהיכו את האב בסוף השבוע. נמסר, כי שלמה ועננו לא הגיש תלונה למשטרה על המקרה, אך שוטרי תחנת באר־שבע ביקרו בביתו וגבו ממנו עדות.

הסערה נמשכת

(המשך מעמ' 1)

כברים וכל עוד ימשיך לזרום, יימשך מזג־האוויר הנוכחי.

הפסקות חשמל

מזג האוויר הסוער גרם גם אתמול הפסקות חשמל רבות במקומות שונים בארץ, אם כי מספר התקלות היה קטן יותר מאשר בסוף השבוע, וההפסקות באספקת הזרם נמשכו שעות ספורות בלבד, למעט מקרים בודדים.

לרוב נפגעו קווי מתח גבוה בשל נפילת הענפים על הקווים. חברת החשמל גייסה מאות עובדים כדי לתגבר את הצוותים, העובדים באופן קבוע בתיקוני חוץ.

הפסקות חשמל קצרות נרשמו בתל־אביב, ירושלים, חדרה, נהריה, נצרת, חולון, רמתיים, כברי, עמיעוד ובמקומות אחרים. בחולון, רמתיים ונהריה ובמקומות אחרים באזור תל־אביב שובשו התיקונים בשל הצפת כבישים או השדות הסמוכים ומשום שנחסמה תנועת כלי רכב באופן זמני.

תקלות ברשת הטלפונים

טכנאי חברת „בזק" נמצאים בכוננות מלאה מאז שעות ליל שלשום, לאחר שהגשמים הכבדים גרמו להצפה בכבלי טלפון תת־קרקעיים ולניתוק של מספר רב של מנויים וגרמו לקשיים בחיוג.

בעיקר נפגעו כבלים במקומות שונים בגוש דן, בחיפה, אשקלון, חדרה, פרדס חנה, קרית גת, כפר תבור, יוקנעם, טבעון וכפר חסידים.

הצפות

במוקד החירום בעיריית ירושלים, הפועל 24 שעות ביממה, התקבלו אתמול מאות קריאות טלפוניות מאזרחים, שהתריעו על נזקים ברחובי העיר מחמת מזג האוויר הסוער.

בירושלים נסגרו אתמול לתנועה כמה כבישים שהוצפו ובהם חלק מדרך חברון, כביש גיחון־גבעת מרדכי, רחוב מגדלה בכוחות סטודיה באזן הבביש לכפר סילואן. חמש דירות בסילואן הוצפו ותושביהן פנו לדירות של קרובי משפחה. בשכונת רחביה הותלאות הוצפו בעשרים דירות, אך לא היה צורך לפנות את התושבים.

תוקנו רמזורים

חמישה רמזורים בלבד עדיין לא תוקנו אתמול בתל־אביב, וזאת בעקבות פעילות עיריית תל־אביב להקטנת הנזקים, שנגרמו מהגשמים של הימים האחרונים.

במוצאי שבת לא פעלו בתל־אביב 40 רמזורים – 17 השבתו בגלל הפסקות חשמל, 13 רמזורים הושבתו בגלל ברקים ו־10 רמזורים הושבתו בגלל קצר במערכת החשמל.

בתל־אביב אירעו אתמול פחות הצפות של גשמים מאשר במוצאי שבת. רחוב אבן גבירול ובן יהודה בתל־אביב היו מוצפים בחלקים מסויימים. הצפה גדולה אירעה בשכונת ליבנה. רוחבים של העירייה פינו את הסוף, שהציף את התחנות שנחסמו לתנועה.

בדרום

הגשמים האחרונים שירדו ברצועה גרמו להצפות ולסגירת עורקי תחבורה. גורמים באזור אמרו, כי מאז כיבוש הרצועה לא ירדה בה בבת אחת כמות כה גדולה של גשם. בגוש קטיף, שבו נמצאים רוב הישובים העבריים באזור, ירדו עד אתמול 250 מ"מ גשם, שהם הממוצע השנתי באזור זה.

הכניסה לקטע מצר צפון ברדך ימי היתה בלתי אפשרית בגלל הישות המים והצפות, שנגרמו כתוצאה מאי יכולת מערכת הניקוז לקלוט את כמויות הגשם הענקיות. בתים באזור הצפוני מזרחי של העיר הוצפו, והתושבים נתקעו בהם. התנועה לעיר התנהלה דרך הכביש העוקף.

בריטניה

(המשך מעמ' 1)

כדי להסגיר את ועננו לידיה. משרד ראש הממשלה הבריטי מסר בהודעה כתובה בפרלמנט, כי לראש הממשלה מרגרט תאצ'ר לא היה כל קשר בנושא עם ראש הממשלה הישראלי שמעון פרס או עם כל שר ישראלי אחר. גם שר הפנים הבריטי דגלאס הרד דחה דרישה של אחד מחברי הפרלמנט הבריטי לקיים חקירה ממצה בנושא.

עד כה טיפלה משטרת לונדון בתלונה על היעלמותו של ועננו, שעזב את מלונו בלונדון ב־3 בספטמבר. עתה מצפים לפנייה רשמית של המשטרה לשגרירות הישראלית בלונדון, כדי לברר כיצד הגיע ועננו לישראל.

חוקרי המשטרה פשטו שנית על בית איש הכנסייה והחרימו ציוד

מאת נתן רועי,
כתב „דבר" לענייני משטרה

חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה פשטו אתמול שנית על ביתו של איש הכנסייה הבכיר והחרימו מסמכים וציוד. הכומר חשוד בעבירות של מתן שוחד לממונה על מחוז ירושלים רפי לוי והוא נעצר ביום ו' ל־15 יום.

פרקליטו של איש הכנסייה הבכיר, עורך הדין שלמה תוסיה כהן, הגיש ערעור לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב על מעצרו של כוהן הדת. ערעורו של כוהן הדת ישמע מחר בבוקר.

עורך הדין הגיש ערעור לבג"ץ בעניינם של שני בני משפחת ג'נחו מרמאללה, שנעצרו על־ידי חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה. לטענתו אין להחיל על בני משפחת ג'נחו את חוקי המעצר של השטחים, שמכוחם אפשר לעצור תושב שטחים ל־96 שעות מבלי להביאו בפני שופט. טענת עורך הדין התקבלה ובני המשפחה יובאו היום בפני שופט שלום בתל־אביב.

דיון ברמה הבכירה ביותר

חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה בראשות תת־ניצב יורם גונן המשיכו אתמול לחקור עדים הקשורים לפרשה. עיקר החקירה התמקדה בירושלים והסביבה.

לכתבנו נודע, כי אחד המתלוננים נגד איש הכנסייה הגיש תצהיר למשטרה ולא היה מוכן להיחקר או לחתום על עדותו. המדובר בפרשיות, שבהן היה כוהן הדת הנוצרי מעורב לכאורה, פרשיות שהיו ידועות מזה זמן לאנשי כנסיה בכירים שעבדו עימו.

מפכ"ל המשטרה דוד קראוס אמר אתמול: „כיוון שהיה מדובר במעצרם של אישים בכירים ביותר, התקיים במשטרה דיון ברמה הבכירה ביותר, וזאת לאחר שהוצגו כל המסמכים הנוגעים לדבר. המשטרה השקיעה בחקירה זו חודשים רבים. היא אספה פירור אחרי פירור, ולאחר שהוברר כי אנו בוצעים על קרקע בטוחה, החלם ללכת לפעולת מעצר גלויה".

סופר „דבר" מציין, כי בחקירת הפרשה היו מעורבים לפחות שני צוותי חוקרים ביחידה הארצית לחקירות הונאה, שאספו ראיות רבות הקשורות את החשודים לפרשה. הבדיקה הבאליסטית של כלי הנשק שנתפסו אצל כוהן הדת תסתיים, כפי הנראה, היום או מחר.

שר הפנים הרב יצחק פרץ הביע אתמול צער ותדהמה על דבר מעצרו של הממונה על מחוז ירושלים רפי לוי. הרב פרץ ביקש עם זאת להדגיש כי כל אורח הינו בחזקת זכאי כל עוד אינו נמצא חייב במשפט.

במשרד הפנים הסתפקו אתמול בהודעה רשמית על מעצרו של הממונה על מחוז ירושלים במשרד רפי לוי. בשלב זה אין הנהלת המשרד שוקלת את החלפתו של לוי ומינוי אדם אחר תחתיו. גורם במשרד הפנים אמר אמש ל„דבר" כי החלטה על איוש התפקיד מחדש תיפול רק אם יימצא אשם בדין. עם זאת אמר אותו גורם, כי המשרד ישקול את החלפתו הזמנית של לוי בהתאם להשתלשלות האירועים בפרשה.

אקינו מזהירה „גורמים חתרניים" כי תקרא למלחמת אזרחים נגדם

מאנילה (רויטר). – נשיאת הפיליפינים קוראזון אקינו התריעה אתמול בגורמים חתרניים בשורות הצבא, כי אם לא יחזרו בהם מכוונתם לנסות ולהפיל את משטרה, היא תקרא לתומכיה הרבים בקרב העם להתגבות כדי להילחם בהם.

היתה זו תגובתה הקשוחה ביותר עד כה של אקינו לשמועות המתרבות והולכות על כך שקציני צבא מנאמניו של שר ההגנה חואן פונסה אנרילה מתכוונים לנצל את היעדרה מן הארץ במשך ארבעה ימים החל מהיום לרגל מסע ליפאן כדי לחולל הפיכה.

בדבריה בפני ועידה בינלאומית של רופאי שיניים במנילה אמרה אקינו: „לא ארשה שכוחותיה המזוינים של הפיליפינים יהרסו על ידי קומץ של בני אדם מוסתים. תפקידו של החייל הוא ללחום באויב ולא באותה ממשלה עצמה שאותה הוא אמור לשרת". בהתייחסה להתקוממות העממית בפברואר השנה שהביאה אותה אל השלטון היא אמרה עוד: „אם יהיה בכך צורך אקרא לכם (לעם הפיליפיני) שוב לצאת לרחובות".

אקינו גם התריעה באותה ההזדמנות בגורמים שמאלניים מפני ניצול היעדרה ואמרה, כי כל התקפה מצד המחתרת הקומוניסטית תיענה בכוח צבאי.

אתמול בשעה מוקדמת יותר התקהלו אלפים במרכז מנילה להפגנת תמיכה בקוראזון אקינו. במהלך ההפגנה אמר גיסה של קוראזון אקינו, אגפיטו „בוץ" אקינו, לעיתונאים, כי היא מתייחסת לאיומים על משטרה ברצינות רבה. „המצב רציני אך לא קריטי", הוא אמר. „הנשיאה מתייחסת אליו ברצינות, אך חשה בטוחה מוחלט. לממשלה תכנית שבה מעורבים חיילים ואזרחים הנאמנים לה, אשר יעמדו בפני כל נסיון להפיכה צבאית".

בוץ אקינו הוסיף ואמר, כי הבעיה בשורות הצבא אינה אנרילה, שנודע בהתנגדותו הגלויה למדיניותה של אקינו, וגם לא מפקד הצבא פידל ראמוס, אלא הקצונה הבכירה שמתחתם. לשאלה שנשאל בדבר השמועה כי אקינו פרצה בבכי במהלך פגישתה ביום ו' עם אנרילה לא היה מוכן „בוץ" אקינו להגיב.

אתמול נאסרה על העיתונאים הכניסה למטה אגואלדו שבו שוכן המטה הכללי של צבא הפיליפינים, ומבעד לגדר ניתן היה להבחין בכך שהחיילים שבו הגורים חגור מלא ונושאים נשק מתוצרת ישראל. שלשום אמר דובר צבאי, כי מצב הידום יוכרז בצבא היום, עם יציאת אקינו ליפאן.

השוק עומד להטיל אמברגו נשק והגבלות דיפלומטיות על סוריה

מאת דוד שרביט,
סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – שרי החוץ של מדינות השוק האירופי המשותף אמורים להחליט היום על שורת סנקציות נגד סוריה, שבמרכזן המלה אמברגו על אספקת נשק לסוריה וצמצום הקשרים הדיפלומטיים איתה.

ההחלטה האירופית צפויה בעקבות חשיפת מעורבותה של סוריה בנסיון לפוצץ את מטוס „אל־על" באפריל השנה. בריטניה כבר ניתקה את יחסיה הדיפלומטיים עם סוריה והיא דוחקת בעמיתיה האירופיים לקבל הצעותיה להטלת הסנקציות.

בבריטניה מעודדים מהעובדה, שאפילו צרפת, שלאחרונה קיימה מגעים הדוקים עם סוריה בנסיון לשחרר אזרחים צרפתיים שנחטפו בלבנון והזקוקה להמשך הקשר עם הסורים, הביעה תמיכה בהצעות הבריטיות.

במהלך השבוע האחרון פעלו השגרירים הבריטיים במדינות אירופה כדי לשכנע את מדינות השוק לקבל הצעות הבריטיות. בריטניה נסוגה מהצעותיה הראשונות שהועלו בוועידת שרי השוק בלוקסמבורג לפני שבועיים, אך גם אם יתקבלו ההצעות המתונות יותר „תהיה זו מהלומה לסורים", כפי שהתבטא גורם דיפלומאטי בלונדון.

נראה שהסכמה מוקדמת להטלת סנקציות אירופיות משותפות נגד סוריה הושגה כיום שלישי בשבוע שעבר בווינה בוועידה האירופית לבטחון ושיתוף פעולה. למעט מדינה אחת, כנראה יוון, הסכימו כל המדינות על הטלת אמברגו צבאי על סוריה, הצרת הפעילות הדיפלומאטית של הסורים באירופה והידוק אמצעי הבטחון על טיסות חברת התעופה הסורית ואזרחים סוריים.

אבו־ג'יהאד: המפגש היה מוצלח אך נמשיך בפעולות נגד ישראל

תוניס (רויטר). – אש"ף ימשיך בפעילותו המבצעית נגד ישראל למרות המפגש שקיימו נציגיו עם ישראלים שמאלנים ברומניה – אמר אתמול סגנו הצבאי של ערפאת חליל אל ואזיר, המכונה אבו־ג'יהאד.

אבו ג'יהאד אמר עוד, כי המפגש ברומניה היה מוצלח למרות שנמשך כעבור שעתיים בלבד. מטרת המפגש לא היתה, לדבריו, דיון והדברות, אלא קריאת תיגר על החוק הישראלי האוסר מפגשים כאלה.

כשנשאל לגבי הודעה שפרסם אש"ף לאחר המפגש ושלפיה מתכוון הארגון להמשיך בפיגועים גם בעתיד, אמר אבו ג'יהאד: „אנו, כעם שדוכא על־ידי הכיבוש הישראלי, זכותנו להתייצב לנוכח הפשיזם הישראלי בכל האמצעים העומדים לרשותנו, כמאבקנו הצבאי שאותו אין בכוונתנו להפסיק".

לדברי אבו ג'יהאד נהנה המפגש ברומניה מתמיכתה המלאה של הנהגת אש"ף ונסתיים בהכרזת הצד הישראלי על הכרתו בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים. הוא הכחיש דיווחים שלפיהם נמנעו מהצגת משלחת אש"ף, ובהם שניים מחברי הוועד הפועל של האירגון, להופיע למפגש מחשש לחייהם, עקב איומים מצד אנשי הפלג הקיצוני של אבו נידאל.

ניצחון לדמו־נוצרים של קוהל בבחירות מבחן בעיר האמבורג

בון (רויטר). – מפלגת האופוזיציה הסוציאל־דמוקראטית נחלה אתמול תבוסה ניצחת בבחירות מקומיות בעיר האמבורג, אחד ממוקדי הכוח העיקריים שלה, בעוד שמפלגתו של קאנצלר מערב־גרמניה הלמוט קוהל, הנוצרית־דמוקראטית, זכתה ביתרון ניכר.

על פי תחזית המחשב הפסידה אתמול המפלגה הסוציאל־דמוקראטית כ־10 אחוזים מכוחה בהאמבורג וזכתה בכ־42 אחוזים מקולות הבוחרים לעומת 51.3 אחוזים, שבהם זכתה בבחירות האחרונות בשנת 1982. מפלגתו של קוהל זכתה במספר זהה של קולות, על־פי תחזית המחשב, לעומת 38.6 אחוזים שבהם זכתה בבחירות 1982.

הבחירות בהאמבורג נחשבות למבחן החשוב ביותר לנטיות המצביעים המערב־גרמניים לפני הבחירות הכלליות שייערכו בסוף ינואר.

ההפסד של 10 האחוזים לסוציאל־דמוקראטים נתקבל אתמול כמפלה מוחצת הן למפלגה והן למועמדה להתמודדות עם קוהל בבחירות הכלליות, יוהאנס ראו. המפלגה הסוציאל־דמוקראטית נחלה תבוסות דומות בבחירות המקומיות בבוואריה בחודש שעבר, ומשקיפים מערב־גרמניים הביעו אז את דעתם, כי יהיה עליה להצליח בהאמבורג כדי שיהיה לה סיכוי כלשהו להציב איום למפלגתו של קוהל במישור הכלל־ארצי.

● מבצע לבדיקת תקינותן של מכוניות חברי הכנסת ייערך היום ומחר בחצר הכנסת. את המבצע עורך מכון „רינגמוטור". ייבדקו גם מכוניותיהם של עובדי הכנסת וכלי רכב אחרים שיוזמנו היום ומחר לכנסת.

שמיר ימלא מקום רבין

מאת יוסי מלמן,
סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר ישמש השבוע גם בתפקיד של ממלא־מקום שר הבטחון יצחק רבין, היוצא לסיור בכמה מדינות במערב אירופה.

המינוי הוא לבקשת השר רבין. בעבר נהג רבין להפקיד את התפקיד בידי שמעון פרס, אך בגלל היעדרו של שר החוץ, שיצא אמש לארה"ב, הופקד תיק הבטחון בידי ראש הממשלה.

ישראל מוחה לפני הולנד

מאת אריה אור, סופר „דבר"

ישראל מיחתה אתמול לפני הולנד על השמטת שמו של גמל־התעופה בן־גוריון מרשימת יעדיה של „ק.ל.מ.". המחאה מתייחסת למפה שחברת־התעופה ההולנדית פרסמה באחרונה.

הבישוף טוטו לישראל ב־87

(ע). – הבישוף הדרום־אפריקני טוטו, חתן פרס נובל לשלום, הודיע ל„תנועה למען ארץ ישראל טובה", שהזמינה אותו לבקר בישראל, כי הוא מקווה שבשנת 1987 יעלה הדבר בידו.

מנכ"ל התנועה אבנר אבנרי סיפר כי ההזמנה לבישוף נמסרה בידיעת הגורמים המוסמכים בישראל והוגשה לו על־ידי נציג הפדרציה הציונית בדרום־אפריקה.

משבר פרלמנטרי במארוקו בעקבות מינוי ציר יהודי

מאת גדעון קרץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – משבר פרלמנטרי חריף פרץ במארוקו בגלל מינויו של הציר היהודי היחידי בפרלמנט ג'ו אוחנה לתפקיד גזבר נשיאות הפרלמנט.

שתי מפלגות, מפלגת ה„איסתיקלאל" הלאומנית והמפלגה הסוציאליסטית, איימו לפרוש מן הנשיאות, אם לא יבוטל המינוי. הביטאון הסוציאליסטי אף הביא כסיטון נגד אוחנה את התפרעויות באשקלון ואת הסרת פסל מוחמד החמישי שם.

הופעתם של שני עיתונים מארוקאיים הושעתה בהוראת המלך. השניים, „אל באיאן" הקומוניסטי ו„אל תהאדי" העצמאי, פרסמו תגובות נגד למאמר של יועץ המלך מאוחמד רודה גדירה, שהצביע על חומרתה של „פרשת אוחנה" ומשמעותה לגבי תפיסת החברה המארוקאית. עד כה לא הגשימו שתי המפלגות את איומן לפרוש והצביעו אמון בממשלה.

מע"צ משפצת את מבנה נציגות ישראל בוורשה

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

מחלקת עבודות ציבוריות במשרד הבינוי והשיכון קיבלה על עצמה לשפץ את המבנה, שישמש בעתיד כשגרירות ישראל בפולין ועתה הוא משמש כבנין הנציגות הישראלית בוארשה.

כבר לפני כשלושה חודשים יצאו ראשוני המהנדסים והעובדים מטעם מע"ץ, כדי לבדוק את הדרוש תיקון ושיפוץ במבנה, ובשבועות האחרונים יצאו פועלים נוספים של החברה, רובם תושבי הצפון ועובדי המחוז הצפוני של מע"ץ, כדי לסייע בעבודות.

העובדים מטעם מע"ץ שוהים בבירה הפולנית בתנאים נוחים והם עובדים בשגרירות בידיעתם ובאישורם של השלטונות הפולניים. לא נמסר כמה זמן ישהו בפולין. נמסר, כי חלק מאביזרי העבודה והחומרים הובאו על־ידי הפועלים לפולין מהארץ.

יצויין, כי דבר יציאתם של הפועלים מישראל לוארשה ועבודתם שם נודע בעקיפין, לאחר שהתברר כי חלק מהמעורבים בפרשת השחיתות במחוז הצפוני של מע"ץ היו אמורים לצאת לפולין, אך יציאתם בוטלה בשל המעורבות בפרשה והצורך לחוקרם.

שר הכלכלה והתיירות של יוון יבקר בישראל

מאת סופר „דבר" לענייני תיירות

שר הכלכלה והתיירות של יוון פאניוטיס רומאליוטיס יגיע לישראל ב־24 בנובמבר, כדי להמשיך את השיחות בנושאי התיירות, שבהן החל שר התיירות אברהם שריר בביקורו ביוון בחודש מאי השנה.

לפני כמה שבועות ביקרה בישראל משלחת מכינה מיוון, לקראת ביקורו של שר הכלכלה והתיירות היווני. בביקורו יגובשו ההסכמים שנתתמו לפני כמה חודשים.

קיסר: לא מנצלים תמיכת האיגודים בדרום־אמריקה

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

„ממשלת ישראל אינה מודעת לכוחם הרב של האיגודים המקצועיים באמריקה הלאטינית. חבל שאין מנצלים את השפעת האיגודים על ממשלותיהם למען חיזוק בעמדה של ישראל ביבשת זו" – אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בישיבת הוועדה המרכזת שבה סקר את מסעו במכסיקו, ונצואלה, ארגנטינה וברזיל.

קיסר ציין, שבכל שגרירויות ישראל ברחבי העולם מצוי רק נספח עבודה ישראלי אחד (רני בלוך בארה"ב). „עובדה זו מוכיחה שמדיניות החוץ של ישראל אינה רואה את הגולד ואינה מתייחסת להתעוררותה של התנועה המקצועית במדינות העולם השלישי", אמר מזכ"ל ההסתדרות.

מס נוסף של 5 דולארים על כל הנכנסים לארה"ב

מאת אריה אור, סופר „דבר"

מס נוסף בסך 5 דולארים יוטל מראשית החודש הבא על כל אזרח־חוץ שייכנס לארה"ב, הפעם בהיטל מטעם שלטונות ההגירה. המס ייגבה באמצעות חברות־התעופה כדוגמת המס בן חמשת הדולארים, שכבר מוטל על הנכנסים מטעם המכס.

ארגון חברות־התעופה הסדירות, יאט"א, קורא למדינות העולם לחדול מהטלת מסים על כרטיסי־טיסה ומהפיכת חברות־התעופה וסוכני־הנסיעות לגובי מס. ההחלטה התקבלה בוועידה השנתית ה־42 שהתקיימה במונטריאול שבשווייץ בשבוע שעבר. דובר יאט"א דייוויד קיד אמר לסופר „דבר", כי ההחלטה מכוונת הן נגד המס בארה"ב והן נגד מסי הנסיעות בישראל.

גאולה כהן פונה לשמיר לטהר את השב"כ משמאלנים

מאת סופר „דבר" בכנסת

ח"כ גאולה כהן (התחייה) קוראת לראש הממשלה „לבדוק בדיקה בטחונית את אנשי השב"כ במגמה לנקות מוסד זה מיסודות בעלי נאמנות מפוקפקת למדינה, שדעותיהם הפוליטיות מפריעות להם במילוי שליחותם".

ח"כ גאולה כהן מוטרדת מן הידיעות המודלפות המוזרמות דרך קבע מגורמים בשב"כ לעיתונאים ולח"כים, התומכים בהקמתה של מדינה פלשתינאית, כדבריה. ח"כ כהן אומרת, כי עובדה זאת מעוררת את השאלה, אם סיבת המחדלים וההדלפות מהשב"כ היא רק תוצאה של רשלנות ותפקוד לקוי, או שהתפקוד הלקוי בא בעטיים של אנשי בטחון בשב"כ, המקורבים בעמדותיהם הפוליטיות לרענון ולשמאל הקיצוני.

אנשים ○ אנשים

סיור לימודים

מזכיר עיריית תל־אביב, שמואל לוי, יצא בימים הקרובים לכינוס של מזכירי ערים בדרום־אפריקה. מחאה חריפה הובעה אתמול בישיבת הנהלת העירייה מצד אריה צוקר, חבר מועצת העירייה, על ההחלטה. דובר עיריית תל־אביב, בני כהן, מסר בתגובה כי המזכיר יוצא לכינוס מטעם מרכז השלטון המקומי ויחד אתו ייצאו גם מזכירי ראשון לציון ורעננה. הם הוזמנו על־ידי איגוד מזכירי הערים בדרום־אפריקה ויערכו שם גם סיור לימודים.

נתן רועי

קשיחות

המנהל הכללי של המוסד לביטוח לאומי, מרדכי ציפורי (בתמונה) נכנס ב„רגל שמאל" לתפקידו החדש כמנהל, בהפגינו קשיחות רבה כלפי חברי הנהלת המוסד בכל הנוגע לעמידה בלוחות זמנים, ועינייני משמעת. הפקידות הבכירה במוסד אינה מקבלת בעין יפה את הדגש המיוחד ששם המנכ"ל על עניינים אלו וטוענת ש„התמסרותו" זאת נובעת מתחושת החולשה שלו בכל הנוגע להבנת משמעותו של הביטוח הלאומי במערכת החברתית הישראלית. מקורות במשרדים הנוגעים בדבר טוענים כי לציפורי אין עניין רב בתפקידו החדש, והוא רואה בו „קרש קפיצה" להתמודדות פוליטית מחודשת.

שלמה קימר

אף־על־פי

הנסיך צ'ארלס ורעייתו דיאנה (בתמונה) פתחו בסיור בן עשרה ימים במדינות המפרץ. הם שוהים עתה במוסקאט, יעברו לעומאן, למצרי הורמוז לקאטאר, בחריין וערב הסעודית. ה„ג'ואיש כרוניקל" מזכיר את החרם הערבי במדינות אלו האוסר לא רק על קניית מוצרים מישראל או על־ידי חברות שיש להן קשרים עם ישראל אלא גם מוצרים שהופקו בידי יהודים או חברות בבעלות יהודית. ומסתבר, מוסר ה„ג'ואיש כרוניקל", כי הנסיכה דיאנה כללה במעצבי בגדיה לסיור זה גם את ויקטור ארלשטיין, ז'אק אזאגורי ובני הזוג עמנואל...

נוסעים

נשיא אוניברסיטת בן־גוריון בנגב, פרופ' חיים אילתה (בתמונה), המוזמן על ידי ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, להצטרף אליו לנסיעתו לארה"ב, שעיקר מטרתה היא גיוס משאבים לפיתוח הנגב. פרופ' אילתה, שהמריא אתמול עם פמלייתו של פרס, נושא עמו תיק פרוייקטים שהוכן במיוחד למסע זה, בו כלולים נושאים האמורים לעניין משקיעים אמריקאיים בתחומי הכלכלה, התעשיה, התיירות והפיתוח המחקרי־מדעי. הפרוייקטים הוכנו על־ידי גורמי מפתח מהנגב, בהם ראשי ערים, ראשי מועצות אזוריות ומקומיות ומנהלי מפעלים.

★

ואילו ראש עיריית ירושלים, טדי קולק (בתמונה), ייצא ביום ראשון הקרוב להולנד במטרה לאסוף כספים למימון פרוייקט פארק הולנד שייבנה בדרום־מערב ירושלים. במהלך ביקור־בזק שימשך 72 שעות יסעד קולק על שולחנה של מלכת הולנד, ביאטריקס. את התכניות לפארק, שהכינו קרן ירושלים בשיתוף עם העירייה, ראתה כבר המלכה־האם של הולנד, יוליאנה, בביקורה בישראל לפני שלושה שבועות. (ע).

שתיים לאיטליה

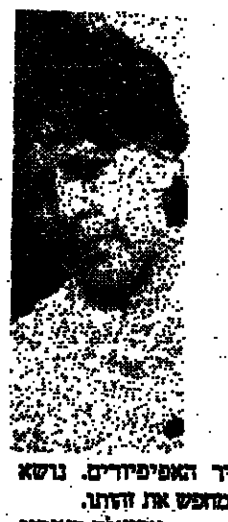

שתי הצגות המועלות עתה בתיאטרון חיפה יצאו גם לפסטיבלים לתיאטרון באיטליה. המנהלת האמנותית של הפסטיבלים, לואיזה מריאני, צפתה באחרונה בכמה מהצגות התיאטרון והזמינה את מחזהו של בני ואת רות סגל (בתמונה) להעלות את הצגות־היחיד שלהם – „האופסימיסט" ו„פנייה להצעות" – בפסטיבלים שיתקיימו בפירנצה, רומא ובעיר האפיפיורים. נושא הפסטיבלים הוא: אדם מחפש את זהותו.

אריאלה ראובני

וזהי רק ההתחלה

אנו מתקרבים לסוף השנה האזרחית ולתחילתה של עונת הפרסים... ה„אקדמי פרנסאז" כבר חילקה שנים מהם: לבמאי הסרטים אלן רנה (בתמונה) („הירושימה אהובתי", „בשנה שעברה במריינבאד") על „מכלול עבודתו", ולסופר פייר־ז'אן רמי, שמו הספרותי של ז'אן־פייר אנגרמי בן ה־49, על ספרו „עיר נצחית".

שיתוף פעולה

הערב תשדר הטלוויזיה בפעם הראשונה את „בשידור חוזר", תכנית שבמהלכה יוצגו בפני הצופים פרשיות פליליות שטרם פוענחו. הערב ישוחזרו אונס החיילת בדרום הארץ ופרשת אינוסן ורציחתן של התיירות לוסי איימוס ומרים שטריקר. בחלק הראשון יציג צוות שחקנים את מהלך האירועים ולאחר־מכן יוכלו הצופים להתקשר ולמסור מידע הקשור לפרשיות אלה. בעתיד תעסוק התוכנית – בעריכתו והפקתו של רפי גינת – גם ברצח החיילת הדס קדמי. התוכנית נעשתה בשיתוף עם משטרת ישראל ומבוססת על מידע שסיפקה המשטרה על הפרשיות, והיא עשויה במתכונת של משדרים טלוויזיוניים דומים באירופה שהביאו לפענוחן של פרשיות רבות.

יעל אדמוני

פנים חדשות

תיאטרון „הקומה השלישית" ביפו משנה פניו. ב־12 בחודש זה תיערך הפתיחה הרשמית למקום במתכונתו החדשה, שבו פועל כבר עתה בית־ספר למשחק ולתיאטרון (עם 70 תלמידים) ובשלב יותר מאוחר יציג גם מופעי בידור, אירועי מוסיקה ותערוכות, בנוסף להצגות. את המקום חכרו לעשר שנים שני עולים חדשים: חואן רוזמברג, שהגיע לישראל מארגנטינה לפני ארבע שנים, ובתולדות חייו ייסוד וניהול בית־הספר לאמנויות בניו־יורק (הזכור לטוב מ„תהילה") וביימוי סדרות בטלוויזיה הבריטית („לא יאומן כי יסופר" – בין השאר). שותפו הוא דוד דינבלסקי, שעלה מרומניה לפני כשנה וחצי. בתוכנית חודש נובמבר ההצגות „עוד" ו„העסלף", „אחרי הגשם השנתי" וכן „העלמה יוליה". בשבתות בבוקר תועלה תוכנית לילדים בשם „שוקונצרט", ותלמידי בית־הספר הלומדים במקום יעלו את „חובה לאומית", מחזה שכתב חואן רוזמברג על חייל הלוקה חלק במלחמת לבנון ולאחריה מחליט לרדת מן הארץ.

להקת „אורות השכונה" בארה"ב. הלהקה, המורכבת מצעירים ותושבי שכונות ברחבי הארץ יוצאת לארה"ב מטעם הסוכנות היהודית ותופיע השבוע בכנס קהילות יהודיות בשיקגו שבו ישתתף גם שר החוץ שמעון פרס. (בתמונה נראית הלהקה בעת הופעה במוצ"ש באור עקיבא)

המדור מערך בידי ורדה ציזרמן

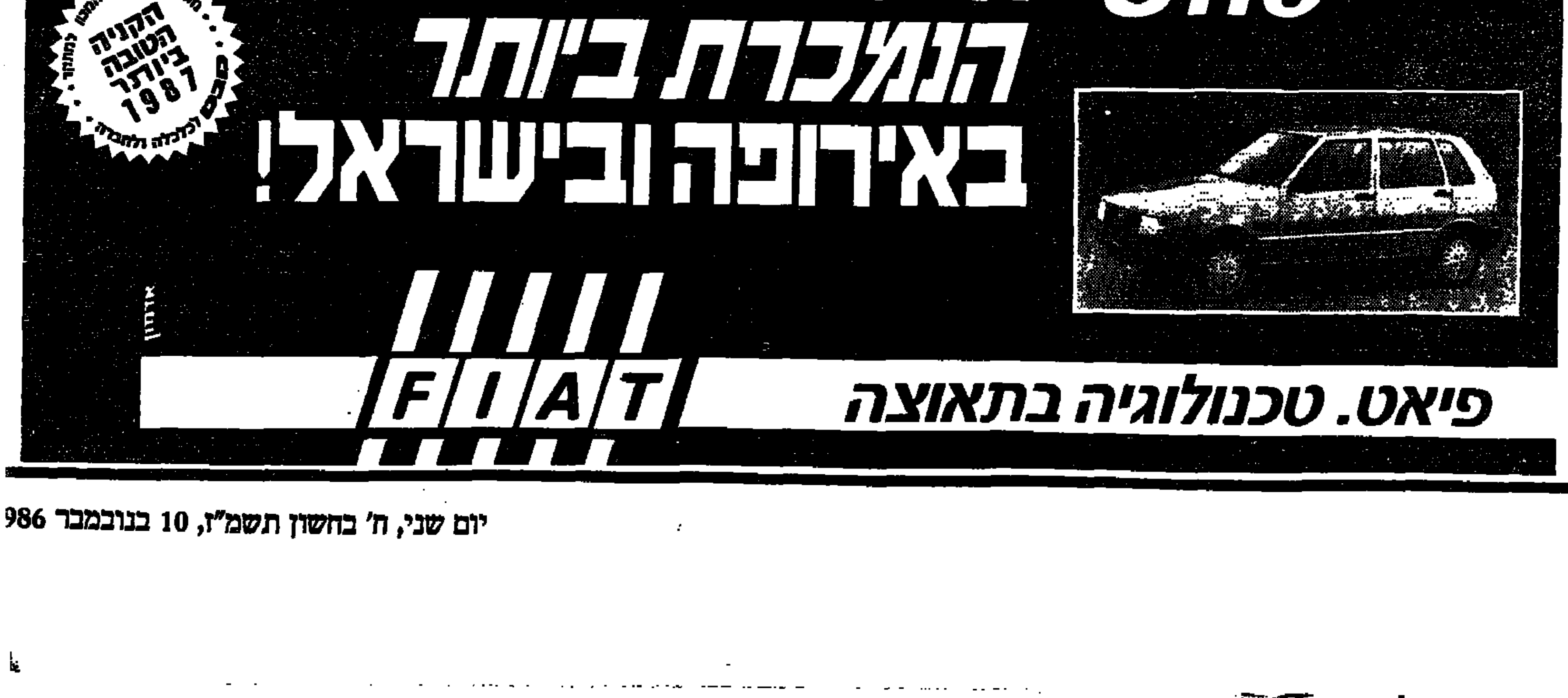

هكذا من الاصل

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

אווירה חיובית ועליות שערים

מאת שמואל רוזנבלום

המשך המגמה החיובית בסוף השבוע שעבר נרשם בבורסה כאשר מרבית ני"ע זכו לביקושים ועליות שערים, בחלקן נאות ביותר. הפעילות התחלקה באורח ברור לשני כיוונים ברורים, הראשון במניות הכבדות המטופלות ע"י קרנות הנאמנות כדלק נכסים ובנין דיסקונט השקעות. השני באמצעות מנהלי התיקים שהמשיכו להזרים ביקושים נאים למספר רב של ני"ע קלילים וחצי כבדים כבאיר עזרא, ברוך, התכוף אבריך מניות רבות נוספות. כאשר שני הגורמים נפגשים במגמה זהה והיא עליות שערים הופכת האווירה הבורסאית לאופטימית למדי, תוך נכונות לקלוט הצעים הלכות מבעבר. וזרימת הכספים לאפיק הבורסאי נמשכת עם אם.

לחלק ניכר מהעוסקים בענף, ישנה „מחויבות" מסויימת כלפי לקוחותיהם שבה עליהם להציג תוצאות בהירות וטובות. ממחויבות זו מושפעת באופן ישיר הבורסה בה קל לאתר ני"ע קטנים יחסית הזוכים לביקושים נאים ועליות שערים חדות לבדי. מניות מרכז הקבלנים מהוות דוגמא לטיפול מעט לא אחראי. מניות אלו זוכות לביקושים גדולים ועליות שערים חזקות בניגוד לכל הגיון כלכלי שכן החברה מצויה כידוע בבעיה חריפה. צריך לפיכך לקוות שהבורסה תמשיך להתנהל ע"י קריטריונים כלכליים הגיוניים ולא בתנודות שערים חריגות וספקולטיביות. בסוף השבוע שעבר הערכנו במדור זה שהמגמה החיובית במסחר תבקק. נראה שהפעם ראוי להיות מוכנים לגלי מימוש רווחים מהירים בהלך ימי המסחר הקרובים והוזר חלילה.

מספר רב של משקיעים שנהגו בתקופה האחרונה לחזור למניות אותן הוא מכר בשערים גבוהים בהרבה מהנוכחיים. ההיקש ההגיוני הנובע מפעילות זו ילמדנו שישיבה על ני"ע מסויימים הבוגדים כשובים לאורך זמן עדיב פירות נאים האין כמעט צורך בתנועות תכופות של כניסה ויציאה מבוהלים.

שיכי שער במסחר

הצעים במניות קונסורטיום 1, נקלטו בחלקב בירידת שער של כ-13%, במניות קונסורטיום 5 נרשמה ירידה של 14.2%. כזכור עלו מניות קונסורטיום באורח חד למדי בתקופה האחרונה ולפיכך ירידת השערים בהן אינה מפתיעה כלל ועיקר.

ביקושים במניות שופרסל ב' ודלק סופקו בבהירות תוך נפח עיסקאות גדול למדי. שערה של מניית דלק נותר בעינו. ובשופרסל נרשמה עליה של כאחוז. ביקושים במתכוף 1 סופקו בעליה של כ-5%, התכוף 5 נותרה ללא שינוי במחזור עיסקאות גדול מהרגיל. במניות כהדול נרשמה עליה של 10% תוך פעילות ערה מהרגיל. בבנקאיות נרשמו הצעים גדולים למדי שנקלטו בירידת שערים במרבית הבנקאיות. במניות באיר עזרא נרשמו ביקושי ענק ושערן נרשם בקנים בלבד, כנראה על רקע עיסקה גדולה שבוצעה מחוץ לבורסה.

פעילות במניות כבדות

קיימת כיום נטיה בקרב מנהלי השקעות להשקיע חלק ניכר מהכספים דווקא במניות קלילות ולא בכבדות. החשיבה מתבססת על עקרון השגת תשואה בתיקי השקעות באמצעות מניות כבדות ששיעור עליתן עשוי להיות גדול בהרבה מבמניות הכבדות. למרות חשיבה זו הסלמת כרגע בפעילות אנו מאמינים שגם במניות הכבדות צפויה פעילות חיובית למדי בפרק הזמן הקרוב בעיקר עקב הפעילות של הקרנות והגופים המוסדיים.

ירידה בריבית התמים והפקים

גרעונות הנזילות הבנקאיים, הפכו לעודפי נזילות הצעים סביב הסכום של כ-250 מליון ש"ח, ולפיכך חלה ירידה בריבית המשולמת בפיקודונות שיקליים. להלן נתוני הריבית:

שם הבנק	גודל הפקדון	ריבית הפקדון יומית	ריבית פקים-שבועית
בנק לאומי	10,000 ש"ח	0.041	0.29
בנק לאומי	50,000 ש"ח	0.045	0.32
בנק הפועלים	10,000 ש"ח	0.041	0.31
בנק הפועלים	50,000 ש"ח	0.047	0.34
בנק דיסקונט	10,000 ש"ח	0.041	0.31
בנק דיסקונט	50,000 ש"ח	0.045	0.33
בנק המזרחי	10,000 ש"ח	0.042	0.31
בנק המזרחי	50,000 ש"ח	0.046	0.35
בנק הבינלאומי	10,000 ש"ח	0.044	0.32
בנק הבינלאומי	50,000 ש"ח	0.047	0.33

הערות: הריבית המשולמת לבעלי פיקדונות גבוהים (מעל 100,000 ש"ח לפחות) נתונה למיקוח בין הלקוח הבנק. מדובר בריבית הנעה בין 17% – 19% במקרים שונים. סך הפיקדונות ביתרות שכירי הציבור גדל בחודש אוקטובר בסכום של כ-146 מליון ש"ח לערך.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.ה. ש	16400	20.0	+30	+2	+19.0
הספנות 0.1	1120	461	-16	-1.4	-390
הספנות א 0.5	785	1919	-19	-2.4	-1884
הספנות אפ 2	794	1245			+233
כללי לא בהסדר	22000	32.0	+300	+1.4	+28.0
בנק צפ' אמריק 1.	--- הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמריק 5.	--- הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמ אופ	--- הפסקת מסחר				
הבינלאומי 5.0	3500*	3998			-893
פ.י.ב.י. 0.5	4228	2727	+120	+2.9	+4080

כלולים בהסדר ההצמדה

אידיבי רג 100.0	80280	245	-170	-2	-308
אידיבי ב 100.0	81100	20.0			
אידיבי בכ א 2.0	487000	1.0	-1000	-.2	-1.0
אגוד 1שח	59800	41.0	-20		-2.0
דיסקונט ב	102220	13.0	+120	+1	+96.0
דיסקונט א	102800	66.0			-53.0
דיסקונט שה ב	11960	162			-162
המזרחי ש	33040	574	-70	-.2	-549
המזרחי מ	33030	1.0	-90	-.3	-1.0
המזרחי שה 9	15100	131	+115	+.8	+205
הפועלים מבכ	107000	2.9	-800	-.7	-3.0
הפועלים ש	54460	2184	-500	-.9	-3041
הפועלים מ	54250	50.0	-700	-1.3	-91.0
כללי א 1.0	138850	13.0	-800	-.6	-18.0
כללי שה 5	105750				
כללי שה 7	6681				+50.0
בלל סמוק 100.0	34734	1222	-100	-.3	-1015
בלל שה 11	12946	116	-180	-1.4	-105
מימון ומסחר 1.0	46300				
מימון ומסחר 5.0	23800		-300	-1.2	-75.0

בנקים למשכנתאות

ארנים 0.1	17980	71.0	+500	+2.9	+179
לאומי משכנתא' ש	6208	1423	+260	+4.4	+2133
לאומי משכנתא' מ	6200	365	+300	+5.1	+651
כרמל ש	4141	15.0	+1		+35.0
כרמל שה 1	3266	137			+163
בנין ב' 5.0	7350	159	+50	+.7	+57.1
בת משכ ש	2460	1908	+103	+4.4	+1606
משכן ב ש	2440 תב	2019	+180	+8.0	+7005
עצמאות 0.1	9780	46.0			-59.0
טפחות מבכ ש	14950	17.0	+50	+.3	+20.0
טפחות רג ש	14890	53.0			+6.0
טפחות שה 1	8400	64.0	-240	-2.8	-64.0
טפחות שה 2	4280	61.0	+28	+.7	+489
יעסוד 1.0	3029	1294	+129	+4.5	+1223
יעסוד 5.0	1200	3947	+55	+4.8	+3050
מירב 1.0	6150	465			-392

מוסדות מימון

שלמן א ש	507	4593			-990
החקלאות מבכ א	--- לא נסחר				
החקלאות מבכ ג	--- לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	8240	328	+80	+1.0	+246
פתוח תעשיה מבכ	--- לא נסחר				
פת תעש בכ ג	--- לא נסחר				
פת תעש בכ גג	--- לא נסחר				
פת תעש בכ גג1	--- לא נסחר				
פת תעש בכ ד	--- לא נסחר				
פת תעש בכ דד	--- לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	900 תב	3082	+71	+8.6	+3450
תיירות בכ	--- לא נסחר				
כלל ליסינג 0.1א	17200	102	-100	-.6	-74.0
כלל ליסינג 0.5ב	11101	170	+251	+2.3	+54.0
כלל ליסינג אג"ח1	10590	49.0	-110	-1.0	-43.0

ביטוח

איילון ביטוח 1שח	237	13872			-9680
אררט 0.1	1280	1822	+25	+2.0	+469
אררט א 0.5	640	3407	+10	+1.6	+1064
בטוח משנה 0.1	548		+5	+.9	+330
בטוח משנה 0.5	180.0	6548	+6.0	+3.5	+5593
הדר 1שח	397	1325	-13	-3.2	-4034
הדר 5שח	230	7318	-9	-3.8	-21414
המגה ש	335	63188	+4	+1.2	+42052
הפניקס 0.1	817 תב	7525	+70	+9.4	+24816
הפניקס 0.5	613	3062			-3257
המשמר-הראל 1.0	6940	40.0	+70	+1.0	+7.0
המשמר-הראל 5.0	3420	220	+100	+3.0	+183
מנורה 1.0	2135	2.0	-5	-.2	-92.0
מנורה 5.0	1040	2082	+50	+5.1	+5208
סהר ביטוח 1	6470	390	-130	-2.0	-490
סקורטס 1שח	2913	1462	+48	+1.7	+1631
צור ש	325	12705			-4450
ציון החזקות 1.0	8600	20.0	+101	+1.2	+20.0
ציון החזקות 5.0	2106	18.0	+50	+2.4	+58.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנאבא 1.0	7600	158	+350	+4.8	+166
אינטרנאבא 5.0	3684 תב	2750	+224	+6.5	+3340
מאיר עזרא 1.0	7576 קן		+361	+5.0	+4249
מאיר עזרא אפ 1	7261 קן		+361	+5.2	+1100
כלל סחר 1.0	364	23582	+8	+2.3	+17405
קריסטל 1.0	18640	273	-10	-.1	-154
רפק 0.1	35000 תב	1.5	+2000	+6.1	+1.5
רפק 0.5	9660	57.0	-40	-.4	-17.0
שופרסל א 2.0	7109	1888			-1705
שופרסל ב 10.0	5054	1073	+50	+1.0	+977

שרותים

דלק נ 0.1סח	3175	4088			+2407
הראל 1.0	3150	115	-150	-4.6	-41.0
הראל 5.0	2415	233			-113
ספנות הספקה 0.1	15000	44.0	-740	-4.7	-54.0
ספנות הספ' 0.5K	4869	111	-1		-138
קרור 0.1	2101 תב	398	-116	-5.2	-388
קרור 1.0	337	12728	+1	+.3	+3319
חברת החשמל 0.1	--- הפסקת מסחר				
מחסני ערובה 0.1	5190	20.0	-52	-1.0	-57.0
מחסני ערובה 0.5	2510	1315	-79	-3.1	-1301
קונסורטיום 0.1	3470 תב	2189	-519	-13.0	-3233
קונסורטיום 0.5	3313 תב	4502	-550	-14.2	-6851
קופל 1.0	--- הפסקת מסחר				
קופל אפ 1	--- הפסקת מסחר				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	--- הפסקת מסחר				
גלי זהר 5.0	--- הפסקת מסחר				
מלונות דן 1.0	1745 תב	453	-135	-7.2	-454
מלונות דן 5.0	1280	145	-19	-1.5	-145
חוף האלמוג 0.1	5999	158	-11	-.2	-225
כנס 1.0	2500	150			+255
מלונות ירדן 1.0	2817	106	+27	+1.0	+20.0

מושבים ושרותי מושב

איכות 1שח	1843 מ		-97	-5.0	-7056
רשת מיכון 1.0	4687 קן		+223	+5.0	+21737
ת.ל.ת. 1.0	26050	7.0	+1102	+4.4	+4.0
• ביצוע חלקי 87.50%					
יעגא 1.0	5500 תב	823	+330	+6.4	+1056
כלל מושבים 1.0	12195 תב	90.0	-1355	-10.0	-167
מ.ל.ל. 1.0	18300	65.0	+750	+4.3	+56.0
מ.ל.ל. 5.0	6250	141			+4.0
משוב 1.0	1080 תב	6707	+80	+8.0	+7569
משוב אופ' סד' 1	793	2542	+38	+5.0	+605
ניקוב 1שח	21500	170			-72.0
ניקוב 5שח	14250	264			-140
תים מושבים 1.0	1707	797	-5	-.3	-705
תים מושב אפ 1	16999				

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	--- הפסקת מסחר				
אברהם גינדי 5.0	--- הפסקת מסחר				
ארזן מבנים 1.0	843	765			-891
ארזן מבנים 5.0	370	3210	+5	+1.4	+3990
אזורים 1שח	854	9306	+6	+.7	+4209
אזורים אפ 1	549	11464			+6185
אזורים אגח 3	107.0	38140			-36396
אילנן 1.0	490 תב	16258	-34	-6.5	-25156
אל-רוב 1.0	1450	2594			+902
אמנונים 1.0	3830*	425	+228	+6.1	+361
• ביצוע חלקי 98.40%					
אפריקה 0.1שח	37200	209	+500	+1.4	+172
אפריקה 1שח	31590	619	+1300	+4.3	+763
אפריקה אפ 5	17458	133			+24.0
ארים 1.0	2500	269			-293
ארלדן 1שח	2700	647	+25	+.9	+801
ארלדן 5שח	1450 תב	5089	+85	+6.2	+5950
בן-יקר גת 1.0	3320	292			-22.0
ברנוביץ 1שח	3250	365	+52	+1.6	+276
ברנוביץ 5שח	2173	620			-334
דנקנר 1.0	4770	352			-268
דרוקר 1.0	348	765	-1	-.3	-823
דרוקר 5.0	280	1578	+10	+3.7	+790
דרוקר אפ 1	116.0	16125			+97.0
דיור 0.1	7250	160	+140	+2.0	+99.0
דיור 0.5	4560	290	-183	-3.9	-236
השלול 1.0	1650	1359			+371
השלול 5.0	1320	1642	-11	-.8	-2165
חלב 0.1	--- הפסקת מסחר				
חלב 0.5	--- הפסקת מסחר				
נכסים ובנין 1.0	3051	4103	+76	+2.6	+10242
גב-ים 0.1	4499	748	+164	+3.8	+771
גב-ים 0.5	2885	917	+94	+3.4	+1901
הכשרת הישוב 1.0	55600	431	+1300	+2.4	+525
ישפרו 0.1	3520	1045	+30	+.9	+770
ישראלום 1.0	1748	140			-140
ישרס 10.0	--- הפסקת מסחר				
כנף פיתוח 1.0	7415	129	+4	+.1	+67.0
כלל נדלן 0.1	419	20851	+19	+4.8	+48447
לומיר 1.0	4780 תב	132	+255	+5.7	+132
לומיר 5.0	1590	224	+35	+2.3	+646
מ.ת.ם. 1.0	480	7175			+815
מ.ת.ם אפ' סד 2	255	6750	-5	-1.9	-7560
ת.ת.ב אג"ה סד א	99.0	24623	-1.5	-1.5	-38330
טאמי נביה 1.0	721	6021	-10	-1.4	-3165
ביכאל 5.0	344	1155	-4	-1.2	-538
מבירב 5.0	1305*	2484	-145	-10.0	-5295
• ביצוע חלקי 85.00%					
בר-לו 1.0	568	4678	+11	+2.0	+2920
לידסקין 1.0	391	409	-9	-2.3	-99.0
לידסקין 5.0	123.0	17365	+1.0	+.8	+784
ליפשיץ 1.0	1715	4161			+1115
ליפשיץ 5.0	912	6492			+5224
נאה אביב 0.5	7000	68.0			-36.0
נכסי אזורים 1.0	795	1440	+15	+1.9	+1815
נכסי השקעה 1.0	12760	55.0	+160	+1.3	+27.0
נכסי השקעה 5.0	8525	125	-200	-2.3	-75.0
קבי 1.0	7020 תב	134	+420	+6.4	+94.0
קבי 5.0	3800	140	+40	+1.1	+128
רפי וקלע 1.0	880	6193	+34	+4.0	+10220
--- הפסקת מסחר					
קיסריה 0.1	2800*	213	+30	+1.1	+138
• ביצוע חלקי 97.00%					
קיסריה 0.5	1529	1435			+420
רובנקן 1שח	2800 בן		-147	-5.0	-11695
רובנקן 5שח	1030 תב	4746	-97	-8.6	-4229
רובנקן אפצ' 2	1246 תב	11722	-204	-14.1	-17841
רובנקן אג"ח א'	96.5	95680	-2.0	-2.0	-129924
רסק בבול	--- הפסקת מסחר				
רסק ה.	--- הפסקת מסחר				

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2800	449			-12.0
מטעי הדר 0.5	1975	309			+309
ההדרן 0.1	8180	468	-220	-2.6	-287
נכסי הדרים 1.0	1444	5128	+35	+2.5	+5517
פרי אור 0.5	3550	94.0	+49	+1.4	+201
פז-הר 5.0	13100	210			+59.0

תעשייה

מזון וטבק

אסם 1.0	1365	66.0	-4	-.3	-28.0
ביגלמייסטר 1.0	3205	182			-67.0
ביגלמייסטר 5.0	1795	379	-49	-2.7	-806
ביגלמייסטר אפ 1	1352	102	-28	-2.0	-219
דובק בב ש	3545	502	-5	-.1	-188
דובק בב ב	3505	112			-82.0
וילי 1.0	1090 תב	748	-65	-5.6	-1736
וילי 5.0	656	636			-342
פרי-הא 1.0	--- הפסקת מסחר				
פרי-הא 5.0	--- הפסקת מסחר				
טמפו בירה 1.0	18000	177	+325	+1.8	+227
טמפו בירה 5.0	12250	131	+150	+1.2	+132
יצהר 1.0	1729	3553			-552
יצהר א 5.0	1187	4700			-671
מן 1.0	14700 קן		+700	+5.0	+188
מן 5.0	7750*	233	+400	+5.4	+236
• ביצוע חלקי 85.90%					
מבתרים 1.0	9760	61.0	+100	+1.0	+139
עלית 0.1	16550	231	+350	+2.2	+335
עסיס ב 0.5	41950	137			+39.0
סלמה אנגל 1.0	3035	92.0	-120	-3.8	-94.0
שמן מבכ ש	5979	496	-120	-2.0	-518

טקסטיל והלבשה

ארגד 1.0	595	5701			-567
אתא 1.0	1580	1641	+17	+1.1	+1000
אופנת ברוך 1.0	620	3423	+15	+2.5	+2872
אופנת ברוך 5.0	442	3821	+12	+2.8	+4436
ארגמן רג ש	15740	209			-42.0
דלתא-גליל 1.0	2924	1442			-265
דלתא-גליל א 3.0	1945	724	+11	+.6	+758
כיתן מאוחד 1.	1800	77.9	-30	-1.6	-77.9
כיתן מאוחד 5.	792 תב	230	-88	-10.0	-563
ויסלט 1.0	1645	550			-246
ויסלט 5.0	990*	1145	+10	+1.0	+177
• ביצוע חלקי 96.30%					
חדרון 1.0	10160	695	-240	-2.3	-807
דקית 1.0	1870 תב	1169	+170	+10.0	+4026
דקית 5.0	1155	4060	+5	+.4	+1705
לודזיה 0.1	2730	293	+80	+3.0	+158
לודזיה 0.4	1374	4108	+25	+1.9	+4962
ליגת 1.0	750	4771	+18	+2.5	+3102
מים גליק 1.0	--- הפסקת מסחר				
מקס 0.1	4820	690	-2		-676
מקס 0.5	2440	1129	-120	-4.7	-1691
עים 1.0	13700	114	+300	+2.2	+37.0
עים 5.0	7110	225	+240	+3.5	+1160
עמק 1.0	4710	1857	-90	-1.9	-2411
פולגת א 0.1	3470	400			-196
פולגת ב 0.4	2310	1600			+1513
פלגון א 0.5	8075	183			+25.0
פרגוד 1.0	--- הפסקת מסחר				
גימר סטרינה	14351	46.0			+7.0
תעש רוגוזין 1.0	3150	589	+20	+.6	+33.0

מתכת ומוצריה

אוקטגון 5.0	2933	436	-60	-2.0	-274
אורדן 10.0	6500	236	-100	-1.5	-270
אורדן 50.0	5950	5.0	-30	-.5	-12.0
אלומית 1.0	5640	65.0	+120	+2.2	+175
אלומית 5.0	4030	13.0	+50	+1.3	+13.0
כבלים ש	25000 תב	356	+1750	+7.5	+473
התכוף 1.0	8400	409	+400	+5.0	+446
התכוף 5.0	4964	2090			+427
התכוף ארוגציה	4500	1360	+99	+2.3	+1744
ויקה 1.0	6750	45.0	+224	+3.4	+49.9
ויקה 5.0	2505	808	-125	-4.8	-924
קופסאות פח 1.0	2453	897			-344
קופסאות פח 5.0	2305	1000	+100	+4.5	+372
מתכת סדום 1.0	2200	456			-156
כבלי ציון 1.0	2625	1541	+75	+2.9	+1884
כבלי ציון 5.0	1340	6054	+50	+3.9	+5112
כבלי ציון אפ 3	720	2102	+70	+10.8	+3792
מרגון 1.0	720	169	-20	-2.7	-269
מרגון אפ א	504				
קרסני 1.0	1080	652	+10	+1.0	+1572
קרסני 5.0	552	337			-537
נחושתן 0.1	43200	107	-300	-.7	-80.0
נחושתן 0.5	14750*	268	+152	+1.0	+145
• ביצוע חלקי 98.00%					
מקר פלדה 1.0	10950	146	-6	-.1	-25.0
קרגב 1.0	1351	4746	+1	+.1	+2797
קרגב 5.0	727	4830			+1796
קליל 1.0	8310 תב	558	+418	+5.3	+1339
קליל 5.0	4374 תב	926	+300	+7.4	+1266
שלודות 5.0	6250	820	+30	+.5	+486
תעשיות לכיש 1.0	1197	1303	+57	+5.0	+2032
תעשיות לכיש 5.0	603	4917	+23	+4.0	+5186

חשמל אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	412000	56.0			-9.0
אלקו 0.1	7500	110	-1		-104
אלקו 0.25 ש	3140*	365	+41	+1.3	+464
• ביצוע חלקי 91.90%					
אלקו 0.25 מ	3120	85.0	+30	+1.0	+7.0
אלקטרה 0.1	23200	103			-74.0
אלקטרה א 0.5	13800	722	+400	+3.0	+1073
אלרון 3.0	328650	22.0			-10.0
ארית 0.02שח	31150	178	-1100	-3.4	-285
כלל תעש אלקטר	2005	791	+50	+2.6	+2444
ספקטרוניקס 1.0	1889	1224	-10	-.5	-487
ספקטרוניקס 5.0	1281	2001	+6	+.5	+2694
פריכמנגר 1שח	510	1730	+20	+4.1	+3845
פריכמנגר 5שח	288	2367			+1161
ציקלון 1שח	2120	70.0	-80	-3.6	-101
ציקלון 5שח	980 תב	1142	+42	+4.5	+2872
קבנשטין אלדר 1.	4900	103	-165	-3.3	-128
קבנשטין אלדר 5.	3560	2.0			-2.0
ת.א.ת. 1.0	3301	194	-109	-3.2	-219
ת.א.ת. 5.0	1430	608			+792
ת.א.ת. אפ 1	11700	31.0			+4.0
תדיראן 1.0	7895	82.0			-26.0

מוצרי בניה

א.פ.כלל בנין 1.	950	2905			-2870
א.פ.בנין אפ א	499	6000	+9	+1.8	+1733
א.פ.בנין אגח א	103.5	13964	+1.0	+1.0	+5075
אלקיל 5.0	13701	142	-138	-1.0	-63.0
אקרשטיין 1שח	895	4157	+35	+4.1	+3418
אקרשטיין 5שח	640	297			-4.0
אקרשטיין אפ' א	367	4939			-921
אקרשטיין אג"ח 1	97.5	158817			-55239
בטון תדיר 1.0	--- הפסקת מסחר				
בטון תדיר 5.0	--- הפסקת מסחר				
בר-כון 1.0	1890	1633			-873
בר-כון 5.0	700	5171	+33	+5.0	+2666
מרומאבטס 1.0	7700				
מרומאבטס 5.0	3068	613			+6.0
ב.ל.ב. 1.0	1250	547	+35	+2.9	+163
ב.ל.ב. 5.0	805	859	+15	+1.9	+509
בזרול השק בתעש	5445*	475	+495	+10.0	+1025
• ביצוע חלקי 57.20%					
מרמאיקה ולפמן 1	--- לא נסחר				
מרמאיקה ולפמן 5	11999				

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	16800	217	-500	-2.9	-186
אליאנס ב 200.0	2600*	459	+261	+11.2	+1943
• ביצוע חלקי 96.00%					
גל תעשיות 1.0	10700	155	-55	-.5	-155
גל תעשיות 5.0	6690	361			-32.0
דקסטר 1.0	3640 תב	209	+190	+5.5	+546
דשנים 0.1	5300	199	+250	+5.0	+104
דשנים 0.5	1400	2482	+40	+2.9	+2302
חיפה כימיקל 10.0	405 תב	25406	-25	-5.8	-22644
טבע 0.01 ש"ח	7620	1928	+140	+1.9	+2010
ליפסקי 1.0	2166	843			-718
ים המלח 0.1	4550	2901	+60	+1.3	+5540
פטרוכימיים 10.0	550	15369	+11	+2.0	+16706
מקסימה 1.0	6370				
מקסימה 5.0	5315	479	-50	-1.5	-349
נקה כימיקל 1.0	6600	713			-102
סנו 1.0	17752	106	+700	+4.1	+118
סנו 5.0	11468	138			-138
פריקלאס 1 ש"ח	625	23180	+10	+1.6	+23601
פריקלאס אופ' 1	264	23259	+5	+1.9	+23970
קים כימיקל 1.0	7184	158	+120	+1.7	+254
ת.ג.ל. 1.0	4600	248	-160	-3.4	-158
ת.ג.ל. 5.0	3643*	217	-405	-10.0	-232
• ביצוע חלקי 95.00%					
תיא 5.0	9200	97.0	+249	+2.8	+226
פרומארום 10.0	15700	128			+111
תרד א 5.0	7100*	96.0	+200	+2.9	+724
• ביצוע חלקי 87.40%					

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	7400	233	+310	+4.4	+286
דפרון 5.0	4200	156			-46.0
ת.מ.נ. 1.0	10490	255			-104
יאה 1.0	4540	260	-160	-3.4	-237
לבידי אשקלון 1.	566	2500	+1	+.2	+1847
לבידאשקלון אפ1	960	100			+114
מולט ב 0.5	31550	22.0			+17.0
מפעלי ניר 10.0	251500	103			-39.0
סקאבייה 1.0	3690	1347	-70	-1.9	-1078
רים 0.1	4700	270			-36.0
רים 0.4	2727*	605	+27	+1.0	+483
• ביצוע חלקי 95.30%					
תעל ב 0.2	16800	321	+300	+1.8	+188

תעשיות שונות

אגדין 1.0	6116 תב	1622	+556	+10.0	+1736
אגדין 5.0	2708	1619	+100	+3.9	+1211
חמישה יוד 1.0	10150	58.0	+200	+2.0	+88.0
ה.ג.פלק 1שח	2200	1379			-1085
ה.ג.פלק 5שח	1220	2229			-513

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	8020	214	-80	-1.0	-385
כור בכ' 1.0	7580000	1.1	+80000	+1.1	+6
כלל תעשיות 1.0	1405	12247	+25	+1.8	+15114
מאגרי טכנולוגיה	460	2830			-339

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמניק ש	6060 תב	595	+300	+5.2	+1297
איידיבי פתוח 2.0	4685	1640			-633
אינקובה 1שח	1745	2373			+568
אינקובה 5שח	1420*	2232	-158	-10.0	-6855
• ביצוע חלקי 53.30%					
אלגר ש	11330	151	+130	+1.2	+22.0
אלגר ם	11330	25.0			-15.0
אלרן ש	3321	2535			-1599
אלרן ם	3420	250	+70	+2.1	+450
אמישר בכ' 1.0	--- הפסקת מסחר				
אפיק 1.0	231	1981	-1	-.4	-1280
אפיק 5.0	160.0	4844	+4.0	+2.6	+7556
גאולת השקעות 1שח	1317		+2	+.2	+70.0
חברה לישראל 1שח	8670	759	+70	+.8	+551
חברה לישראל 5שח	5690	463	+100	+1.8	+624
הלפסון 0.1	131000	2.6	+4500	+3.6	+4.1
הלפסון 1.0 ש	25900	32.0	+200	+.8	+78.0
המבאא א 0.5	16812	87.0	-40	-.2	-50.0
מפעלים השק ש	5804	423	+5	+.1	+254
לאומי השק 0.1	--- הפסקת מסחר				
דיסקונט השק ש	2740	7967			+6987
מזרחי השק ש	15000	61.0	+700	+4.9	+214
מזר השק אגח 124	10551	15.0			-15.0
חדרון 1.0	2754 תב	103	-306	-10.0	-293
חדרון 5.0	1150	752	+30	+2.7	+877
כראיל 1.0	610	2162	+10	+1.7	+515
כראיל 5.0	504	1207	+1	+.2	+1424
ישום החזקות 1שח	307	8961			-270
יצוא ש	10550	115	+200	+1.9	+108
ירדן א 0.1	3180	431	+40	+1.3	+276
כלל ישראל 10.0	842	6867	+18	+2.2	+26141
כלל ישראל 50.0	763	1720	-22	-2.8	-1775
לנדק 0.1	5081	130	+20	+.4	+249
לנדק 0.5	1515	285			+167
מגור מ"ר 1 ש"ח	719	2302	-15	-2.0	-3165
מגור מ"ר 5 ש"ח	409	1893	-19	-4.4	-4773
מגור אופצ' ב'	349	1158	-17	-4.6	-2753
מגור אג"ח 1	98.5	5725	-1.0	-1.0	-3825
עוז השק ב 0.1	3650	200			+167
עוז השק ג 0.5	1999	218	-1	-.1	-542
פז השק ש	7070	1178			+497
פמה א 0.1	9170	76.0	-95	-1.0	-77.0
פמה 0.5	5723	389	+70	+1.2	+223
פריון ב 0.2 ש"ח	4240	874	+83	+2.0	+384

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	501 תב	13164	+25	+5.3	+16364

דלק ונפט

דלק חיפושים.1	3350	1513	+95	+2.9	+2071
דלק חיפושים.5	2045	2640	+100	+5.1	+3462
דלק נפט אפ 2	1215	2253	+65	+5.7	+1252
פז חיפושי נפט	17000	144	+580	+3.0	+162
י.ו.א.ל. 5.0	3365	2208	+160	+5.0	+4016
מ.ב.ן. 1.0	4075	206			-109
מ.ב.ן. 5.0	1650	1585	+55	+3.5	+2575
פראייל ב 0.3	9508 תב	580	+500	+5.6	+301
צפון אמר נפט 1.	315	2908	+5	+1.6	+1163
צפון אמר נפט 5.	240	5795	-3	-1.2	-8832
נפטא ש	1490000	1.0	+50000	+3.5	+1.0

נסחרות במט"ח

גנית ם	220				+100

שערי מטבע חוץ ביום 9.11.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.46	1.53	1.46	1.53	1.45	1.52	1.4882	1.5068	1.4892	1.5083	1.4867	1.5054	1.4976
1 מארק גרמני		0.71	0.74	0.71	0.74	0.70	0.74	0.7212	0.7302	0.7231	0.7321	0.7217	0.7307	0.7258
1 לישט"ג		2.08	2.18	2.09	2.19	2.08	2.18	2.1237	2.1502	2.1234	2.1499	2.1222	2.1489	2.1375
1 פרנק צרפתי		0.21	0.23	0.22	0.23	0.21	0.23	0.2211	0.2239	0.2217	0.2244	0.2210	0.2237	0.2225
100 ינים יפאניים		0.90	0.94	0.90	0.94	0.89	0.94	0.9136	0.9250	0.9122	0.9236	0.9126	0.9241	0.9182
1 גולדן הולנדי		0.63	0.66	0.63	0.66	0.62	0.66	0.6384	0.6464	0.6403	0.6483	0.6371	0.6452	0.6425
1 פרנק שוויצרי		0.85	0.89	0.85	0.89	0.85	0.89	0.8647	0.8755	0.8649	0.8756	0.8648	0.8757	0.8702
1 כתר שוודי		0.21	0.22	0.21	0.22	0.20	0.22	0.2119	0.2146	0.2121	0.2147	0.2117	0.2144	0.2132
1 כתר נורבגי		0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1978	0.2003	0.1982	0.2006	0.1974	0.2998	0.1991
1 כתר דני		0.19	0.20	0.19	0.20	0.18	0.20	0.1917	0.1941	0.1921	0.1945	0.1914	0.1938	0.1928
1 מארק פיני		0.29	0.31	0.29	.031	0.29	0.31	0.2979	0.3017	0.2980	0.3017	0.2975	0.3012	0.2998
1 דולר קנדי		1.05	1.10	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0718	1.0852	1.0719	1.0853	1.0711	1.0846	1.0785
1 דולר אוסטרלי		0.91	1.00	0.93	1.00	0.93	1.00	0.9577	0.9696	0.9596	0.9716	0.9577	0.9697	0.9639
1 ראנד דרא"פ		0.43	0.52	0.39	0.67	0.45	0.62	0.6563	0.6654	0.6576	0.6658	0.6571	0.6653	0.6610
10 פרנקים בלגיים		0.34	0.36	0.34	0.36	0.33	0.35	0.3455	0.3498	0.3486	0.3530	0.3469	0.3513	0.3498
10 שילינגים אוסטריים		1.01	1.05	1.01	1.06	1.00	1.05	1.0255	1.0383	1.0263	1.0391	1.0249	1.0378	1.0319
1000 לירטות איטלקיות		1.02	1.08	1.02	1.09	1.02	1.09	1.0436	1.0567	1.0441	1.0571	1.0440	1.0571	1.0502
1 "סל" (ECU)		—	—	—	—	—	—	1.5090	1.5279	1.5109	1.5298	—	—	1.4912
1 דינר ירדני		4.08	4.33	4.12	4.38	4.12	4.36	—	—	—	—	—	—	4.2382
10 לירות לבנוניות		—	—	0.28	0.30	0.20	0.40	—	—	—	—	—	—	0.2936
1 לירה מצרית		0.76	0.81	0.75	0.80	0.74	0.80	—	—	—	—	—	—	0.7862

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	4216.78	4155.63
אבוקה	36429.87	36291.47
אגוז	201.80	197.86
אדיר	1357.66	1338.87
אדום	1951.97	1914.26
אופיר	1643.59	1611.46
אמר	385.15	377.13
אמרין	145.06	142.13
אורלי	220.39	218.79
אורן	636.96	624.51
אייל	3270.26	3206.19
איילת	3960.68	3878.24
איריס	4187.88	4097.38
איתן	601.00	588.77
אלון	511.45	500.83
אלמוג	590.94	588.25
ארז	501.47	491.76
אש	125.35	122.71
אשל	163.87	160.66
אתרוג	196.04	194.10
בדולח	1962.19	1923.94
ברוש	416.78	408.67
ברק	412.40	404.14
ברקת	757.48	742.53
גביש	1208.52	1184.98
גבע	893.82	880.52
גורן	612.06	600.05
גיא	7985.35	7866.82
גיל	2518.19	2469.64
גלית	517.91	511.68
הדרים	315.53	312.50
וקיפת	564.88	553.79
דולב	192.19	188.04
דורון	1259.32	1235.34
דותן	221.93	217.70
דליה	437.37	429.96
דרור	353.72	347.16
דקל	315.40	309.26
הדס	308.74	307.52
הוד	429.44	421.72
חבצלת	2531.49	2478.58
זהר	16816.41	16567.12
זיו	15725.13	15491.93
זמיר	746.81	732.33
תחות	138.58	127.50
חליפין	115.05	114.54
חלמיש	569.18	557.95
חן	115.16	114.70
טופז	1190.29	1162.50
טל	4454.05	4404.31
יהל	690.12	676.68
יהלום	1789.35	1754.52
ימית	35450.25	35112.14
יערה	585.45	572.64
כוכב	881.16	864.25
כחל	115.76	113.48
כלנית	484.51	476.24
כנפית	624.34	617.90
כרמל	120.28	117.90
כתר	946.24	928.43
להב	3717.50	3645.44
למשקיע	101252.7	99503.50
לפיד	12432.16	12195.49
לקט	1517.41	1486.88
לשם	849.29	832.18
מגדל	1019.98	999.89
מבטח	2937.79	2909.86
מגד	196.16	195.28
מגן	2732.17	2706.06
מגל	648.12	635.72
מור	1349.87	1330.77
מורן	726.04	719.02
מטה	25387.76	24853.28
מיתר	759.28	744.24
מעוף	3259.86	3196.84
מעיין	655.77	643.05
מקשה	881.30	864.15
מרגלית	1074.99	1054.02
מרום	994.53	974.99
נווה	22015.41	21689.45
נוי	718.53	705.01
נטע	403.88	396.04
ניצן	4606.69	4539.39
סביון	481.79	475.03
סגולה	119.84	117.44
סלע	865.22	848.00
סנונית	602.29	590.46
ספיר	651.84	639.55
סמיר	495.58	495.12
עידו	707.14	695.66
עדינה	1845.35	1808.48
עדן	6142.21	6051.50
ענבר	1109.57	1085.26
עוז	2084.37	2065.23
עפרוני	573.14	560.51
ערמון	134.06	131.45
פזא	1805.80	1280.02
צבר	502.88	492.69
צופית	540.92	538.34
צוק	104.11	103.71
צמיד	881.49	862.63
צמרות	6741.65	6642.11
צפרת	1533.75	1503.58
קלע	1808.79	1799.76
קרנית	15904.59	15754.35
רימון	105.78	105.52
רקפת	576.24	566.67
רשף	658.45	644.24
שביט	679.82	666.56
שחם	834.75	814.65
שירה	337.42	335.07
שמיר	317.81	311.58
שנהב	661.71	652.51
שסק	688.45	622.99
שקף	163.41	160.20
תאנה	195.42	195.56
תומר	416.74	414.67
תהילה	89.76	87.81
תידהר	435.66	450.34
תפוז	191.71	188.02
תפוח	175.92	174.66
תרשיש	1286.45	1261.41
תשרי	410.31	404.32

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנק'
4% מלווה (100% הצמדה)		
ש4001	566500.0	
ש4002	545000.0	
ש4003	540000.0	
ש4004	530450.0	
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק–301 תשואה 2.84%		
4101	327.4	+4.0
ק–302 תשואה 3.58%		
4102	125.5	+4
4103	120.5	+.3
ק–303 תשואה 3.75%		
4104	116.0	+.9
4301	116.0	+.9
4302	110.4	+.8
ק–504 תשואה 4.06%		
4105	95.0	+.5
ק–321 תשואה 4.50%		
4201	107.3	+.2
4202	105.2	+.1
4203	103.2	+.2
4204	99.5	+.1
4205	97.6	+.2
4206	95.7	+.2
4207	95.3	+.2
4208	93.9	+.1
4209	91.8	+.1
4303	109.1	+.6
4304	110.5	
ק–342 תשואה 4.06%		
4305	97.1	+.5
7%		
ק–1201א' תשואה 3.22%		
ש3601	34092.0	+150.0
ק–1201ב' תשואה 3.04%		
ש3602	31621.0	-172.0
ק–2202א' תשואה 3.00%		
ש3603	29446.0	-595.0
ק–2202ב' תשואה 3.06%		
3604	26376.0	-35.0
ק–2203א' תשואה 2.81%		
ש3605	24293.0	+38.0
ק–2203ב' תשואה 2.38%		
ש3606	23264.0	+32.0
ק–203 ג' תשואה 1.99%		
ש3607	22389.0	+103.0
ק–203 ד' תשואה 2.00%		
ש3608	21188.0	+199.0
ק–204 א' תשואה 2.34%		
ש3609	19913.0	+7.0
ק–204 ב' תשואה 2.44%		
ש3610	17888.0	+57.0
ק–204 ג' תשואה 2.34%		
ש3611	17353.0	-90.0
ק–204 ד' תשואה 2.27%		
ש3612	16901.0	+26.0
ק–205 תשואה 2.42%		
ש3613	15802.0	+24.0
ש3614	15170.0	+23.0
ש3615	14007.0	+22.0
ש3616	12823.0	+19.0
ק–206 תשואה 2.30%		
ש3617	12163.0	+52.0
ש3618	11545.0	+49.0
ש3619	10837.0	+48.0
ק–207 תשואה 2.28%		
ש3620	10254.0	+56.0
ש3621	9743.0	+53.0
ש3622	8788.0	+49.0
ק–208 תשואה 2.37%		
ש3623	8215.0	+50.0
ש3624	7737.0	+48.0
ק–209 תשואה 2.42%		
ש3625	7052.0	+40.0
ש3626	6524.0	+37.0
ש3627	6052.0	+35.0
ק–210 תשואה 2.49%		
ש3628	5551.0	+12.0
ש3629	5202.0	+11.0
ש3630	4918.0	+9.0
ק–211 תשואה 2.50%		
ש3631	4608.0	+2.0
ש3632	4340.0	+2.0
ש3633	4100.0	+2.0
ק–212 תשואה 2.56%		
3634	3600.0	-13.0
ש3635	3404.0	-13.0
ש3636	3279.0	-13.0
ק–213 תשואה 2.59%		
ש3637	3074.0	+5.0
ש3638	2862.0	+4.0
ש3639	2620.0	+4.0
ק–214 תשואה 2.50%		
ש3640	2171.0	+21.0
ש3641	1882.0	+18.0
ק–215 תשואה 2.50%		
3642	1683.0	+12.0
ש3643	1490.0	+11.0
ק–216 תשואה 2.50%		
3644	1329.0	+15.0
3645	1198.0	+13.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק–231 תשואה 4.60%		
3701	918.7	-25.3
ק–232 תשואה 4.59%		
3702	703.0	-19.4
ק–233 תשואה 4.11%		
3703	642.6	+4.5
3704	550.1	+3.9
ק–251 תשואה 4.39%		
3751	293.0	+2.7
ק–252 תשואה 4.26%		
3752	115.3	+2.9
3753	110.7	+2.8
ק–253 תשואה 4.60%		
3754	100.9	-.1
3755	97.0	-.1
3756	93.5	-.2
3757	91.7	-.1
3758	89.9	-.1
3759	89.5	-.2
3760	88.3	-.1
3761	86.3	-.1
ק–271 תשואה 4.56%		
3826	102.0	-.2
3827	100.0	-.2
3828	90.4	-.3
3829	94.5	-.3
3830	92.7	-.2
3831	92.3	-.3
3832	91.0	-.2
3833	88.9	-.5
ק–290 תשואה 4.26%		
3901	107.1	+1.4
3902	102.0	+1.4
3903	97.0	+1.1
3904	99.7	+.5
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3118	--- הפסקת מסחר	
7%-4% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3201	203900.0	+1300.0
ש3202	205000.0	-2900.0
ש3203	205502.0	+1500.0
ש3204	200700.0	+3000.0
ש3205	197250.0	-1500.0
ש3206	193000.0	
ש3210	187700.0	-1000.0
ש3211	188001.0	
ש3212	180302.0	-2200.0
ש3213	173400.0	
ש3214	169876.0	
6%		
ש3501	170500.0	+4200.0
ש3502	164600.0	
ש3503	161904.0	
ש3504	146764.0	
ש3505	146054.0	
7%		
ש3521	142000.0	+600.0
ש3522	135700.0	+200.0
ש3523	127800.0	
ש3524	127500.0	+740.0
ש3525	128647.0	
ש3526	124500.0	+100.0
ש3527	122500.0	
ש3528	118400.0	+700.0
ש3529	118400.0	
ק–704 תשואה 2.76%		
ש3530	116365.0	+451.0
ש3531	116104.0	+463.0
ש3532	112707.0	+450.0
ש3533	112575.0	+461.0
ש3534	106175.0	+437.0
ק–705 תשואה 2.74%		
ש3535	106378.0	+488.0
ש3539	100228.0	+446.0
ק–706 תשואה 2.90%		
ש3536	105944.0	+169.0
ש3537	105830.0	+169.0
ש3538	99612.0	+158.0
ש3540	99432.0	+135.0
ש3541	96077.0	+131.0
ש3542	100188.0	+160.0
ש3543	95306.0	+152.0
ק–707 תשואה 2.68%		
ש3544	95870.0	+482.0
ש3546	93534.0	+482.0
ש3547	93333.0	+483.0
ש3548	93234.0	+484.0
ש3550	88381.0	+467.0
ש3551	88050.0	+469.0
ק–708 תשואה 2.86%		
ש3545	92943.0	+300.0
ש3549	87811.0	+289.0
ש3552	80610.0	+278.0
ש3554	80467.0	+275.0
ש3555	80467.0	+275.0
ק–709 תשואה 2.98%		
ש3553	79962.0	+129.0
ש3571	69356.0	+111.0
ק–710 תשואה 2.72%		
ש3556	76981.0	+579.0
ש3558	76844.0	+595.0
ש3559	74130.0	+574.0
ש3560	70179.0	+556.0
ש3561	69991.0	+558.0
ק–711 תשואה 2.80%		
ש3557	77280.0	+124.0
ש3572	70298.0	+111.0
ק–712 תשואה 2.94%		
ש3573	69674.0	+112.0
ש3574	64248.0	+103.0
ש3577	64199.0	+103.0
ש3578	59312.0	+95.0
ק–713 תשואה 2.95%		
ש3575	64023.0	+103.0
ש3576	63849.0	+102.0
ש3579	58944.0	+94.0
ק–714 תשואה 2.98%		
ש3580	54821.0	+88.0
ש3581	49861.0	+79.0
ש3582	45988.0	+62.0
ש3583	44607.0	+72.0
ק–715 תשואה 2.80%		
ש3584	42651.0	+68.0
ש3585	40449.0	+65.0
ש3586	36638.0	+58.0
ש3588	36594.0	+58.0
ק–716 תשואה 2.84%		
ש3587	36687.0	+59.0
ש3591	33438.0	+53.0
ש3592	33402.0	+53.0
ש3593	33348.0	+53.0
ק–717 תשואה 2.65%		
ש3589	33571.0	+368.0
ש3594	32017.0	+358.0
ש3596	30609.0	+350.0
ש3597	30511.0	+350.0
ק–718 תשואה 2.86%		
ש3590	33224.0	+53.0
ש3595	31664.0	+50.0
ם 2	102.0	
ם 3	104.5	+.2
מימון 157	114.0	+2.0
מימון 160	104.5	+.3
ת רן 2	104.0	
ם 82	104.9	
ם 85	105.5	+.2
ן 1	103.7	+.6
5% מלווה פיתוח ומדינה (סדרה בנגלה צמודה)		
ש2001	137630.0	+1250.0
ש2002	137000.0	+600.0
ש2003	132100.0	+1100.0
ש2004	132850.0	+600.0
ש2005	123800.0	-180.0
ש2006	124600.0	+880.0
ש2007	121500.0	
ש2008	120900.0	+900.0
ש2009	122860.0	+660.0
ש2010	121000.0	
ש2011	118700.0	
ש2012	117500.0	
ש2013	119600.0	+800.0
ש2014	115500.0	
ש2015	114300.0	
ש2016	116600.0	-300.0
ק–108 תשואה 2.96%		
ש2017	113183.0	-44.0
ש2019	112912.0	-54.0
ש2020	109607.0	-53.0
ק–109 תשואה 2.78%		
ש2018	114182.0	+297.0
ש2021	110551.0	+294.0
ק–110 תשואה 2.71%		
ש2022	103707.0	+164.0
ק–111 תשואה 2.84%		
ש2023	104176.0	+244.0
ק–112 תשואה 2.60%		
ש2024	97761.0	+1077.0
ש2027	94314.0	
ש2031	90160.0	
ק–113 תשואה 2.72%		
ש2025	98110.0	+606.0
ש2026	97796.0	+609.0
ק–114 תשואה 2.92%		
ש2028	97253.0	-227.0
ש2030	92496.0	-231.0
ק–115 תשואה 3.08%		
ש2029	91622.0	-404.0
ש2033	84321.0	-412.0
ש2035	77393.0	-397.0
ק–116 תשואה 2.62%		
ש2032	90654.0	+143.0
ש2034	85663.0	+135.0
ש2036	78654.0	+124.0
ק–117 תשואה 1.44%		
ש2037	ק 76484.0	+2132.0
ש2052	ק 64429.0	+1967.0
ק–118 תשואה 2.96%		
ש2038	74321.0	+119.0
ש2040	71563.0	+115.0
2051	67699.0	+108.0
ק–119 תשואה 2.68%		
ש2039	71594.0	+629.0
ש2041	67780.0	+610.0
ק–120 תשואה 2.93%		
ש2053	62359.0	+132.0
ק–121 תשואה 2.58%		
ש2054	57895.0	-2.0
ש2056	53587.0	-4.0
ש2058	48758.0	-7.0
ש2060	44988.0	-17.0
ק–122 תשואה 2.40%		
ש2055	58427.0	+561.0
ש2057	54084.0	+533.0
ש2059	49188.0	+485.0
ק–123א תשואה 2.76%		
ש2061	34971.0	-57.0
ק–123ב תשואה 1.80%		
ש2062	32935.0	-60.0
ק–125ג תשואה 2.42%		
ש2063	30765.0	+6.0
חולים		
ם 18	102.5	-.1
ם 19	100.1	-2.9
ם 20	99.9	-2.1
ם 21	101.5	-3.0
ם 22	102.5	
ם 23	92.6	05/11/86
פדיון 23	100.2	+.2
ש24	*87.1	-2.7
ש25	*86.6	-2.7
ש26	88.8	-2.7
ש27	ם 86.5	-2.7
ש28	88.6	-1.8
ש29	ם 90.0	-2.8
ש30	94.1	-1.0
ש31	97.0	
תית 15	89.5	02/11/86
32	88.6	-1.4
33	91.9	06/11/86
2	ק 92.3	+2.7
מב"ג 34	100.0	+.5
מב"ג 35	103.2	06/11/86
מב"ש 36	103.0	06/11/86
אגרות חוב [illegible]		
אמפל ם	108.0	07/08/86
וקם ש	87.6	
ישראל 11	96.6	28/10/86
ישראל 12	97.1	15/09/86
ישראל 13	97.8	26/10/86
ישראל 14	98.8	25/09/86
מבינ 24 ש	86.9	30/09/86
מבינ 25 ש	84.9	28/10/86
מבינ 26 ש	84.9	15/09/86
מבינ 28 ש	84.8	28/09/86
מבינ 30 ש	85.7	15/09/86
ה מימון 1	91.7	+.4
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק–601 תשואה 8.90%		
סד' 2501	155.8	+.4
סד' 2502	155.7	+.5
סד' 2503	148.1	+.4
ק–602 תשואה 9.22%		
סד' 2504	147.2	
סד' 2505	141.5	-.1
ק–603 תשואה 10.00%		
סד' 2506	136.0	-1.0
סד' 2507	151.2	-1.0
ק–604 תשואה 7.88%		
סד' 2508	*97.9	+.8
ירמוך–צמוד דולר ריבית קבועה		
ק–901 תשואה 10.86%		
7001	228.0	-2.9
7002	220.9	-2.8
ק–902 תשואה 9.13%		
7003	216.1	+3.0
7004	199.1	+2.9
ק–903 תשואה 9.88%		
7005	182.6	-.6
ק–904 תשואה 9.90%		
7006	171.5	-1.2
ק–905 תשואה 9.90%		
7007	159.8	-2.0
7008	151.7	-1.9
ק–906 תשואה 9.98%		
7009	146.5	-1.5
ק–907 תשואה 9.83%		
7010	139.2	+.4
ק–908 תשואה 9.88%		
7011	131.6	+.2
7012	126.9	+.1
ק–909 תשואה 9.70%		
7013	124.1	+.2
ק–910 תשואה 9.80%		
7014	107.7	-.9
ק–911 תשואה 9.80%		
7015	89.3	+.2
7016	88.5	+.2
7017	90.5	+.1
7018	90.3	+.1
7019	90.7	+.2
7020	90.5	+.2
7021	89.7	+.2
7022	89.5	+.1
ק–951 תשואה 9.85%		
7201	87.1	-2.0
7202	85.5	-2.0
7203	85.2	-2.0
7204	85.6	-2.0
7205	85.7	-2.0
ילבנקי צמוד דולר ריבית משתנה		
ק–801 תשואה 3.26%		
ש6101	11959.0	+128.0
ק–802 תשואה 4.38%		
ש6102	6859.0	-28.0
ק–803 תשואה 4.55%		
ש6103	6136.0	-22.0
ק–804 תשואה 4.38%		
ש6104	5624.0	+26.0
ש6105	5381.0	+24.0
ק–805 תשואה 4.30%		
ש6106	5234.0	
ש6107	5038.0	
ק–806 תשואה 4.60%		
ש6108	3554.0	
ש6109	3377.0	+25.0
ש6110	3317.0	
ק–807 תשואה 4.70%		
ש6111	2727.0	
ש6112	2643.0	
ק–808 תשואה 4.68%		
ש6113	1799.0	+3.8
ק–821 תשואה 4.85%		
ש6151	724.7	+3.1
ש6152	695.9	+3.0
ק–822 תשואה 4.85%		
ש6153	681.1	+2.7
ש6154	590.0	+2.6
ק–823 תשואה 4.89%		
ש6155	883.4	+2.3
ק–824 תשואה 4.88%		
ש6156	310.1	+.2
ק–825 תשואה 4.84%		
ש6157	231.2	+.2
ש6158	218.9	+.1
ק–826 תשואה 4.84%		
6159	186.2	+.1
ק–827 תשואה 4.87%		
6160	174.2	+.6
6161	168.1	+.5
ק–828 תשואה 4.85%		
6162	152.0	+.4
ק–829 תשואה 4.89%		
6163	140.7	+.5
6164	135.3	+.5
ק–830 תשואה 4.86%		
6165	127.4	+.5
ק–831 תשואה 4.82%		
6166	128.9	+.1
6167	118.2	+.1
6168	116.3	+.1
ק–832 תשואה 4.81%		
סד' 6169	109.1	+.1
ק–833 תשואה 4.85%		
6170	102.3	-1
ק–834 תשואה 4.62%		

בנק הפועלים נערך לספק ללקוחותיו ייעוץ השקעות מקיף

ברגלס: הערכות הבנקים בייעוץ להפניית החסכון לסקטור העסקי משלים את פינוי שוק ההון ע"י הממשלה במסגרת הרפורמה

מאת יואב יצחק

בנק הפועלים נמצא עתה בעיצומו של תהליך, שתכליתו לספק ללקוחות שירותי ייעוץ ומידע על ניירות ערך, בצורה מקפת ביותר. החל מיום שלישי הקרוב (11 בנובמבר) יחל בנק הפועלים לספק מידע ושירותי ייעוץ פיננסי, בהתאם להוראות החדשות של המפקחת על הבנקים בבנק ישראל, המחייבות את הבנקים לפעול על פיהן.

כבר ביום שלישי הקרוב יספק הבנק ללקוחותיו את השירותים האמורים, באמצעות 79 סניפים הפזורים ברחבי הארץ. בסניפים אלה יישבו יועצי השקעות, שעברו הכשרה מיוחדת ויועצים בכירים מורשים, שקיבלו הכשרה מקצועית ברמה אקדמאית, במסגרתה השתלמו בקורס להשקעות בהיקף של 360 שעות השתלמות.

הממונה על הייעוץ והפקדונות בבנק הפועלים, אליהו בן עמרם, אמר בפגישה עם כתבים כלכליים, כי הבנק הכשיר יועצים ברמה גבוהה ביותר, באמצעותם ניתן יהיה לספק שירות מתאים ללקוח, על פי המלצות גבאי, ובדוח מסקנות ועדת בייסקי. לדבריו, יספק הבנק לכל הסניפים מידע אינפורמטיבי שיכלול דו"חות על תשואות ומכפילי רווח במניות ובניירות ערך המירים, דו"ח תשואות מתוקנות באגרות חוב, מידע על שיעורי הריבית והתשואות, מחירי המניות בבורסה, כללים להגבלת שערים, מידע ביחס למנפיק ולענף שבו הוא עוסק, רמת הסיכון בנייר הערך, בעלי ענין (במידה ובנק הפועלים הינו בעל ענין) ועוד.

בבנק הפועלים מחלקים למספר קטגוריות את השירותים החדשים:

מידע אינפורמטיבי – ינתן בכל הסניפים, גם על ידי יועצים שאינם מורשים. המידע יכלול את כל הנתונים השוטפים שהוזכרו לעיל.

ייעוץ בניירות ערך – ינתן רק על ידי יועצים מוסמכים כאמור לעיל. הוא ינתן רק ב־79 מסניפי הבנק, ברמה גבוהה, בהתאם להמלצות ועדת גבאי ובדוח מסקנות ועדת בייסקי.

ניהול תיקי השקעות – הבנק מטפל עתה בהקמת חברה נפרדת, שתעסוק במתן שירותים של ניהול תיקי השקעות. על פי הודעת הבנק – החברה נמצאת בתהליך מתקדם של התארגנות.

ההערכות החדשה, המהווה שיפור מהותי בשירותים המסופקים ללקוחות הפרטיים, מטילה על הבנק נטל הוצאות כבד ביותר. ראשי בנק הפועלים כמו גם ראשי הבנקים האחרים טוענים כי נוכח המלצות ועדת גבאי, מסקנות בייסקי וההוראות הפיקוח החדשות, הם נאלצו להיכנס להשקעות גדולות, הן בהכשרת יועצים מוסמכים, והן במיכון ובהקמת מחלקות מיוחדות שיעקבו אחר הזרמת מידע שוטף וחיוני, שישמש את המשקיעים והיועצים בבחינת כדאיות ההשקעות בנכסים פיננסיים שונים. בשיחות שקיימו עם ראשי בנק ישראל דרשו הבנקים לאפשר להם לגבות עמלה עבור שירותי הייעוץ שהם מספקים. ראשי בנק ישראל, המודעים היטב לעלות הגבוהה של השירותים החדשים, נעתרו – והנושא יוכרע כבר בשבועות הקרובים. בן עמרם ציין, כי בשלב זה יספקו סניפי הבנק ייעוץ פיננסי ללא תמורה, אולם החל מינואר או מרץ 1987 הם יגבו תשלום עבור שירותי ייעוץ. עלות השירותים החדשים עדיין לא סוכמה. ולפיכך, אין עתה נתונים לגבי שיעור התשלום.

דורשים מהבנקים התארגנות בהשקעה אדירה, אך טרם קיבלו החלטה היכן יינתן הייעוץ להשקעות

מאת יואב יצחק

יו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים, פרופ' איתן ברגלס, רואה בהערכות של בנק הפועלים – כמו גם בבנקים האחרים – צעד ראשון לפיתוח ושכלול שוק ההון. לדבריו, הערכות הבנקים למתן השירותים החדשים, הינה חלק הכרחי של הרפורמה שצדה האחד הינו החלטת הממשלה לפנות מקורות הון לסקטור העסקי, וחלקה השני הינו הקמת מערך תיווך יעיל – שבמרכזו הבנקים – להפניית החסכון להשקעה במיגזר העסקי. ברגלס הבהיר, כי אם תתמיד הממשלה ביישום חלקה ברפורמה ותשמור על תקציב מאוזן, ואכן יתפנו מקורות לסקטור העסקי, יצטרכו השירותים הטכניים של המערכת הבנקאית להיערך למצב חדש זה. ברגלס ציין, כי אזרחי ישראל רגילים לחסוך בשיעורים גבוהים בהשוואה לשיעור החסכון מתוצר בארצות אחרות, ובכך טמון פוטנציאל חיוני למשק. עם זאת, נותרה הבעיה לשכנע את המשקיעים, להפנות חלק מכספם מההשקעות המסורתיות באגרות חוב ממשלתיות, לנכסים פיננסיים אחרים – כמו אגרות חוב או מניות המונפקות על ידי הסקטור הפרטי. כאן, לדבריו, חשיבות הייעוץ: שיעור החסכון הגדול, מחייב פריסה גדולה והצבה מאסיבית של אינפורמציה, ועם צורך זה מנסה עתה המערכת הבנקאית להתמודד. ברגלס מטיל ספק ביכולתם של גופים פרטיים אחרים, מחוץ למערכת הבנקאית, להתמודד עם צרכי הייעוץ החדשים הכרוכים גם בעלות גבוהה.

יו"ר בנק הפועלים התייחס להשקעה האדירה הכרוכה בהערכות החדשה. לדבריו, בנק ישראל ומשרד האוצר החליטו כי ב־11 בנובמבר ייכנסו לתוקפן ההוראות החדשות, בנוגע לייעוץ בניירות ערך, אולם אף אחד לא קיבל עדיין החלטה, אם הבנקים או גורם מחוץ לבנקים יספק שירותים אלה. ברגלס הוסיף, כי בנק הפועלים החליט להיכנס להשקעות אלה, כיוון שהנהלת הבנק מעריכה כי זהו הצעד הנכון, ומעריכה כי הסיכויים גדולים שההחלטה שתתקבל לבסוף תהיה ברוח דומה. לדבריו, גם עפ"י המלצות ועדת גבאי יש צורך לתת מענה לדרכי הייעוץ ב־5–7 השנים הקרובות.

מסמך באוצר:

הדולר בפברואר 1.575 שקלים יפוחת בשיעור 5 אחוזים כנראה

מאת שלמה קרמר

מסמך פנימי במשרד האוצר חזה ששער הדולר בפברואר יעלה 1.575 שקלים – פיחות בשיעור של 5 אחוזים.

המסמך איננו "תזכיר החלטה", אלא מסמך – תחזית, המבוסס על אינדיקטורים כלכלים מרכזיים במשק.

מקבלי ההחלטות בתחום הכלכלי, נוטים כיום לכיוון של פיחות השקל ביחס לדולר, וכן קיימים אינדיקטורים המעידים שהחלטה בענין זה כבר התקבלה.

כך למשל, טוענים באוצר, שהוזלת היבוא בעקבות חשיפת המוצרים בינואר 1987 על פי הסכמים בינלאומיים עם השוק האירופי, תגביר הצריכה הפרטית. על מנת למנוע הוזלת היבוא והגברת הצריכה מדברים על העלאת מס קניה על מוצרים נוספים או על פיחות כולל של השקל.

העלאת מס הקניה אינו פתרון אהוד על מרבית מקבלי ההחלטות המעוניינים בצמצום נטל המס, אם הישיר ואם העקיף. מכאן, שפיחות נותר כצעד עדיף.

באותה עת, הנתונים להגדלת רווחיות היצוא לגוש הדולר מבשילים, לאחר שהיצואנים לגוש הדולר מרגישים מקופחים בעקבות תקופה של הקפאת תגמולים בגין יצואם לגוש הדולר, בעוד לגוש האירופי, היתה העלאה מתמדת של התגמולים עקב פיחותים שבוצעו בשקל ביחס למטבעות האירופיים.

ומעבר לאלו, השקל תוסף באוקטובר ביחס לכל המטבעות האירופיים וביחס ליאן היפאני בין אחוז ל־5.5 אחוזים.

במעבר ל"סל המטבעות" הוסבר על ידי בנק ישראל כי היציבות של סל המטבעות כולו תובטח במקום הבטחת יציבות הדולר בלבד. ומאחר וכל המטבעות מלבד הדולר הוזלו באוקטובר, יש לייקר את הדולר, אם אכן שומרים על יציבות הסל כולו.

נוסף לאלה, התחזקות הדולר בשווקים הבינלאומים גם היא מחייבת ביטוי על ידי התחזקותו כלפי השקל. המנעות מפיחות השקל ביחס לדולר, אפשרית רק בתנאי של הוזלת עלויות הייצור. צמצום עלויות הייצור יתאפשר רק במידה והממשלה תצמצם נטל המס על תשומות הייצור ובעיקר על העבודה. צמצום נטל המס מותנה בצמצום תקציב המדינה.

הקיצוץ בתקציב נראה בימים אלו של "משבר החינוך", "משבר הבריאות" ועקשת מערכת הבטחון, כמשאלת לב בלבד.

"תחליפי הפיחות" נראים איפוא בלתי מעשיים, וההחלטה הבלתי נמנעת תהיה, ככל הנראה, להוזיל את המטבעות האירופיים והיאן היפאני, ולייקר בהמשך את הדולר, תוך כדי שמירת יציבות של המטבעות כמובטח.

הדולר אם כן, בסיכויי עלייה טובים וגם מסמך כבר יש.

"אופ־אר" נמכר למשקיעים מאנגליה

מאת אמיר רוזנבליט

מפעל הטקסטיל לייצור חוטים "אופ־אר" באופקים נרכש בימים אלה מכונס הנכסים על ידי משקיעים מאנגליה. נציג המשקיעים בארץ; יעקב ברקוביץ' הודיע שבדעת המשקיעים להפעיל את המפעל תוך זמן קצר ביותר, במידה וכל בקשותיו יענו בחיוב.

נציג המשקיעים הודיע, בשיחה עם ראש המועצה המקומית יחיאל בנטוב, שכל הציוד שהיה שייך למפעל "אופ־אר" נרכש על ידי הבעלים החדשים. בפגישה נכח גם מזכיר מועצת פועלי אופקים, סעדיה אילוז, אשר הביע את שביעות רצונו מן העיסקה שהמפעל, שהיה מושבת למעלה מחצי שנה, נרכש בידי משקיעים ועתיד לחדש את עבודת הייצור בקרוב. נציג המשקיעים הסביר שבשלב ראשון יש כוונה לחדש את ייצור החוטים בהיקף מלא. ההנהלה החדשה תקלוט את מרבית העובדים מקרב 180 העובדים שהועסקו בעבר במפעל. ברקוביץ' מסר שהמפעל יופעל תחת השם "מטוויות הדרום ישראל" ומרבית תוצרת החוטים תופנה לשווקים בחו"ל. בדעת המשקיעים להרכיב במפעל ציוד חדיש ביותר שבחלקו נרכש בעבר עבור מפעל "אתא" ועדיין מונח במחסנים בנמלי הארץ. כמו כן הודיע ברקוביץ' שהמשקיעים מוכנים להעביר מחולון לאופקים מפעל לסריגים הנמצא בבעלותם. לדבריו, את המפעל בחולון ניתן להעביר בשלמותו, ללא כל השקעה נוספת ולשכנו בתוך המבנה הגדול של מפעל "אופ־אר" לשעבר, המשתרע על שטח של כ־16 ממ"ר.

בשיחה עם בנטוב, העלה נציג המשקיעים את הבקשה לפטור את המפעל החדש במשך שלושת החודשים ממועד הפעלתו מתשלום שכר דירה לחברת "מבני־תעשיה", בעלת המבנה. כמו כן ביקש נציג המשקיעים שהמועצה המקומית תפטור את המפעל מתשלום מסי ארנונה למשך 3 שנים. בקשות אלה הועלו במסגרת פעולות העידוד שמבקשים המשקיעים להעניק להם עם פתיחתו מחדש של המפעל. ברקוביץ' ציין שבעלי המפעל אינם מבקשים מהממשלה תמריצים למפעל מאושר באזור פיתוח. "כל שאנו מבקשים הוא פטור מרבי מהוצאות נלוות, כגון: שכר דירה ומיסי ארנונה, כדי להקל עלינו את צעדי ההפעלה הראשונים", אמר נציג המשקיעים.

התאחדות התעשיינים מוחה על החלטת האמריקאים להטיל אגרה על ייבוא

מאת סופרת "דבר"

מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון טיברג, אמר כי הוא רואה בחומרה את החלטת הקונגרס והסנאט האמריקאי להגדיל אגרת שימוש לשרותי מכס בשיעור 0.22 אחוז על כל סחורה וזה החל מ־1 בדצמבר 86. האגרה תהיה בתוקף על שנת 1989, עם שיעור ביניים של 0.17 אחוז ב־1989.

נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, שיגר מכתב לשר התעשייה בנושא, ומבקש שהממשלה תערוך דיון מקיף עם ארה"ב על נדבך נוסף זה במערכת ההגנה שבונים האמריקאים מפני יבוא מתחרה.

שלושה חוקים נוספים במערך הם: סעיף ההצטברות של יבוא בפרוט אחר, בחוק הסחר האמריקאי 1984, העדפת מפעלים קטנים ובינוניים במרכזים ממשלתיים והמגבלות הוולונטריות על יצוא טקסטיל לארה"ב. לדעת לאוטמן, פוגעים סעיפים אלו בעקרונות הסכם איזור הסחר החופשי שנחתם לפני שנה. לדבריו, אין מקום לחששות בישראל מפני נקיטת צעדי הגנה דומים על תוצרת הארץ והראיה שגם ארה"ב מעדיפה את האינטרס הלאומי שלה על הסכמים בינלאומיים.

שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון הגיב, כי יעלה את הפנייה בפני שגריר ארה"ב בישראל וכן במסגרת הוועדה המעורבת ישראל־ארה"ב שאמורה להתכנס בחודש נובמבר.

פרופ. בן־פורת נבחר לסגן רקטור האוניברסיטה העברית

פרופ. קינן – לפרו־רקטור

מאת סופרת "דבר"

פרופסור יורם בן־פורת, פרופסור לכלכלה באוניברסיטה העברית בירושלים, נבחר על ידי סינט האוניברסיטה לתפקיד סגן הרקטור של האוניברסיטה העברית. לבחירתו של בן־פורת קדמה בחירת רקטור האוניברסיטה פרופ' אמנון פזי, לתפקיד נשיא בפועל של האוניברסיטה, ע"י חבר הנאמנים של האוניברסיטה.

יום בן־פורת, 49, יליד רמת־גן, הוא בעל תואר בוגר ומוסמך מהאוניברסיטה העברית ובעל תואר דוקטור מאוניברסיטת הרווארד. הוא נמנה עם סגל המחלקה לכלכלה משנת 1967 ופרופסור משנת 1973. בשנים 1979־1984 היה מנהל המכון לחקר כלכלי בישראל ע"ש מוריס פאלק. כיום הוא סגן־נשיא האגודה הישראלית לכלכלה. לאחרונה ניהל וערך את המונוגרף על הכלכלה הישראלית: "המשק הישראלי: חבלי צמיחה", העומד לצאת לאור בהוצאת עם עובד.

פרופסור אלכס קינן נבחר על ידי הסינט לתפקיד פרו־רקטור האוניברסיטה. קינן, פרופסור למיקרוביולוגיה באוניברסיטה העברית, כיהן בעבר כסגן נשיא האוניברסיטה ויו"ר הרשות למחקר ולפתוח של האוניברסיטה.

סגן יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות, אברהם אחיעזרא מתריע:

הרכב הנהלת קרן פועלי הבניין נוגד אינטרס הקרן

מאת חיים ביאור

חברי המזכירות של הסתדרות פועלי הבניין משמשים בעת ובעונה אחת גם כחברי ההנהלה של קרן הפנסיה של פועלי הבניין, דבר הנוגד את האינטרסים של הקרן – מתריע סגן יו"ר האגף לבטחון סוציאלי וחבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, אברהם אחיעזרא.

לדבריו, ניגוד האינטרסים מתבטא בכך שחברי המזכירות פועלים בהנהלת הקרן כאנשי איגוד מקצועי ומפעילים לחץ מתמיד למען הגדלת הזכויות הפנסיוניות לעובדים המבוטחים. הגדלת הזכויות ללא בקרה מכבידה על מצבה הפיננסי של הקרן, בעיקר כשמדובר בקרן הפנסיה של פועלי הבניין, שהיא מהחלשות ביותר בין קרנות הפנסיה ההסתדרותיות.

בנוסף לחברי המזכירות של הסתדרות פועלי הבניין, קיימת בהנהלת הקרן של פועלי הבניין נציגות בולטת של ועדי עובדים כ"סולל בונה" ו"רסקו" ויושב בה גם איש מחלקת הבנייה של הקיבוץ הארצי. לעומת זאת, בטעים אחיעזרא, נעדרים מהנהלת הקרן אנשי מקצוע ונציגי ההנהלות של המשק ההסתדרותי. בהנהלת קרן הפנסיה של פועלי הבניין חברים גם נציג "מבטחים" ונציג "מקפת", אך הללו כמעט שאינם מופיעים לישיבותיה.

בתוך כך נמסר, כי לאחר לחץ ממושך שהפעיל האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות, הועברה בהנהלת קרן הפנסיה של פועלי הבניין החלטה בדבר ביטולה של זכות הפרישה מהעבודה לפי נוסחת 30x60, כלומר פרישה בגיל 60 לאחר 30 שנות עבודה. ההחלטה התקבלה לאחר שהתברר כי המעסיקים אינם משלמים לקרן את דמי הגמולים (בשיעור 2.7 אחוזים משכר העובדים) הנחוצים כדי לממן זכות זו.

מדריך הטבות והנחות לבני "גיל הזהב"

מאת דויד מושיוב

חברת "דפי הזהב" תפרסם מדריך הטבות והנחות לאזרחים בני "גיל הזהב" (בני 60 ויותר), שנועד לאפשר לאזרחים בגיל זה למצוא במרוכז מידע על השירותים, ההנחות וההטבות המיוחדות והבלעדיות שינתנו להם על ידי גורמים מסחריים שונים. כן יכלול המדריך מידע על שירותים ציבוריים.

בשלב ראשון יפורסם מדריך לאיזור גוש דן בו מרוכזים כ־300,000 אזרחים בני 60 ויותר. לפי התכניות יפורסם המדריך הראשון באוגוסט 1987.

מנכ"ל "דפי הזהב" צבי אורבך מסר אתמול במסיבת עתונאים, כי עובדי החברה יעברו בין עסקים שונים באיזור המדובר ויבררו את רצונם להשתתף במבצע ואת ההנחה או צורת ההטבה שהם יתנו.

המדריך יחולק חינם לכל בית בו מצוי לפחות אדם אחד בן 60 ויותר ויחד עמו יצורף לכל אזרח בן 60 ויותר כרטיס פלסטי "דרכון הזהב להספק", אשר ישמש את בעליו כאשר יפנה לעסקים ולגופים השונים המופיעים במדריך "דפי גיל הזהב".

כל גוף או חברה או עסק אשר יקחו חלק בפרוייקט, במתן הנחה או הטבה יקבלו רישום חינם הכולל שם, כתובת, טלפון, ופירוט סוג וגודל ההנחה.

אוכלוסיית גיל הזהב מונה כ־14 אחוז מכלל האוכלוסיה ומרביתם אנשים פעילים המעורים בחיי הכלכלה והחברה של המדינה. רק 5 אחוזים מהם מתגוררים בבתי אבות.

מיטלמן: הגשתי מסמך פורמאלי ואמרו לי: תודה – תלך הביתה

מאת יואב יצחק

"התבקשתי להגיש מסמך פורמאלי, הגשתי אותו ביום שישי, אמרו לי: תודה רבה ותלך הביתה". בזה אני רואה את הפרשה כמחוסלת" – כך אמר אתמול יו"ר מועצת המנהלים של חברת "יצהר", יצחק מיטלמן, לסופר "דבר".

מיטלמן נחקר בפעם האחרונה ביום ה' בחשד כי החברה הזרה "ביטראן", שאותה הוא מייצג, נמצאת למעשה בבעלותו. מיטלמן נחקר גם ביום ד' בעניין זה, אולם הוא לא נעצר, אלא עוכב על־ידי החוקרים.

ביום ו' הגיש מיטלמן לחוקרי מסמך פורמאלי, ולדבריו התרצו החוקרים, ואפשרו לו לשוב מיד לביתו. מיטלמן ציין גם, כי חוקריו התייחסו אליו בהגינות.

יצויין, כי חקירת מיטלמן התמקדה סביב חברת "ביטראן". חוקרי מס הכנסה חושדים, כי חלק מהרישומים הפיננסיים בגין הכנסות החברה נוהלו תוך אי־סדרים. כמו כן הם חושדים, כי "ביטראן", חברה זרה, העלמה בידי קבוצת משקיעים באורוגואי – נמצאת למעשה בבעלותו של מיטלמן, דבר שיש לו השלכות מהותיות לעניין חיובי המס של החברה.

כאמור, בשלב זה מדובר בחשדות בלבד. מיטלמן עצמו מתייחס לפרשה כאל חקירה שגרתית, שנופחה לדבריו באמצעי התקשורת.

מנכ"ל "עמידר" החליט לפרוש בשל מינויים פוליטיים בחברה

מאת שלמה קרמר

המנהל הכללי של חברת "עמידר" עומד לפרוש בקרוב בעקבות המינויים הפוליטיים שנעשו לאחרונה בחברה.

המנכ"ל אלברט לוי, העובד בחברת "עמידר" זה 35 שנה, החליט על פרישתו בעקבות מינויו של מיכאל קליינר ליו"ר פעיל של החברה ומינויו של רמי קוך למשנה למנהל הכללי של החברה.

מינויים של שני אישים פוליטיים אלה לניהול הפעיל של החברה נעשה בהתערבות שר הבינוי והשיכון דוד לוי ולמורת רוחו של המנכ"ל אלברט לוי. המינויים בוצעו בעקבות פרישת משה דוידוביץ (ליכוד) מתפקיד יו"ר החברה ומינויו למנכ"ל משרד העבודה והרווחה.

לסופרנו נודע, כי בתקופת כהונת דוידוביץ נמנעה התערבות פוליטית גסה ולא היו כל זעזועים בדרג הניהולי.

אלברט לוי טרם הגיש את מכתב ההתפטרות מאחר שעדיין לא סוכמו תנאי פרישתו. פרישתו של המנכ"ל הוותיק מניהול החברה מתקבלת בחוגים ממשלתיים בצער ובביקורת רבה על דרך המינויים של השר דוד לוי.

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר ראשון בבוקר

דירות ובתים · הצעות עבודה · מכוניות · רהיטים · טלויזיות · ריפוי והרזיה · הצעות מכונה · רוצים לקנות · תנורי חימום · נקיון ואחזקה · ציפוי אמבטיות · נרשמו לנישואין · הכרזות · זיפות גגות · שיעורים · שוק המציאות · ריפוי והרזיה

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה בשל מינו, מעמדו האישי או הורות, אלא אם אופי או מהות התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבודות צמודות לעניין על פי החוק.

כולנו משחקים במחבואים וכולנו זוכים בפרסים נהדרים

מי שעומד | מאחורי | ומלפני
הוא הזוכה! | ואיפה הפרס? | תגלו
אותו | בסוף | המשחק!

גם לילד מגיע:

השבועון היחיד לילדים גילאי 8–13 בהמלצת משרד החינוך והתרבות

מי לא אוהב לשחק במחבואים? אותנו לא מכירים ילדים כאלה. ומי אוהב לקרוא? כולנו. אז בואו נשחק ובואו נקרא את מה שמעניין את כולנו.

כללי המשחק
כל יום שלישי ניתנים לקוראי העיתונים הקונים את כולנו – השבועון המרתק לילדים מדהימים, עד שמצאים את משחק המחבואים כפי שאתם רואים. המשחק כולו מופיע במבול 9 מטבעות ממוספרות מ־1 עד 9 מדי שבוע, ומחבואת בין דפי השבועון מטבעות ממוספרת, אשר עתה עליכם להדביק על המשחק, בהתאם למספרים המופיעים עליו. לאחר שתסיימו להדביק את כל המטבעות במקומן, תגלו את הסיסמא ובו הכתובה ושלחו כרטיס השתתפות בהגרלה הגדולה – לכל משתתף.

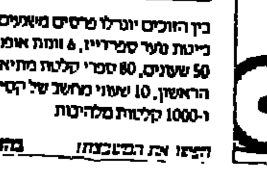

בין הזוכים יוגרלו פרסים מעניינים: ניינות נוער ספרדיים, 6 ומות אומיים, 50 שעונים, 80 ספרי קלטות מחויא הראשון, 10 שעוני מחשב של קסיו ו־1000 קלטות מלהיבות.

תחפשו את המטבעות בהצלחה.

هكذا من الأصل

עשרות עורכי דין יוזמנו לנשיא בימ"ש השלום בפרשת הגבייה החריגה

מאת יוסי ליבוביץ'
סופר „דבר" בגליל המערבי

נשיא בית משפט השלום בחיפה, השופט דן סביר, יזמן אליו בימים הקרובים עשרות עורכי דין ופקידי ההוצאה לפועל בבית משפט השלום בעכו כדי לבדוק כיצד קרה שהם בקשו ואף גבו מחייבים בדין עשרות אלפי שקלים בניגוד למותר בחוק.

זאת גילה אתמול סגן מנהל בתי המשפט במשרד המשפטים, דוני בורסקי, שחקר וגילה את העבירות.

במקביל לבדיקה המתנהלת במשרד המשפטים, נפתחה חקירה פלילית. מחלק ההונאות במשטרת מרחב חיפה גבה אתמול עדות ראשונית מקבלן מקריה מוצקין שהתלונן קודם במשרד המשפטים על גביית הכספים המופרזת („דבר" מיום שישי).

בורסקי גילה כי פקידי ההוצאה לפועל בעכו אשרו לבאי הכוח של התובעים לגבות ממאות אנשים וחברות – שהיו חייבים כספים לבית המשפט בגלל אי־כיבוד צ'קים שטרות ופסקי דין – רבית חודשית העולה על המותר בחוק. מדובר בגבייה שנעה בין חמישה ל־13 אחוז, בעוד שעל פי חוק מותר לגבות רבית שנתית לא צמודה, בגובה ארבעה אחוזים בלבד.

הכספים נגבו בדרך כלל על ידי חברות גבייה פרטיות תוך איום ועיקול רכוש החייבים.

בעקבות ממצאי הבדיקה הורה בורסקי למזכיר בית משפט השלום בעכו לבדוק את כל התיקים „החיים" ולעדכן בהם את הרבית כמותר בחוק.

תגובת עובדי ביהמ"ש

בתגובה על הפרסומים מסר אתמול ועד עובדי בית המשפט בעכו את ההודעה הבאה: „פקידי ההוצאה לפועל עושים את מלאכתם נאמנה למרות העומס הגדול ב־300 אחוז שחל במספר התיקים שנפתחו בעכו מאז 1982. פקידים אלה אינם חייבים על פי חוק לבדוק חשבונות של עורכי דין אלא אם כן התבקשו לעשות זאת על ידי ראש ההוצאה לפועל. אי לכך, פקידי ההוצאה לפועל משמשים שליחים בלבד בין הזוכים לבין החייבים, ומעבירים בדואר העתק וחשבון של ב"כ הזוכה כך שעל החייב חלה החובה לבדוק ולהגיב אם יש מקום לכך".

1 אונס, 6 „מגונים" – בעסקת טיעון עם „האנס האתלטי"

החשוד החדש במעשי אונס בצפון ת"א: מה רוצים ממני? תיירת מקנדה נאנסה ונשדדה ליד כנסיית הקבר

(ע). – משה שבתאי מרמת השרון, המכונה „האנס האתלטי" הורשע אתמול באונס אישה ובשישה מעשים מגונים בכפייה בנשים שתקף באיזור רמת־אביב בשנת 1985.

בכתב האישום המקורי הוא הואשם בכמה מעשי אונס, אולם בעקבות עסקת טיעון שונו סעיפי האישום נגדו שבהם הודה.

את מעשה האונס ביצע הנאשם ב־2.3.85 לאחר שהתנפל על עוברת אורח בכביש צדדי ברמת אביב, גרר אותה למקום מסתור וביצע בה את זממו. קודם עשה בגופה מעשים מגונים.

ב־27.3.85 התנפל ליד בית־הספר „אליאנס" ברמת אביב על אשה וביצע בה מעשה מגונה בכוח.

מעשים נוספים בהם הודה – תקיפת שלוש נשים בשיטה זהה: הללו תלו מודעות למתן שיעורים פרטיים לתלמידים ולשירותי שמרטף לתינוקות. הוא התקשר אליהן בטלפון, הסווה את קולו לקולה של אשה, והזמין כל אחת לשיחה בעניין מתן השיעורים למקום מסויים בקרבת בית־הספר „אליאנס". כאשר באו הנשים למקום, בשעת ערב, תקף אותן וביצע בגופן מעשים מגונים בכוח.

שבתאי נתפס ב־16.4.86 כאשר השיב על מודעה שתלתה שוטרת בוסוית, לפי הוראות הממונים עליה. הוא קבע אתה פגישה, וכאשר באה, תקף אותה. אז נעצר על־ידי שוטרים שחיכו לו במארב והתגברו עליו לאחר מאבק.

שבתאי הורשע בבית המשפט המחוזי בתל־אביב על־ידי הנשיאה חנה אבנור והשופטים ישראל גלעדי ויוסף גולדברג. התובע במשפט הוא עו"ד ש. שדמר, מפרקליטות מחוז תל־אביב, ולימודה עליו סניגוריה עו"ד חנה ברוכי. גזר הדין יינתן ב־13.1.87.

מסדר זיהוי

נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה, מוסר: החשוד במעשי האונס האחרונים בצפון תל־אביב, שנעצר ביום שישי לשישה ימים ושמו ותמונתו נאסרו לפרסום, יעמוד היום במסדרי זיהוי במחלק הבילוש הנושאי של היחידה המרכזית במשטרת מרחב דן. הוא מכחיש בכל תוקף כי הוא „האנס [illegible]".

אתמול נלקחו ממנו דגימות זרע ודם שייבדקו על ידי המשטרה. החוקרים ישוו את התוצאות של הדגימות לתוצאות שהתקבלו לאחר מעשי האונס האחרונים.

„אינני יודע מה רוצים ממני. באתי לעשות את צרכי בחצר של בית דירות ואחר־כך הצצתי לתוך דירה, אבל לא ביצעתי שום אונס", אמר החשוד בחקירתו.

תיירת נאנסה

תיירת מקנדה בת 56 נאנסה ונשדדה במוצאי שבת בעיר העתיקה בירושלים. האונס אירע סמוך לשעה תשע בערב, באחת הסימטאות ליד כנסיית הקבר.

התיירת היתה לבדה, והאנס, שלדבריה היה ערבי בשנות ה־20, עקב אחריה ולפתע התנפל עליה ובאיומי אולר קרע את בגדיה ואנס אותה. לאחר מכן שדד את ארנקה עם דרכונה, 220 ליי"ש וחפצים אישיים ונמלט.

התיירת הצליחה להגיע בכוחות עצמה לתחנת המשטרה בעיר העתיקה ונלקחה לבית חולים לבדיקות. המשטרה פתחה במצוד אחרי האנס.

גיתית איזרעלוב מכחישה קשר כלשהו של יוסף מולר למעשיה

החשוד שוחרר בערבות; טוען: החוקרים לא הפסיקו לאיים עלי

יוסף מולר עם שחרורו אתמול בערבות.
(צילום: שאול רוזמין־יפפא)

מאת נתן רועי,
סופר „דבר" לענייני משטרה

חוקרי מחלק פשעים במשטרת מרחב דן ברמת־גן וחוקרים ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב הפגישו ביום שישי את יוסף מולר ואת גיתית איזרעלוב, החשודים ברצח יוסף איזרעלוב בינואר השנה, זאת, במטרה לנסות לשבור את האליבי של גיתית הטוענת לחפותה ואיננה מוכנה לתת להם את האליבי שלה ליום הרצח.

מולר, שנעצר לפני 33 יום ושוחרר אתמול בערבות, סיפר עם שחרורו כי הם הוצבו זה מול זו ביחידה המרכזית של המשטרה והחוקרים ניסו לדובב אותם. „גיתית צעקה: 'תראו מה עשיתם לו. אין לו שום קשר למעשה. אני ביצעתי את מעשי על דעת עצמי ואין לו שום קשר'. אני לא דיברתי איתה. מה יש לי לדבר איתה? היא הרסה לי את החיים. לקחו אדם מן הישוב והרסו אותו לגמרי. אני ניתקתי איתה את הקשר עוד בשנת 1984. ביום הרצח לא הייתי איתה. הייתי עם ידידה עד 3 לפנות בוקר", סיפר מולר.

לטענתו נחקר על ידי שלושה חוקרים שלא הפסיקו לאיים עליו ולומר לו: „אתה רואה את הקירות הלבנים האלה? הם היו מכוסים בדם אבל אנחנו צבענו את הקירות בלבן כדי שלא יראו את הקירות האדומים. אני לא עשיתי כלום ואין לי שום קשר לעניין. אינני עומד להיות עד מדינה כיוון שאין לי כל קשר לגיתית או למעשה. היא אמרה שהיא לקחה אותי לעורכת הדין שלה כדי שאחתום על צוואה בשמו של יוסף איזרעלוב בלי שאני ידעתי כלל שעומדים להתחזות בשמו של „בעלה המנוח".

מולר סיפר עוד כי בתחילת השנה נחלץ לעזרתם של החוקרים ממשטרת מרחב דן וסיפר להם כל הידוע לו על גיתית ובעלה. „לקחתי אותם למקום שבו היה אמור להיות מונח מסמך הצוואה אבל כיוון שהיה חושך אי־אפשר היה למצוא את המסמך".

נסגר התיק נגד עו"ד יוסף גילאור

(ע). – פרקליטות מחוז חיפה החליטה לסגור, מחוסר כל אשמה, את תיק החקירה כלפי עו"ד יוסף גילאור, ששמו שורבב בחקירת עובד עיריית חיפה ראובן כץ, הנחקר בחשד לביצוע חריגות בנייה בדירתו הפרטית. הפרקליטות שבדקה את מימצאי חומר החקירה בפרשה זו החליטה לסגור את תיק החקירה לאחר שלא מצאה ממש בחשדות שהועלו נגד הפרקליט השותף במשרד עורכי הדין יעקב סלומון־נפתלי ליפשיץ.

תיק החקירה נגד כץ, עובד המחלקה לפיקוח על הבנייה בעיריית חיפה, הוחזר על־ידי הפרקליטות למשטרה להשלמת מספר נקודות בחקירה, זאת, לאחר שהפרקליטות מצאה כי יש ראיות לכאורה לביצוע עבירות, המיוחסות לעובד העירייה.

ממשרד עורכי הדין סלומון־ליפשיץ נמסר, כי „שרבוב שמו של עו"ד יוסף גילאור בחקירה זו כמי שנתן יעוץ משפטי במסגרת השותפות לעובד העירייה על מנת שזה ייטיב, כביכול שלא כדין, עם לקוחות המשרד, הינו חסר שחר ומשולל כל יסוד וכי המשרד נמנע עד כה מלהגיב על הפרסומים כדי לאפשר לפרקליטות לעיין בתיק החקירה ולבדוק את ממצאיו. תוצאות בדיקת הפרקליטות הוכיחו כי אין ולא היה כל יסוד להאשמה שהוטחה כלפי עו"ד יוסף גילאור".

מהיום לומדים באוניברסיטה העברית

מאת יעל ארמוני, סופרת „דבר" בירושלים

הוועד הפועל של האוניברסיטה העברית החליט לפתוח היום את שנת הלימודים למרות העובדה שטרם נמצאו הדרכים למימון הגרעון בתקציב השוטף של המוסד.

לאור הערכת הנהלת האוניברסיטה, כי הגרעון יגדל בשל גורמים שאינם בשליטתה, החליט הוועד הפועל שלא לאשר את הצעת התקציב הגרעוני המעודכן שהוגשה לו, העומד על שמונה מיליון דולר. בעוד חודשיים יתכנס הוועד הפועל לדון במצב הכספי ובאפשרות המשך תפעולה של האוניברסיטה.

אחריות אישית

הוועד הפועל דן אתמול בממצאי דו"ח מבקר האוניברסיטה, משה בן־זאב, ובתשובות ההנהלה על הליקויים שנמצאו בדו"ח. הוועד הפועל הטיל על ההנהלה לקבוע נהלים ולפיהם תיקבע אחריות אישית לגבי ליקויים בעתיד.

בתשובה על הערכת המבקר כי הנהלת האוניברסיטה חרגה מתקציב ההנהלה בשיעור של 24 אחוז, טוענת האוניברסיטה כי הוצאות ההנהלה בפועל ירדו בשנים האחרונות וכי בסיס התקציב היה לא ריאלי. בשנת הלימודים תשמ"ג היו הוצאות ההנהלה 1,340,000 דולר ואילו בתשמ"ה עמדו ההוצאות על 836 אלף דולר בלבד.

בהמשך לקביעת מבקר האוניברסיטה כי היתה הגדלה במספר כלי הרכב הצמודים לבכירים, נתנה הנהלת האוניברסיטה הוראה למכור שלושה כלי רכב, ששימשו את המנכ"ל, ראש אגף הכספים והסמנכ"ל לשעבר. כן הוקטנה מכסת השעות הנוספות. נסיעות אנשי מינהל לחו"ל יובאו לאישור ועדת הקבע של האוניברסיטה.

קיסר בראש ועדה הסתד' לפיתוח הנגב

מאת כתב „דבר"

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, יעמוד בראש ועדה הסתדרותית שתגבש את חלקו של משק העובדים בפיתוח הנגב.

הוועדה הוקמה במסגרת האירועים לציון 100 שנה להולדת בן־גוריון. חברים בה, מלבד קיסר, גם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו, מזכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי, יו"ר הנהלת קופת־חולים פרופ' חיים דורון ואישים נוספים.

הוועדה ההסתדרותית תפעל בתיאום עם צוות „נגב 2000 – לפיתוח באר שבע והנגב".

שוחרר בערבות סגן מהנדס מע"צ בצפון

מאת יוסי ליבוביץ'
סופר „דבר" בגליל המערבי

„גורמים אינטרסנטיים שרצו לפגוע בנו טוו רשת של שקרים וחצאי אמיתות שהטעו את מבקר הפנים של מע"צ ולכן הדו"ח האחרון שלו הוא בלתי מאוזן" – אמר אתמול סגן מהנדס מע"צ במחוז הצפון, בלו ליבוביץ', לאחר ששוחרר בערבות ממעצר על־ידי שופט השלום בעכו, פלאה פארס.

ליבוביץ' ומפקח הבנייה המחוזי אברהם בורמיל, שניהם מנצרת עלית, נעצרו לפני 15 יום בחשד שקיבלו שוחד באופן שיטתי מכ־18 קבלנים בצפון. בתמורה הינו עבורם, על פי החשד, מכרזים שונים בכך שזייפו הצעות מחירים שהגישו קבלנים אלה.

אתמול שוחררו השניים, בהסכמת המשטרה, בערבות של 3000 שקל כל אחד. ליבוביץ' סיפר כי הגיש בכתב את תגובתו לכל הסעיפים שנכתבו נגדו על ידי מבקר הפנים של מע"צ, אולם „מישהו דאג שההסברים לא יגיעו לידיו בזמן", אמר. לדבריו מעצרם היה מיותר והמשטרה לחצה עליו שיודה במעשים שלא ביצע.

● עו"ד יחיאל שמחון (62) מחיפה נידון אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה לשמונה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים ולתשלום 15 אלף ש"ח קנס או חמישה חודשי מאסר תמורתם לאחר שהורשע, על פי הודאתו, בשורה של עבירות מס.

הגידולים נלקחו מחולים פרטיים כאילו הם חולים של „תל השומר"

כתב אישום, שרק אתמול הותר לפרסום, הוגש נגד פרופ' יוחנן רמון

(ע). – פרופ' יוחנן רמון, לשעבר מנהל המחלקה הפתולוגית במרכז הרפואי „שיבא" בתל השומר, מואשם בבית משפט השלום בתל־אביב כי ניצל במרמה את המעבדה הפתולוגית של בית החולים לבדיקת גידולים שנלקחו מלקוחותיו הפרטיים כאילו הם חולים של „שיבא".

בכתב האישום שהוגש בשעתו ועד כה לא הותר לפרסום נאמר, כי פרופ' רמון עבד ב„שיבא" מ־1976 עד 1985 ונוסף על כך ניהל מרפאה פרטית בה ניתח חולים וטיפל בהם.

הרופא מואשם כי העביר למעבדה הפתולוגית של המרכז הרפואי רקמות מגידולים כפה, שנלקחו מ־27 מטופלים על ידו במרפאתו הפרטית. החומר הועבר למעבדה במיכלים של בית החולים וכן בטפסים של בית החולים כדי ליצור את הרושם שמדובר בחולים המאושפזים ב„שיבא".

בכתב האישום נטען עוד, כי פרופ' רמון לא שילם בעד הבדיקות ושירותי המעבדה, כאשר עלות כל בדיקה היא 10 דולר.

פרופ' רמון הואשם כי קיבל במירמה את שירותי המעבדה ואת תוצאות הבדיקות. העבירות המיוחסות לו הן קבלת דבר במרמה והפרת אמונים.

סניגורו של הנאשם, עו"ד נתן קנת, ביקש אתמול בדיון בפני השופטת אסתר קובו בבית משפט השלום בתל־אביב לעכב את קריאת כתב האישום מאחר שהוא הגיש ליועץ המשפטי בקשה לעיכוב הליכים בפרשה זו.

השופטת נעתרה ודחתה את הדיון לקריאת כתב האישום ל־13 בינואר 1987.

שנת מאסר על בנייה לא חוקית בשטח ציבורי

מאת נתן רועי,
סופר „דבר" לענייני משטרה

שנת מאסר בפועל, מאסר על תנאי של חצי שנה למשך שלוש שנים, והוראה להרוס בית לא חוקי בשטח של 84 מ"ר שהוקם על אדמה ציבורית – זה העונש חסר התקדים שהטיל אתמול שופט בית המשפט בתל־אביב, יצחק בראו"ן, על שמעון עזרקבי מרמת־גן שהורשע בעבירות על חוקי התכנון והבניה.

עונש זה נחשב לעונש הכבד ביותר שנגזר על עבריין בניה לא חוקית בישראל. השופט בראו"ן מציין, כי ב־1973 הטיל השופט יפרח מרוחבות על נאשם בבנייה לא חוקית תשעה חודשי מאסר בפועל. הנאשם ערער לבית המשפט המחוזי בתל־אביב וערעורו נדחה. ערעור נוסף נשמע בבית המשפט העליון וגם זה דחה את הערעור של הנאשם והוא ריצה תשעה חודשי מאסר בפועל שנחשבו עד אז לעונש הכבד ביותר שנגזר על עבריין בנייה, עד לעונש הנוכחי.

עזרקבי הורשע על פי הודאתו בפלישה לחלקת אדמה שבבעלות עיריית רמת־גן, שהיתה מיועדת לסלילת כביש, ובבניית בית בן ארבעה חדרים בספטמבר 1986.

„נראה לי שנסיבותיו של מקרה זה הינן מן החמורות ביותר שיכולות להיות. וכי מה יכול להיות חמור יותר בתחום עבירות חוק התכנון והבנייה מאשר בנייה בלתי חוקית ללא היתר בנייה על קרקע ציבורית הרשומה בלשכת הרישום על שם עיריית רמת־גן, בנייה בלתי חוקית ופרועה על קרקע שהיא שטח ציבורי פתוח, קרקע המיועדת על פי תוכנית המתאר לדרך ציבורית ולכביש שאמור להיסלל, בנייה בלתי חוקית על קרקע שהנאשם שרר וגזל לאור היום מהציבור ובכך גרם לקעקוע שלטון החוק" ציין השופט בגזר דינו.

עזרקבי יתחיל לרצות את עונש המאסר בפועל ב־1 בדצמבר, לאחר שיהרוס את הבית. יש לו זכות לערער על גזר דינו תוך 45 יום.

פריגטה אמריקאית מול נמל עקבה

מאת שמואל תגר, סופר „דבר" באילת

פריגטה של הצי האמריקאי הגיעה אתמול בבוקר למפרץ אילת. נראה כי אנשיה הם אורחים של חיל הים הירדני. הספינה עוגנת במימי המפרץ ולא בנמל עקבה.

סופר „דבר" מציין, כי לים סוף מגיעות לעתים רחוקות ספינות מלחמה. לעומת זאת מגיעות ללא הרף אוניות משא מכל רחבי תבל, וביניהן ניתן לראות מיכליות סעודיות, אוניות צובר צ'כיות וכן רבות אחרות מהגוש המזרחי המובילות ציוד ונשק לעיראק דרך נמל עקבה.

הוחמר העונש לחייל בדווי שגנב נשק

מאת טלי זלינגר,
הכתבת הצבאית של „דבר"

בית־הדין הצבאי לערעורים החמיר בשבוע שעבר בעונשו של חייל „גולני", הבדווי יוסף שיבלי, וקבע לו 12 שנות מאסר, מהן תשע בפועל בגין גניבת תחמושת ומכירתה לערבי תושב השטחים.

באוקטובר אשתקד נאשם יוסף שיבלי בגניבת ארגז תחמושת ועשרות רימוני רסס מצה"ל ומכירתם לערבי תושב השטחים תמורת 700 דולארים. בית־המשפט גזר עליו 10 שנות מאסר, מהן 6 בפועל. גם התביעה וגם הסנגוריה עירערו על גזר הדין.

בהחלטת בית־הדין הצבאי לערעורים יש כדי לשקף את המדיניות הנקוטה עתה והרואה בחומרה רבה את התגברות מספר עבירות הנשק, הכוללות גניבה ומכירה לצרכים פליליים או חבלניים במקרים קיצוניים, או עבירות של אובדן נשק.

חופי יפעל להצלת אתר ארכיאולוגי

מאת יוסף מיכלסקי

שר האנרגיה, משה שחל, הורה למנכ"ל חברת החשמל, יצחק חופי, לפעול להצלת אתר ארכיאולוגי שנתגלה בחפירות אשר נערכו בתחום חברת החשמל במפרץ חיפה. מדובר בממצאים בתל אבו הוואם מהתקופה הישראלית, כלומר מתקופת הברזל שלא נחקרה. ההוראה באה בעקבות פניית חבר מועצת עיריית חיפה, עו"ד יונה יהב לשר האנרגיה. חופי עומד להיפגש עם יהב כדי לבדוק את הדרכים להצלת האתר.

● משרד התחבורה ועיריית עכו יוזלו בבניית שובר גלים בעלות של 200 אלף דולר, כשלב ראשון בפיתוח נרחב של המרינה בעכו.

פסק זמן בסולל בונה

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

פועלי הבניין של „סולל בונה" לא ישבתו מחר כפי שתכננו, בעקבות פנייתם של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ושל יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד.

בפגישה שקיימו קיסר והברפלד עם ראשי ארגון העובדים היציבים ב„סולל בונה" ובחברת „חרות" השייכת לקונצרן, סוכם שהברפלד יפסוק בתוך ימים אחדים בסכסוך המשך־בין העובדים לבין ההנהלה. עד לפרסום הפסיקה ישמרו העובדים על „שקט תעשייתי".

יו"ר ארגון היציבים, שמואל ארלשטיין מסר עם זאת שאם הנהלת הקונצרן תדחה את פסיקת הברפלד, כפי שבעבר דחתה הצעות פשרה שגיבש, יפתחו פועלי הבניין בשביתה כללית החל ב־17 בחודש.

פועלי הבניין ב„סולל בונה" הכריזו על סכסוך עבודה לאחר שההנהלה הודיעה כי לא תבצע את הסכם השכר האחרון, שלפיו תשולם לעובדים תוספת שכר של 10 אחוז החל ב־1 באוקטובר.

דו"ח: אי־סדרים בקריית מלאכי

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר" בנגב

דו"ח פנימי שהוכן על־ידי יחידת הביקורת של משרד הפנים חושף ליקויים ואי־סדרים בתהליכי התכנון ובמתן רישיוני הבנייה בקריית מלאכי וכן הוצאת היתרי בניה בלי שלהועדה המקומית לתכנון ולבניה היתה הסמכות לכך.

הדו"ח, המצורף לכתב התביעה שהגישו לבית המשפט המחוזי בבאר שבע 27 תושבי קריית מלאכי נגד חברת הבנייה „אשדר" ונגד ראש המועצה המקומית, יוסף ועקנין, בעניין הקמת מבנים לא חוקיים בצפון הישוב, הוכן לפי בקשת היחידה הארצית לחקירות הונאה במשטרה.

בהסתמך על הדו"ח שהוכן, מציין מנהל יחידת הביקורת הפנימית במשרד הפנים, דב זיס, במכתבו אל ראש היחידה הארצית לחקירות הונאה במטה הארצי, תנ"צ יורם גונן, כי הליקויים ואי־הסדרים שנחשפו אינם מחייבים לדעתו את התערבות היחידה, באשר אין בליקויים אלה מקום לחשדות פליליים.

בדו"ח כלולה ביקורת נוקבת על סדרי העבודה בוועדה המקומית לתכנון ולבניה „שורקים" ובמועצת קריית מלאכי. המבקר בדק מקרה של אישור הליכי תוכנית להקמת בניין מגורים בצפונו של הישוב. נאמר בו, בין השאר, כי היתרי הבנייה שאושרו בפרוייקט זה לא תאמו את התכנית התקפה, שכן בפועל ניתנו היתרים ל־30 יחידות דיור, בעוד שבטבלת השטחים ובשרטוט התכנית מופיעות 24 יחידות דיור בלבד.

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה כי
הלימודים בכל יחידותיה מתחילים הבוקר.

מנת דם חיים לאדם
לתרומת דם: פנה למגן דוד אדום הקרוב.
זכרו: תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם עבורך ולמשפחתך וכד'.

לציבור החקלאים ובעלי קטפות כותנה מתוצרת HO
לבקשת ארגוני עובדי הפלחה וארגוני הקניות הקיבוציים, ימשיך המפרק וכונס הנכסים של הספקה להפעיל את המחסנים באשדוד ובחיפה בעת ובעונה אחת, במשך עונות הקטיף ועד סוף חודש נובמבר בלבד.
המכירה בהנחה של 45% ממחירון הספקה.
★ ההנחות חלות רק על רכישות מ־1.10.86 עד 30.11.86.

מיזוג
אגודה שיתופית לאשראי וחסכון של יוצאי רומניה בישראל בע"מ
ניתנת בזה הודעה כי בתאריך 11.11.86 בשעה 16.00 אחה"צ
תתקיים
אסיפה כללית
של חברי האגודה דלעיל, בבית המלון רח' ויצמן 30 תל־אביב
על סדר היום: 1) דו"ח ההנהלה.
2) אישורי מאזנים.
3) בחירת הנהלה.
4) שונות.
אם בשעה היעודה לא יתכנס קוורום מתאים, מחצית השעה לאחריה האסיפה תהיה חוקית בכל מספר משתתפים שהוא.

תיקון טעות
בפרסום לפי סעיף 77 בתאריך 2.10.86 חלה טעות. צריך להיות שינוי לתכנית רג/816 במקום שינוי לתכנית רג/16
מרדכי כתנא
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז ת"א

קבלת מודעות 24 שעות בדחף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

אנו משתתפים בצערם של
אביגדור עפרון ומשפחתו
על מות האם
תמר עפרון ז"ל
משפחות
חינה ויהונתן כספי
פרידה ויצחק וילברדיק
פולה גלברסון
בתיה ואיסר ויסט

בית קרית הפלדה
אבלים על פטירתו ללא עת בנבר
של חברנו לעבודה
זריחן יהודה ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
ההלויה היום, ח' בחשון תשמ"ז 10.11.86 בשעה 14.30
בבית העלמין החדש בקרית אתא (ליד שפרעם)
אוטובוס ייצא מבית המנוח רח' הרב קוק 7/1 קרית פרוסטיג בשעה 14.00.

לחברנו גוטשטט ברוך
על מות אביך
תנחומים למשפחה
הנהלת תנובה
ועד עובדי מחוז ת"א

אבינו והסבינו
מרדכי שיינפלד ז"ל
איננו
ההלויה תתקיים היום יום שני ח' בחשון תשמ"ז 10.11.86
בשעה 15.30 בקבוצה.
המשפחה
ובית מעמד העורן

לשכת המס המרכזית
משתתפת בצערו של
אליהו שפניף
חבר הנהלת לשכת המס
במות אמו
ביאנקה ז"ל

לידיעת המבקרים בתערוכת
טימבר 86
למכונות נגרות, ציוד ופרזול
בנסיבות מזג אויר התערוכה שהיתה אמורה להפתח היום
נדחית לשבוע הבא.
נא לשמור על ההזמנות. הודעה מיוחדת תמסר.

דבר היום

מדיניות פרסום מוזרה

ובכן, סוף־סוף זה רשמי: מרדכי ועננו אכן עצור כאן, במדינת ישראל. ההודעה שפירסם אתמול בעניין זה מזכיר הממשלה, על־פי החלטה של ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר הבטחון, אמנם מגלה טפח ומכסה טפחיים – אך היא מאשרת עובדה מאוד משמעותית שעד כה פורסמה בעתונות העולם שוב ושוב, ללא גושפנקה רשמית, וצרכני התקשורת בישראל למדו אותה מכלי שני ושלישי.

יאמר מייד כי החזקתו של ועננו במעצר חשאי לא היתה בלתי חוקית. חוק סדר הדין הפלילי וחוק בתי המשפט מאפשרים במקרים מסויימים ובתנאים מסויימים מעצר סודי, והתנאים האלה ככל הנראה התקיימו במקרה שלפנינו כמו בכמה מקרים אחרים, קיצוניים ונדירים. השאלות המתעוררות אינן דווקא שאלות של חוק, אלא של הגיון ושל תבונה, של הילכות ושל צניעות.

אם מעצרו של ועננו צריך להיות סוד כה כמוס עד שישראל שותקת נוכח כל הטענות והשמועות ברחבי תבל, עד שמטילים צנזורה על אמצעי־התקשורת הישראליים על כל פיסת מידע שעוד לא ראה אור במקום אחר, כיצד קורה שכל המידע הזה דולף לחו"ל? אדרבא, המלה זורם מתאימה יותר להגדרת המצב. כשם שעובד מפוטר מאתר בטחוני רגיש יכול היה למכור סודות כמוסים – מלאים או חלקיים, נכונים או מסולפים, אבל מעוגנים בדברים שראה ותיעד במקום עבודתו – כך ממשיכים הפרטים על המשכו של הסיפור לעשות להם כנפיים בכל העולם, תוך החנקת כל מידע בישראל עצמה.

העובדה שהממשלה הפרה אתמול את שתיקתה הרועמת לפחות בעניין המעצר מעידה כי שתיקה זו לא היתה חיונית. והרי, ככל שניתן לשפוט, לא אירע שום דבר מיוחד שאיפשר עתה פירסום שעד כה היה בלתי־אפשרי. סביר להניח שיש עוד פרטים רבים מאוד, כולל אולי דרך הבאת ועננו לארץ, שמוטב לפרסמם עכשיו, ולא רק אחרי גל גואה של פרסומים שאמת ודמיון משמשים בהם בערבוביה.

תאצ'ר נתנה המשלחת לקחה

מאת ח"כ עדנה סולודר

כיצד ייראה עתה בעולם המאבק של ישראל בטרור אחרי שכמה עשרות אנשים יצאו "לבדוק" את החוק לאיסור מפגשים עם ארגוני מחבלים

אחד התירוצים של משלחת אנשי השמאל שיצאה לרומניה היה, שהם רוצים "לבדוק" את כוחו של החוק החדש, האוסר מפגשים עם חברי ארגוני טרור שלא בתיאום עם הגורמים המוסמכים. כלומר, בשעה שארצות רבות מנסות להתארגן כנגד פעולות הטרור הבינלאומי, ובריטניה אף ניתקה בשל כך יחסיה עם סוריה, יצאו ישראלים לנהל משא־ומתן עם רבי־מחבלים. איך ייראה עתה בעולם מאבקה של ישראל נגד הטרור?

היציאה לרומניה היתה "הצגה" פוליטית שלא במקומה ושלא בזמנה. במקום מציאת דרך לקידום השלום, עלולה נסיעה זו לחבל בתהליך ולהאריכו. הבל שהמטיפים לשלום, כדרכיהם, מחבלים בו במעשיהם.

כבוד סגן השר

האינפלאציה בביקוש לתפקידי סגן־שר בסיעת המערך בכנסת והשמועות על "בעלי הסיכויים" לבחירה, מעוררות מחשבות על הקריטריונים שלפיהם נעשית הבחירה לתפקיד זה.

מה הוא המשרד שבו נדרש סגן־השר לחלוקת נטל העומס עם השר? מה הם הנסיון והכישורים המקצועיים הנדרשים מן המועמד בתחום שהוא אמור להיות מופקד עליו? האם אלה דברים בטלים? האם חשובות רק הקירבה והנאמנות לשר?

מפלגת העבודה התברכה בממשלה זו בשלושה סגני־שרים, כולם בעלי ותק ונסיון מעשי ופארלמנטרי בתחומים שעליהם הופקדו. סגנות־שר כקרש קפיצה לתפקיד שר, שזכתה בו שושנה ארבלי־אלמוזלינו, היא מקרה חד־פעמי. אף שהצטערתי על פרישתו של ח"כ מוטה גור, הרי בחירתה של שושנה ארבלי לתפקיד, לבד מהיותה הזדמנות ל"ייצוג נשי", שהממשלה הקואליציונית הגדולה חסרה אותו, היא בחירת האדם המתאים לתפקיד המתאים. בשביל שושנה עצמה אין זו קפיצת־דרך, אלא אות־הערכה על הליכתה במשך שנים בדרך המלך של השליחות הציבורית, במובנה היפה ביותר של המלה.

מן הראוי שקריטריונים כמו נסיון, עבודה, התמדה, מסירות לעניין ונאמנות לשליחות הציבורית, יוסיפו להנחות את מפלגת העבודה בבחירת נושאי תפקידים ציבוריים ומפלגתיים ובקביעת סגני שרים. מן הראוי שהבחירה לא תיעשה רק מכוחם של שדולות, לחצים ומאבקי כוח.

טוהר נשק השביתה

אף שהייתי בין הראשונים שהעלו את מצוקת האחיות על במת הכנסת השנה, אף שחשבתי שתביעותיהן לשיפור תנאי עבודתן ושכרן מוצדקות, אינני יכולה להשלים עם דרך מאבקן וודאי לא עם דרך "הנטישה" שנקטו.

שני תהליכים מסוכנים באו לביטוי במאבקן:

א. שבירת כללי הדמוקראטיה הנהוגים בהסתדרות שאליה משתייכות האחיות. הדחת מזכירה שנבחרה בבחירות דמוקראטיות וניהול מו"מ על־ידי נציגות שלא נבחרו בהליכים דמוקראטיים ולא בפורום נבחר ומייצג, במשבצל. פתיחת מו"מ שלא ההסתדרות היא המובילה בו אלא יועצי תקשורת למיניהם.

ב. הצגת תהליך שבירת הרפואה הציבורית על־ידי הכנסת שר"פ פנימה: האחיות "הנוטשות" חוזרו אל חוליהן בדלת האחורית, כאחיות "פרטיות", תמורת שכר טיפול כפול.

מסע לאוקיאניה / חגי אשר

בחזרה לזהות האבודה

חיים הרצוג מייצג בעיני האוסטרלים – במוצאו האירי ובייצגו דמוקראטיה חלוצית צעירה – את עצמם. דווקא בפגישותיו עם היהודים בולט הפער: אתם שם – אנחנו כאן

הוא איש כלבבם, גם של היהודים וגם של הלא־יהודים. הוא נראה, מתנהג ומדבר כאחד מהם. ליתר דיוק – כאחד הטובים שבהם. אוסטרליה היא עדיין זן אחר מזניה של אנגליה. גם לאחר שנעקרה מן השורש של בריטניה הגדולה, עם הצטרפותה של זאת לשוק האירופי המשותף ונעילת השוק הבריטי בפני סחורות היצוא האוסטרליות המסורתיות – צמר, חיטה, בשר. בשנות השישים נזרקה אוסטרליה מהרחם הבריטי והיא מחפשת מאז את מקומה ואת זהותה האבודים. תחילה חיפשה באמריקה, ומאז שנות השמונים, ואולי קצת קודם לכן, היא מחפשת באיזור הנרחב והפרוץ הנקרא אוקיאניה ודרום־מזרח אסיה.

ואף־על־פי־כן, אנגליה היא עדיין המקור והמוצא, היא הגזע. חיים הרצוג הוא תזכורת לזהותם העצמית האבודה של האוסטרלים, לשותפות הערכים בינם לבין הדמוקראטיה הישראלית החלוצית הצעירה, הנאבקת והנלחמת. כמו אוסטרליה של פעם, שנלחמה את כל מלחמותיה של בריטניה – ארץ האם. יותר מ־122,000 אוסטרלים נהרגו ביותר משלושים מלחמות – קטנות וגדולות – מאז התיגרה המקומית, יחסית, בניו־זילנד באמצע המאה שעברה, דרך מלחמת הבורים בדרום־אפריקה וכל המלחמות האחרות, הנוראות העקובות מדם אוסטרלי.

במוזיאון ההנצחה המרשים בקאנברה – אצלנו ישנו "יד ושם" המנציח את זכר השואה, לא את מלחמות ישראל – ראינו את כל הזוועות כולן.

גאליפולי, ארץ־ישראל של השלטון העותומני, מסופוטמיה ואחר־כך מלחמת העולם השניה, גם בחזית האירופית הרחוקה וגם, כמובן, בחזית המלחמה נגד היפאנים, כאן, ליד הבית. ומלחמת וייטנאם, המלחמה שנהיתה לגבי האוסטרלים למלחמה האחרונה ב"מלחמות האנגליות" או "האנגלו־אמריקאיות", במלחמות שהיו פעם שלהם ונהיו רטרואקטיבית למלחמות זרות, מאז שבריטניה הפנתה אליהם את גבה, בלית ברירה, והצטרפה אל היבשת האירופית, על חשבון אוסטרליה וניו־זילנד הבגרות.

להבא, אם יהיו מלחמות, הן יהיו מלחמות אוסטרליות בלבד וניו־זילנדיות בלבד. כל אחת לעצמה, ככל שהדבר יהיה תלוי בכל אחת מהן. הם לא ישפכו את דמם למען אנגליה או אמריקה. לא עוד.

אבל בכל זאת מתרפקים על העבר ההוא. לא מביטים אחורה בזעם. מביטים קדימה בדאגה, מהולה בחרדה, מסתכלים על אינדונזיה השכנה, צפופת האוכלוסין (200 מיליון בסוף המאה הזאת, וכאן חושבים הרבה לקראת המאה ה־21), המגרשת את תושביה מאי אחד למשנהו, ופליטים אינדונזיים כבר מתחילים להגיע טפין טפין ומאיימים להציף בעתיד את הריקנות האוסטרלית, שמערערת את הבטחון העצמי של האוסטרלים.

אבל זהו סיפור אחר. סיפור העתיד. עדיין העבר חי וקיים בתוך ההווה. העבר הוא עדיין מקור לגאווה ולכבוד, על סיפורי המלחמות, ועל הדרגות הצבאיות ותארי הכבוד הבריטיים ועל הרמת הכוס הטקסית לכבוד "המלכה". עדיין, כמו הנסיעה בצד שמאל של הכביש.

חיים הרצוג הוא חלק בלתי נפרד מן "האנחנו" הזה. עם עברו הצבאי הבריטי והישראלי והדיפלומטי והייצוג באו"ם והספרים שכתב. את הזהות המכובדת והמקובלת הזאת הוא משליך על ישראל כולה, בעיני יהודים ולא־יהודים. הלוואי שישראל היתה באמת כפי שהיא נראית באמצעותו. אבל גם זה סיפור אחר, סיפור די מדאיג של העבר וההווה והעתיד של ישראל, בעיקר עתיד.

קצת עליה מבבל הקטנה

הקהילה היהודית באוסטרליה היא, כמובן, לא בבל. לא בבל של אמריקה עם קהילתה היהודית הענקית יחסית. אבל בעיני עצמם גם הם בבל. בסך הכל 80,000 יהודים, בשתי קהילות בעיקר, סידני ומלבורן, אבל מפולגים ומפוצלים כמעט כמו בישראל, כמעט כמו באמריקה. בעיניהם הם בבל. ישראל היא משהו אחר, קרובה מאד לליבם ולכיסם. דגל ליום חג, בצד הדגל האוסטרלי (הכולל בתוכו את הדגל הבריטי, כידוע). חברת ביטוח לעת צרה, שלא תבוא, בעיקר לאחרים. ליהודים לא חסרו ולא יחסרו צרות בכל אתר, וישראל תמיד תוכל להיות מקלט בשביל אלה, האחרים, שיזדקקו למקלט. לא לנו, אנחנו לא זקוקים לכך. להם, לאחרים. הם אחינו הקרובים. יש להם צורך בביטוח. וביטוח עולה כסף.

אבל זה, כמובן, לא רק זה. ישראל היא מקור לגאווה ולכבוד, על אף הכל, ובעיקר מקור להתחרות פנימית בקהילה, "למי, למי, יש יותר כבוד".

מסכן הנשיא שלנו. הם לא נתנו לו לתת כבוד למישהו אחר יותר מאשר לעצמם. ראובן לא יהיה נכבד על פני אחיו יותר משמעון, ומיהודה ומכל יתר שבטי ישראל, הנצים זה עם זה כל ימות השנה וגם ביום חג – יום חגו של נשיא המדינה, העושה כבוד גדול מאד, לכל אלה שנהרגים כל ימות השנה למען ישראל ולמען הכבוד של עצמם.

אבל זה, כמובן, לא רק כבוד. יש כאן מסירות עצומה להבטחת חינוך יהודי (שלא ייפול ברמתו מרמת מיטב בתי־הספר של "הגויים", שהמיוחסים שבהם מקבלים רק את המיוחסים ולא את אלה שאינם מיוחסים). ויש דאגה לצרכי הכלל באמונה, אבל שוב – בעיני עצמם הם העיקר. ישראל היא לא בשבילם. אפשר להיות יהודי שלם ומלא גם ב"בבל הקטנה" של היבשת האוסטרלית העצומה. הכל לפי תורת אלי ויזל החדש־ישנה. ואולי דווקא משום שרשת החינוך היהודי כאן מקיפה כשמונים אחוז מגילאי בתי הספר הללו. ואולי דווקא משום שיש בה הכל מכל מכל – מבתי הספר של חסידי לובאביץ' ועד לבית ספר של ה"בונד" ("שלום עליכם") ששפת ההוראה בו אידיש, ויש בו אפילו תלמיד סיני אחד ממשפחה סינית שהתגיירה והצטרפה ל"בונד" כאן. אפילו זה קרה כאן. והכל כמעט בלי ישראל. הם מסתדרים לבד, או כמעט לבד.

דווקא כאן יש עליה בשיעור גבוה, אולי, יותר מכל ארץ מערבית. לפי המספרים הרשמיים כ־7000 איש עלו מאוסטרליה לארץ וכ־300 עולים כל שנה. אבל גם בלי סטטיסטיקות שניתנות לכל מיני פירושים: במצעד הפרידה לנשיא המדינה שנערך אמש (ביום ראשון בערב) במלבורן הופיעה על הבמה משלחת מאוחדת של נציגי חמש תנועות נוער חלוציות, שכל אחד מחבריה התחייב לעלות לארץ השנה, הם וחבריהם. נציגים אלו נפגשו עם הנשיא כמה שעות קודם לכן ודרשו ממנו שיפנה בפומבי, מעל הבמה, אל ראשי הקהילה שיתמכו בתנועות הנוער החלוציות. וכך הוא עשה. הוא השמיע בביקורו כאן, פעם אחר פעם, את התביעה לעליה, ואף דרש דרוש על פרשת "נח" מהשבוע שעבר שפירושה שנוח להם באוסטרליה ואילו פרשת השבוע הזה היא בסימן פרשת "לך לך" ופירושה שעליהם לעלות לארץ. זה עדיין לא מבטיח עליה. אבל זה חידוש שלא היה נהוג עד כה בהופעות פומביות של נציגי ישראל.

הנשיא הצליח לאחד ליום אחד או שניים את נציגי כל הזרמים המפולגים והמסוכסכים ביניהם כל ימות השנה. כל השנים. ספק רב אם האחדות הזאת לרגע אחד, של הקהילה היהודית תימשך כאשר יעזוב הנשיא את אוסטרליה הבוקר וימשיך במסעו לניו זילנד. נחיה ונראה.

חיים הרצוג. תצלום

החצר המתהפכת בגוש אמונים (ג') / אוריאל בן־עמי

הגננת והמנהיגים

החברים עשו תרגיל לדניאלה וייס. לפני כשנתיים, עם חשיפת המחתרת, הסכימו ראשי גוש־אמונים שיש להנשים את הגוש מחדש, לפני שיישבר סופית. הם ביקשו למצוא לעצמם מכנה משותף מחודש, אך לא מצאו את הכוחות הדרושים לכך.

המטען הרגשי התלקח בשורה של פיצוצים והביא לפרישת מחצה של חברים מן השורה הראשונה. הכל הסכימו שיש צורך במורה־דרך רעיוני, שיאציל מרוחו על אנשי הביצוע. אבל המשימה היתה בלתי־אפשרית. אנשים רציניים כמו בני קצובר, ראש המועצה האזורית שומרון, או אורי אליצור, מזכיר "אמנה", ברחו מן הכבוד המפוקפק לעמוד בראש הגוש המרוסק. כאנשי ביצוע הבינו, שהגוש נזקק עתה לגננת, שתפריד בין הניצים. התפקיד כמו נתפר למידותיה של הגברת וייס. איש לא הישלה את עצמו שיש בה סמכות רוחנית, אך הכל היו תמימי־דעים לגבי כישוריה כגננת.

מתוך אי־רצון לעסוק בשטויות, העניקו החברים גיבוי לגברת וייס וחמקו לעיסוקיהם הביצועיים. הם הבינו היטב, שתפקיד מזכ"ל הגוש מועד לכשלון וביום לבין עצמם הסכימו להימנע מביקורת. קצובר ואליצור כבר התבגרו מלארגן צעדות או הפגנות. הם העדיפו להעניק הסכמה מראש לצעדים שתנקוט הגברת וייס, ובלבד שיניחו להם. אף שהם נוכחים בישיבות המזכירות וגם מתבטאים מדי פעם, הם בעצם משקיפים מן הצד על הידרדרות הגוש. וייס סופגת למעשה גם את כשלונם.

לאחר שמועצת יש"ע ו"אמנה", תנועת ההתיישבות של הגוש, התמסדו, עסקו ראשיהם גם באידיאולוגיה, לא רק בביצוע. פנחס ולרשטיין, ראש המועצה האזורית מטה־בנימין, אומר שמועצת יש"ע היתה למעשה "גוש־אמונים לעניים". התחרות שפרצה במפתיע בינה לבין הגוש בהובלת המסר הרעיוני, היתה אחת מסיבות הכשלון. ביהודה ובשומרון קמו גופים מינהליים, כמו המועצות האזוריות, חברת שב"א לפיתוח (המשותפת לתנועת "אמנה" ולמועצות בנימין ושומרון), הקרן לגאולת־קרקע ועיתון "נקודה". כל אחד מהם פועל באופן עצמאי, כמין מיני־גוש־אמונים, ואינו מכיר עוד באבהותו של הגוש.

את התודה על קיומו (הרשמי) חייב גוש־אמונים למחתרת. אורי אליצור טוען, שאילו נשמרה מנהיגותו של גוש־אמונים, אולי לא היתה קמה המחתרת. אבל יכולתו של הגוש להצמיח מתוכו מנהיגות מוטלת עתה בספק, דווקא בשל המחתרת והפעילות השנויה במחלוקת לשחרור חבריה.

אליצור, ישר כמו סרגל ועקשן ללא פשרות, יעשה כל מאמץ כדי להתחמק, אך לעולם לא ישקר. הוא יושב על הגדר ומתבונן, אומרים חבריו. הוא אינו מקבל את האשמותיהם בדבר הישיבה על הגדר, ועם זאת הוא נקרע בין לוינגר התומך במחתרת בגלוי לבין חנן פורת השותק בגלוי. אליצור, להבדיל מדניאלה וייס, המשתבחת בגיבוש המחנה, אינו מורה. הוא מודע לנזק העצום שגרמה לגוש־אמונים פרישתם של חנן פורת, יואל בן־נון והרב מנחם פרומן.

אליצור מתאמץ להחזיק את גוש־אמונים בציפורניים. הוא מכהן כחבר המזכירות הפעילה של גוש־אמונים ועד לפני זמן קצר היה מזכ"ל "אמנה". לפני חודשים ספורים פרץ בין החברים ויכוח נוקב על יחסי הזיקה בין "אמנה" לגוש־אמונים. לפתע התברר שהגולם קם על יוצרו. חברים ב"אמנה", כמו מתי בר־אבי ואינה ואריאנסקי, תבעו למנוע את סכסודו של גוש־אמונים. אליצור המשיל את גוש־אמונים לעפיפון הקשור ל"אמנה", שהיא הקרקע המוצקה. הוא טען שללא גוש־אמונים, המעניק חסות אידיאולוגית לפעולותיה של "אמנה" בהקמת ישובים, אין טעם לקיום "אמנה".

החברים במועצת ישובי "אמנה", שהתכנסה בכפר־דרום, דרשו בירור על יחסי הזיקה בין גוש־אמונים ל"אמנה". אליצור תימרן אותם לדיון של "נשיפות קיטור" במלון "שאפרד" במזרח ירושלים. בדיון זה הוחלט להקים ועדה משותפת של חברי מזכירות "אמנה" וגוש־אמונים, שתעצב את יחסי הזיקה. חברי "אמנה" אינם יודעים עד היום מי הם חברי הוועדה והבירור על דרכו של גוש־אמונים שוב נדחה.

אליצור טוען שהוויכוח על דרכו של גוש־אמונים מעסיק רק את הגרעין הפנימי של עסקני הגוש. רוב ציבור תומכיו של הגוש אינו מתעניין בו. לדעתו, הרב לווינגר ודניאלה וייס אינם פועלים מתוך השיקול הפופוליסטי, בטיפולם במחתרת. אילו פעלו כך, לדעתו, יכלו לגרוף המונים לתמיכה במחתרת. אליצור מודה שהוויכוח על שחרור המחתרת עורר ויכוח מהותי על מעשיה. לאחר שראשי גוש־אמונים הגיעו לנוסח מוסכם, שיש לשחרר את אסירי המחתרת, מתוך מניע חברי ולא מתוך הסכמה למעשיהם, התעורר עתה חשד בקרב חברים מרכזיים, שאין זו הכוונה האמיתית. אליצור רואה עצמו אשם במחלוקת שבתוך גוש־אמונים. לדבריו הוא התנגד לשביתת־השבת של גוש־אמונים מול בתיהם של פרס ושמיר, אך נעדר מן הישיבה שבה התקבלה ההחלטה על כך. הוא מבקר את "המערכת", שאינה עושה מספיק לשיתוף אנשים כמו פורת, בן־נון והרב פרומן בקבלת ההכרעות. אליצור מתנגד, לדבריו, לכך שהמאבק לשחרור המחתרת יתנהל תחת השם גוש־אמונים. הוא טוען שמאבק שלא יתנהל תחת שמו של גוש־אמונים, יהיה מאבק לגיטימי. לעומת זאת, אם גוש־אמונים יעניק חסותו למאבק, תהיה בכך משום הסכמה למעשי המחתרת. הוא מכחיש שזהו שיקול טאקטי, שמטרתו לשמור על הגוש ממחלוקת פנימית נוקבת.

אליצור מודה שהוויכוח על דרכו של הגוש טרם הוכרע. הוא מחמיא לדניאלה וייס, "העושה את מלאכתה נאמנה". עם זאת, שנתיים לאחר גיוסה להניף את הדגל מחדש, אומר אורי אליצור: "זהו נסיון שעדיין לא הצליח. אני לא אומר שזהו נסיון שנכשל".

(רשימה שלישית בסידרה)

המורים מתייבשים

מאת יעל פישביין

תכנית הוראת המדעים בבתי־הספר פשטה את הרגל: המורים אינם מרוצים; הישגי התלמידים רדודים; צרכי מערכת החינוך נפגעים

לפני כעשרים שנה מסר משרד החינוך את הזכיון להכנת תכניות לימודים במדעים לידי האוניברסיטאות. כמחצית מהתקציב להכנת תכניות לימודים של משרד החינוך כולו הופקד בידיהן. התכניות שהופקדו במשך השנים אינן משביעות את רצון המורים ואינן הולמות את צרכי מערכת החינוך. מורה ותיק למדעים, אריק ארז, חבר המזכירות של תא מורי החטיבה העליונה בהסתדרות המורים, תולה את האשם בקונצפציה המוטעית, המונחת ביסוד השיטה.

"תכניות הלימודים בהוראת המדעים עושות את המורה למיותר. החומר עובד בהן עד הפרט האחרון והן אינן מותירות מקום ליוזמה וליצירתיות של המורים. שיטת הכתיבה מבוססת על תפיסת המורה כ"מעביר" חומר. אין סומכים עליו אפילו שיחבר שאלות בעצמו, בהתאם לרמת כיתתו. אין פלא שאחרי כמה שנים המורה מתייבש. התכניות אינן מתחדשות והמורים חוזרים עשרות פעמים על אותן תכניות.

"הגוף הנקרא מל"מ (המרכז לתכניות לימודים), המחלק את העבודה של כתיבת תכניות בין האוניברסיטאות, קיבל במשך השנים סכומי עתק. בשנת 1984 בלבד הועברו אליו, על־פי דו"ח מבקר המדינה, כ־4.8 מיליון דולר. עשרות כותבי תכניות הועסקו בארבע האוניברסיטאות (מכון וייצמן, האוניברסיטה העברית, אוניברסיטת חיפה ואוניברסיטת תל־אביב), אבל השפעת התכניות על שיפור הוראת המדעים מועטה. הסיבה? המערכת לא קלטה חלק נכבד מהתכניות שהופקו, אף שהן מופיעות ברשימת התכניות של משרד החינוך. ברשימה זו כלולות גם תכניות שמעולם לא עברו את חדרי הכיתות. תכניות רבות המופיעות ברשימה מלמדים רק בבתי־ספר ספורים, מפני שמחבריה לא התחשבו בתנאי ההוראה ובמורים.

"מעולם לא התקיים דיון רציני על התכניות", אומר ארז. "הסקר היחידי שנעשה, נעשה על־ידי איש האגף לתכניות לימודים במשרד־החינוך, פרופסור אריה לוי, ותוצאותיו היו צריכות להדליק מזמן נורות אדומות אצל כל מי שהנושא יקר לו. לימודי הטבע נמצאים במקום נמוך בסדרי העדיפויות של התלמידים. פרופסור לוי מעריך שהפיגור בהשגי התלמידים הוא כנראה תוצאה של אי־התאמה בין תכניות הלימודים לצרכי התלמיד".

אריק ארז מעיד על עצמו כי משנת 1977 הוא פונה במכתבים אל ראשי מערכת החינוך ומתריע על מחדלים בתכניות הלימודים. "נערמו אצלי עשרות מכתבי־תגובה, הנעים בין דחיה ביורוקרטית לבין חוסר התייחסות מוחלט", הוא אומר. בין המכתבים גם תגובת דוד פור, בשמו של שר החינוך הנוכחי, שטוען כי הוראת המדעים נמצאת אצלו בעדיפות עליונה.

"העניין זועק", אומר אריק. "מורים בשטח אינם מעזים למתוח ביקורת גלויה. בינם לבין עצמם הם ממורמרים. מי שיכול בורח מההוראה, ולא רק מפני שבחוץ אפשר להשתכר יותר אלא גם ובעיקר מפני שהוראת המדעים כבר אינה אתגר, לא אינטלקטואלי ולא חינוכי. התכניות סירסו את המורים. לפני חמש שנים התפרסמה חוברת חידושים בשיטות הוראה שחיברו מורים. רק חמישה מורי־מדעים, מתוך 63, הציעו חידושים.

"מה קרה למורים? מדוע הם חדלו ליזום? התשובה שלי היא, מפני שהתכניות לעוסות מדי ושיטות ההכשרה אינן מעודדות יוזמה אישית.

"מה קורה למורה שמעז למתוח ביקורת? בכך התנסיתי אישית. בתחילה נוזף בך המנהל, אחר־כך המפקח, ואם אתה מעז לפנות למישהו למעלה, אתה מקבל אות קין של עושה צרות מקצועי. דחו אותי בקש. מכתב שכתבתי לשר יצחק נבון הועבר לדוד פור והלך לאיבוד שלוש פעמים. בסוף ענה לי יו"ר המזכירות הפדאגוגית בלשון סתמית: אני מוצא לנכון להביא לידיעתך כי משרדנו שוקד על טיפוח הוראת מדעי הטבע ברוח המטרות שנוסחו על־ידי הפיקוח. זה הכל. שום טענה מטענותי לא נבדקה לגופה. אפילו לא הוזמנתי לשיחה. אפשר לבדוק את זה בדרך פשוטה, לראות כמה מהתכניות שהפיקו באוניברסיטאות קנו בתי־הספר. כולנו יודעים שמצב הוראת המדעים קשה, מדוע אין איש בודק את התכניות?"

לדעת ארז, מיותר ומטופש לכוון את כל הוראת המדעים בישראל לפי קבוצת עלית בחטיבות הביניים ובחטיבות העליונות. יש להכין תכניות־לימוד רלוואנטיות, שיקרבו את התלמידים לתחומי המדע השונים ובכך יגדילו את מאגר המוחות, הבוחרים להתמחות אחר־כך במדעים. "צריך לפתח תכניות ומורים על־פי טיפוס של מורה יוצר, חושב ופעיל ולא על־פי טיפוס של מורה מנוון," הוא מדגיש. "הסמינרים חייבים לחדול מלשים דגש בתורות פדאגוגיות, שספק אם הן מסייעות למורים בעבודתם, ולהתחיל בהכשרתם כמעבדי תכני לימוד. משרד החינוך, במקום שיתגונן בפני ביקורת מורים, צריך לעודד אותם לבקר וצריך להתייחס ענייניות לביקורת שהם מעלים ולא להסתפק בתגובות־סרק, כמו אלה השמורות עמי".

שלמה בן אליהו, מנהל אגף תכניות לימודים במשרד החינוך, שהתבקש להגיב על דברי המורה אריק ארז, אמר, כי הביקורת, כפי שניסח אותה ארז, יש בה עניין רב וכי יעלה את הדברים בישיבה משותפת שלו עם האחראים להפקת תכניות לימודים במדע מטעם האוניברסיטאות.

המורה ארז מוסיף, בתגובה על דברי בן אליהו, כי לפני כשנתיים כבר נאות בן אליהו להיפגש עמו ותוצאת הפגישה היתה מכתב סתמי למדי, שנאמר בו כי שוחח עם חברי הוועדה האחראית ו"איש מהחברים לא אישר את טענותיך". מעניין מדוע.

מקופחים ומקופחים יותר

מאת אהרן גבע

הקיצוץ בחינוך פוגע בכולם, אולם בערבים הוא פוגע יותר. קבוצה זו מהווה 17 אחוז מסך התלמידים ובעוד כעשר שנים כבר יהיו בעלי זכות בחירה לכנסת

החינוך בצרות, ושביתות המורים יעידו. גם האוצר בצרות. זה עתה נסתיימה שביתת האחיות וההסדר עולה כסף: מיד אחרי האחיות הרימו מערכת הבטחון והמשטרה את קולן ואחרים ממתינים בתור. לכן האוצר תקיף עכשיו יותר בדרישתו לקצץ גם בחינוך.

הקיצוץ בחינוך פוגע בכולם, אולם בערבים הוא פוגע יותר מאשר באחרים, משתי סיבות: ראשית, נקודת הזינוק של הערבים נמוכה יותר; שנית, ההוראה היא אחד המקצועות המעטים הפתוחים לפני האינטליגנציה הערבית.

נקודת הזינוק הנמוכה של הערבים מתבטאת בתחומים רבים, כגון המחסור בחדרי לימוד. שר החינוך הקודם, זבולון המר, הכיר בכך והבטיח לעשות לסגירת הפער. ואמנם, בתקופה האחרונה נבנו כיתות לימוד רבות בבתי־ספר ערביים. בעבר, אומר עמנואל קופלוביץ, הממונה על אגף החינוך הערבי במשרד החינוך, חסרו במגזר הערבי 1500 חדרי לימוד, כיום חסרים 800־900 חדרים. תלמידים לומדים בדירות שכורות, שהן יקרות, וכיוון שהחדרים הם קטנים הכיתות הן קטנות, חייבים להעסיק מורים רבים יותר. התנופה שהיתה בתקופת המר נבלמה עם הקפאת הבניה של מבני ציבור. ההקפאה פוגעת בכולם, יהודים כערבים, אבל בערבים היא פוגעת יותר, כי נקודת הזינוק שלהם היא נמוכה יותר.

בעיית האינטליגנציה הערבית מלווה אותנו שנים רבות והיא מחריפה כל שנה, כיוון שגדל מספר האקדמאים הערבים. בעשור האחרון גדל מספרם פי חמישה, והשנה יקבלו 350 ערבים את התואר הראשון במדעי הטבע. מה יעשו? בעבר פנו להוראה. התוצאה היא, שאין כיום מורים בלתי־מוסמכים במערכת החינוך הערבית ורבים מהמורים הם אקדמאים. עתה, אומר קופלוביץ לחברי ועדת החינוך של הכנסת, הקפיאו את התקנים ולכן יישארו הערבים שסיימו סמינרים ואוניברסיטאות מחוסרי עבודה. גם יהודים ייפגעו, כמובן, אבל ערבים ייפגעו יותר.

הבעיה המרכזית העומדת כיום לפני החינוך הערבי היא העדר הדרכה למורים – אמר בוועדת החינוך של הכנסת סגנו של קופלוביץ, א. חיתר. במשרד החינוך מעסיקים אדם בחצי משרה לפקח על הוראת הערבית בבתי־הספר הערביים: על גני־הילדים הערביים יש במשרד שני מפקחים, אחת מהם עומדת לצאת לפנסיה, אבל אסור להעסיק במקומה מפקחת אחרת. לכן, אמר עבדול ואהב דראושה, חסר המחנך הערבי עצה והדרכה.

קיימים אילוצים אוביקטיביים, כגון מצוקת האוצר, אך קיימים גם אילוצים פוליטיים. חלק מהציבור אינו רואה בעין יפה סיוע לחינוך הערבי ומפגין את התנגדותו בקולניות רבה. דוגמא לכך היא רמלה: הנה עיר ובה בית־ספר ריק, ובצד בית־הספר הריק יש תלמידים שאין להם כיתה. לכאורה הפתרון הוא פשוט: מזמינים את התלמידים חסרי הכיתה לבוא אל בית־הספר הריק; אלא שהמדובר הוא בילדים ערבים, ולכן הבעיה אינה פשוטה. ראש עיריית רמלה, מנכ"ל משרד החינוך, ואף שר־החינוך בכבודו ובעצמו התערבו, אך לא הצליחו להתגבר על התנגדותם של תושבים, שמניעיהם נראים כגזעניים.

האפליה לרעה של החינוך הערבי נוגדת לא רק תפיסות אנושיות וליבראליות, היא נוגדת את האינטרסים האנוכיים שלנו כיהודים. אי־שוויון מצמיח מרירות, ומרירות מסייעת לאויבי ישראל. גם שיקול אלקטוראלי אנוכי מחייב לצמצם ככל האפשר את אי־השוויון שמקורותיו היסטוריים. תלמידים ערבים הם כ־17 אחוז מסך התלמידים, והתלמידים של היום, הם הבוחרים של מחר.

נחמן רז, יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, מבין זאת והראיה: הוא מזמן לעתים תכופות דיונים על הנעשה בחינוך הערבי: המבינים זאת גם אחרים?

יש עוד סיבה לחטוף אבוקדו

מבצע אבוקדו ברשתות:

קו־אופ והיפר קו־אופ, שופרסל והיפרכל, רשת היפרשוק תנובה. ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע.

קח פרי ותהיה לי בריא!

1.85 ש"ח לק"ג

מחיר מירבי לצרכן

המבצע על זני אטינגר ופוארטה

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

מכתבים למערכת דבר

זכויות שוות וחובות שווים

בדיון על תקציב המדינה העלו נציגי האגודה השוואה בין בחורי ישיבה לבין הסטודנטים באוניברסיטאות. להשוואה זו אין כל יסוד. סטודנט בא לאוניברסיטה לאחר שירותו בצה"ל, הוא מקבל במשך ארבע שנות לימוד הכשרה ולאחר מכן הוא נקלט בחיי העבודה. ואילו תלמיד ישיבה – תקופת לימודיו אינה מוגבלת והכשרתו לחיי מעשה אפסית. לימוד תורה לשמה הוא תענוג רוחני שאין לתארו במילים, זה בבחינת „עלית נשמה", אבל זהו תענוג של הפרט ואין להטיל את ההוצאות הכרוכות בזה על תקציב המדינה, וקודם כל אין זה צריך לשמש פטור מחובת השירות בצה"ל.

במדינות מתוקנות מי שמשתמט משירות בצבא חייב בעונש חמור, על אחת כמה וכמה במדינתנו, הנתונה במצור ובמלחמה מתמדת.

מסורת רבת שנים הורישה לנו יחס מיוחד לתלמוד תורה: רוח החופש שבה אנו דוגלים אינה מתירה לנו להטיל קנס ומאסר על משתמט משירות בצה"ל, אבל מכיוון שהמשתמט אינו רוצה לשאת בעול הביטחון, מותר להוציאו מן החברה האחראית לקיומה של המדינה והנהגתה ולמנוע ממנו את הזכות לבחור ולהיבחר לכנסת ולשאת משרה בשירות המדינה, ולקבל הקצבות לחינוך.

שאלת השירות בצה"ל של התושבים הערבים אינה ניתנת לפתרון ישיר. אין אנו מאחלים להם את מר גורלנו בשנות הגלות, כאשר יהודים נאלצו לשרת בצבאות של שני הצדדים הלוחמים וירה איש באחיו. אבל מזה אין להסיק, שערביי ישראל פטורים מכל שירות ציבורי. כדי להגיע לדרגת שיוויון עליהם להקדיש שלוש שנים לשירות המדינה, בדומה לאזרח יהודי המשרת בצה"ל. בתקופה זו על המדינה להעסיק אותם בכל שירות ציבורי כדרוש, לפי הכשרתם המקצועית. אם ערביי ישראל יקבלו על עצמם חובת־שירות זו תהיה להם הזכות לבחור ולהיבחר לכנסת, ולקבל מקופת האוצר את הניתן ליישובים העבריים בחינוך, בריאות וכל שירות ציבורי אחר.

אם יקבלו עליהם חובה זו – יהיה זה המבחן לאזרחות מלאה. מי שיסרב לשאת בעול זה לא יגורש מן הארץ ולא ייענש עונש כלשהו, אבל לא תהיה לו הזכות להוות דעה בהנהגת המדינה באמצעות נציג בכנסת.

זהו המבחן: זכויות שוות וחובות שוות, כי זהו היסוד של חיים דמוקרטיים.

בן־ציון לוריא
ירושלים

ח"כ דרואשה לא הראשון

הפליאה אותי תגובתו של מר אברהם חצרוני, נשיא בית הכנסת הגדול בתל־אביב, שהתפרסמה במדור מכתבים למערכת („דבר" 3.11.86), בנוגע למועמדותו של ח"כ דרואשה לסגן שר החינוך.

מר חצרוני התבסס על פסיקת הרמב"ם בהלכות מלכים פרק א' הלכה ד' האוסרת מינוי נוכרי לתפקיד או משרה כלשהי בישראל.

אפילו שהדברים הנ"ל נכונים, לי ידוע שהרמב"ם חי במצרים תחת שלטון ערבי מוסלמי וזכה למלוא הכבוד וההערכה המקצועית, האישית וההודית.

בתורה, שהיא ספר הספרים, כתוב: „ואהבתם את הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים" (דברים י'). „וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו, כאזרח מכם יהיה לכם הגר הגר אתכם..." (ויקרא ט').

אם מדובר על מילוי תפקידים ומשרות במדינת ישראל הרי מגילת העצמאות שחתומים עליה כל נציגי הציבור היהודי כולל אגודת ישראל והמזרחי קוראת לשוויון ולא־אפליה לעמים ולדתות החיים במדינה.

בעבר נבחרו סגני שרים בממשלות ישראל: ח"כ עבד אל עזיז זועבי היה סגן שר הבריאות וחה"כ הדרוזי ג'בר מועדי כיהן כסגן שר במשך תקופה ארוכה. בנוסף לכך יש היום בישראל מספר לא מעט של ערבים הממלאים תפקידים רציניים והטובים: שופטים, מורים ומחנכים ועוד... והם עושים את מלאכתם נאמנה.

עומר מסאלחה
בית ברל

מדוע נפתחה שנת הלימודים?

בכינוס חירום, שנערך באוניברסיטת בר־אילן, החליט ועד ראשי האוניברסיטאות לפתוח במועדה את שנת הלימודים באוניברסיטאות. מדוע?

החלטה זו תמוהה במקצת, כי הלוא במשך שנת הלימודים שחלפה ניהלו ראשי האוניברסיטאות מאבק עקשני נוכח הקשיים התקציביים שעמדו לפניהם. הם התריעו השכם והערב, כי יתכן מצב חירום באוניברסיטאות לקראת שנת הלימודים. הם לא בחלו בשום אמצעי ובשום במה כדי להעלות את בעיותיהם.

כך, למשל, בירושלים הוצג מאזן האוניברסיטה העברית לשנת הכספים שהסתיימה ב־30.9.85, בפני כל אמצעי פרסום אפשרי, ולא בכדי: המאזן הראה גרעון מצטבר של כ־27 מיליון שקל. הוחלט לקיים מושבי חירום רצופים.

גם באוניברסיטת בר־אילן נקטו שיטה דומה, בהצביעם על ירידה בתקציב האוניברסיטה, ירידה שהיתה מלווה בקיצוצים בסגל האקדמי, בתקציב ציוד מדעי, בתקציבי הספריות, בתקציבי רכש וציוד כללי ובהקפאה מוחלטת כמעט של כל פיתוח.

המוסדות האקדמיים ידעו לנצל את מושב־הנאמנים שלהם – בעזרתו חשפו את בעיותיהן, בזו אחר זו, ויצאו בקריאה לממשלת ישראל להחזיר את שיעור התמיכה באוניברסיטה לרמה שהיתה לפני מספר שנים. בשנים האחרונות, הדגישו, ירד חלקה של הממשלה בתקציב האוניברסיטה בשיעור דרסטי.

פתיחת שנת הלימודים באוניברסיטאות במועדה – כפי שהודיע ועד ראשי האוניברסיטאות – אינה מבשרת כי הגיע הקץ לסבלן של האוניברסיטאות, הנתונות בקשיים תקציביים, אולם, בדרך זו, מתמודדים ראשי המוסדות ליצור לחץ על הממשלה, כדי שתחלוק עימם את המאבק היומיומי במשאבים מצומצמים.

נראה, כי אם לא יימצא במהירות פתרון של ממש צפוי הגרוע מכל: המוסדות להשכלה גבוהה בישראל, ייסגרו במהלך שנת הלימודים, ואז הנזק לסטודנטים יהיה חמור יותר.

אלי חביב
רחובות

הניסיון לפגוע בקצבות הביטוח הלאומי

מה זכות הממשלה לפגוע בכספי הביטוח הלאומי? אני אחד מאותם אלפי אזרחים שחונכו לתרום, להתנדב ולשלם את מיסיהם בזמן. לקרן־הקיימת, לקרן־היסוד, ולכופר־היישוב, תרומה למלחמה בשחפת ולמלחמה בסרטן וכו' וכו', תרומות במזומן, בימי עבודה, בהתחייבויות. מס הכנסה ומס־ערך מוסף, ארנונות, היטלים ואגרות. נתבעים ונותנים. מרצון ובלי להשתמט.

בתשלומים לביטוח הלאומי ראינו מהרגע הראשון, כפי שהוסבר לכל, ביטוח הכנסתנו לעת זקנה. תוכנית ביטוח הטובה מכל תוכנית ביטוח אחרת, שהרי מופקדת היא בידי המדינה... עתה מסתבר, שכל כלכלת ישראל ועתיד המשק יכשלו אם לא יוריכו נתח מהגימלאות שלנו.

אם אין מנוס אלא לפגוע בכספי המבוטחים, אם הכספת הגדולה שכדאי לפרוץ אותה היא זו שמונחים בה כספי הביטוח הלאומי, מדוע לא להחרים את כספי ביטוח הרכב למשל, או את כספי המהמרים בבורסה?

לעולם לא אשלים עם השחיתות המוסרית שביסודה של השקפת־העולם שהביאה את האוצר להצעה לפגוע בכספי הגימלאים.

מ. אילן
קיראון

רחל מבכה על בניה

על כספם וגזר־דינם של רוצחי החייל דוד מנוס קראנו בזעם רב בעיתונים („דבר" 24.10.86), וגם שמענו וראינו בטלוויזיה. כאבנו את כאבה של המשפחה השכולה, אשר לא די לה ברצח דוד, מסתבר גם שהמשטרה ייחסה את הרצח ל„עסקי העולם התחתון". הרוצחים נראו מצולמים בעיתון ובטלוויזיה כשהם שקטים ושלווים. הם את שלהם עשו, ויושבים הם בבית המשפט בביטחון שכל רע לא יאונה להם. המציאות בארץ היהודים לימדה אותם לדעת שתוך זמן קצר הם ישוחררו כגיבורים לאומיים, והערבים החיים בארצנו יחגגו את שחרורם בתרועות גיל וניצחון.

רציחת יהודים זה הספורט האהוד ביותר על הלאומנים הערבים בארצנו. בשיטה בה נרצח החייל דוד מנוס – כבר נרצחו רבים. כך נרצח גם החייל משה תמם ז"ל בנתניה, והחיילת הדס קדמי מקיבוץ כפר מסריק, אשר גם היא התפתתה לעלות טרמפ על מכונית של ערבים, נאנסה ונרצחה באכזריות, ורוצחיה הוגים את הצלחתם, הם לא נתפסו עד היום. זכור לנו גם רצח הילד דני כץ בחיפה, והתנהגותם היהירה והשחצנית של הרוצחים בבית המשפט הישראלי (הנאור). ורצח החייל שאלתיאל עקיבא מראש העין, ועוד רבים אחרים. המזעזע ביותר בנושא הזה הוא לראות את האמהות היהודיות הזועקות על בניהן הנרצחים, כל אחת מהן היא בחזקת „רחל מבכה על בניה".

אוי לו לעם שאויביו מכרסמים בו כך, בתוך ארצו, בביטחון מלא ובלי כל פחד ודאגה. שכך נהרגים חייליו, בניו ובנותיו, וממשלתו אינה מסוגלת להגן עליהם ועל כבודם, ואין גואל לדמם. ושר המשטרה שלו מכריז, כי „ישראל היא אחת המדינות הבטוחות ביותר בעולם". ורבים מאנשי הצמרת שלו ונציגי מפלגות נכבדות, אינם נלאים מלהתרפס, להספיד עצמם ולהתבזות בדרך הבזויה ביותר לפני אלופי המרצחים ומנהיגיהם השואפים להשמידנו. היינו לעג לשכנינו.

יוסף ארגמן
חניתה

נחיה בשלום ונתרחק ממלחמות

„אני כמה לשלום, וחיה הודות למלחמה".

אלה אינן שורות של שיר, שחיבר משורר. ברם, זוהי אימרה שלחשה לי אשה מהעיירה כרמיאל בגליל בעת שביקרה את בנה הפצוע בבית־חולים רמב"ם בעיר הכרמל – חיפה. אמרה לי האם המודאגת:

– ראה כמה מוזרים החיים באיזור זה, אנו בישראל רוצים לחיות בשלום, אבל אנו חיים רק הודות למלחמות... אין כל הבדל מבחינת ההרגשה בין אם ישראלית ואם ערביה או פלשתינית. אנו כולנו אמהות שמפעם בתוכנו לב חנון.

אמרתי לעצמי, אין אלה אלא הגיגים אמיתיים הפורצים מלב שופע אמונה.

וכאן נשאלת השאלה: האם יש מי שמאזין להגיגים אלה?

האם הגיגים כאלה תבטא אותם גם אשה ערביה?

די לנו למות למען השלום...

ולחיות למען המלחמה.

הבה נחיה בשלום ונתרחק ממלחמות.

בואו נחזק את ידיהם של כל אלה המשקיעים מאמצים כבירים למען השלום.

מוסבאח חלבי
דליית אל כרמל

„ארקיע" אינה חברה הסתדרותית

בעיתון „דבר" מיום חמישי 6.11.86 כותב אריה ארד על סחבת בחתימת חוזה עבודה עם טייסי „ארקיע". בין השאר קובע ארד, כי 'ארקיע' נמצאת בשליטת בנק הפועלים", וכי „חברה הסתדרותית עושה צחוק מן ההסתדרות".

ברצוני להבהיר, כי חברת העובדים מכרה את מניותיה ב„ארקיע" לפני שבע שנים. בהזדמנות זאת קיבלו העובדים 25% מהמניות. מאז שינתה החברה בעלות מספר פעמים. מכאן – שזה זמן רב „ארקיע" אינה „חברה הסתדרותית" (כהגדרת הכותב).

בנק הפועלים אמנם נושה של החברה, אך אינו בעל מניות וממילא אינו בעל שליטה בה.

עדה אהרונסון
דוברת חברת העובדים

שכר לימוד באוניבר־סיטאות

אריה סגולי מקיבוץ אפק הציע במכתבו למערכת מיום 21.9 כפתרון למשבר הכספי של האוניברסיטאות לגבות שכר לימוד מודרג מהסטודנטים. זו הצעה שאין להעלותה על הדעת. עד איזה גיל חייב האב לשאת בהוצאות בנו? האין חייל משוחרר שמסר לשירות צבאי שלוש שנים או יותר זכאי לקבל לימודים גבוהים על חשבון המדינה? האין אנו הולכים ומאבדים את היתרון ההשכלתי לעומת ארצות ערב כתוצאה משכר הלימוד הגבוה כבר כיום?

כל העלאה של שכר לימוד גורמת לנשירת מאות סטודנטים מוכשרים כי לבד משכר הלימוד עליהם לשאת גם בהוצאות הכבדות של דיור, כלכלה וספרי לימוד.

לחבר קיבוץ קל מאוד להציע הצעות כאלה כאשר הוא מעולם לא חש בעול של החזקת סטודנט או שניים באוניברסיטה.

עמירם חרלף
חיפה

תיקון השמטה

בהודעה לציבור מיום 24.10.86 על דבר מכירת חבילה של מניות (כ־14.25%) בחברת פקר־פלדה בע"מ על־ידי דנות פיבי תעשיות בע"מ הושמטו מספר מילים.

נוסחו המלא של סעיף 2 להודעה הוא זה:

חברת דנות פ.י.ב.י. תעשיות בע"מ הינה הבעלים הרשום והמחזיקה הבלעדית של 23,301 (עשרים ושלושה אלף שלוש מאות ואחד) ש"ח ערך נקוב של מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח כל אחת המהווה כ־14.25% מהון המניות של פקר־פלדה (להלן: „חבילת המניות").

מפרקי דנות חברה להשקעות בע"מ (בפירוק)

יורם אלרואי, עו"ד — ישראל קנטור, עו"ד
יוסף שוהק, רו"ח — גרשון לב, עו"ד

רכבת ישראל
ת.ד. 44
חיפה 31000

מיכרז מס' תמ/86/13

הנהלת הרכבת מעוניינת להשכיר בשכירות בלתי מוגנת מחסן בתחנת הרכבת חיפה מרכז לפי הפירוט המובא להלן:
מחסן – שטחו 882 מ"ר.

* * *

מיכרז מס' תמ/86/14

הנהלת הרכבת מעוניינת להשכיר בשכירות בלתי מוגנת מחסן בתחנת הרכבת אשקלון לפי הפירוט המובא להלן:
א. מחסן – שטחו 579 מ"ר

* * *

מיכרז מס' תמ/86/15

הנהלת הרכבת מעוניינת להשכיר בשכירות בלתי מוגנת מחסן בתחנת הרכבת בנימינה לפי הפירוט המובא להלן:
א. מחסן שטחו 462 מ"ר.

המעונינים מתבקשים להגיש את הצעותיהם תוך ציון:
א. תקופת השכירות המבוקשת.
ב. גובה דמי השכירות הנדרשים למ"ר וצורת התשלום.
ג. סוגי המטענים שיאוחסנו במחסן (זכות עדיפה תינתן לאלה שיובילו את מטעניהם ברכבת אל המחסן או ממנו).

פרטים נוספים ימסרו לאלה שיפנו למר יערי, עוזר מסחרי בדרום (טל' 03־254271 קו פנימי 324) או ללשכת המסחר של אגף התנועה בתחנת הרכבת חיפה מרכז (כבר פלומר טל' 04־531211 קו פנימי 162, 42).

אין להשתמש במחסנים הנ"ל להקמת בתי מלאכה או כמקום למכירה בקמעונאות ועל המציע להתחייב כי בפעילות במחסן (כניסת מכוניות לחצר התחנה לצורך טעינת מטענים או פריקתם) לא תפריע לתיפעול שוטף בתחנת בנימינה.

על המציע לצרף המחאה בנקאית בגובה 10% מההצעה בתורת פקדון להבטחת קיום התחייבויותיו, אם תתקבל הצעתו לפי המיכרז.

את ההצעות יש לשלוח לא יאוחר מאשר עד יום 28.11.86 בשעה 12.00 בשתי מעטפות כמובא להלן:

א. על המעטפה הפנימית ייכתב „מיכרז מס' ______" ולציין את מספר המכרז הרצוי.
ב. על המעטפה החיצונית תרשם הכתובת: חשב הרכבת, רכבת ישראל, ת.ד. 44, חיפה 31000

אין הנהלת הרכבת מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

תל־אביב
רימונה – דיזנגוף 16 נחלת יצחק – 257678
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
בלה – המלך דוד 6 – 224972
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
פינצ'י – חיבת ציון 43 רמת־גן – 782821
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון 884854
כפר־סבא – רעננה – הוד השרון
קופ"ח מאוחדת – רח' יהושע בן גמלה, הוד השרון

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – ☎ 03־433300, 03־433500.

מרפאות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א – 03־284649 בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס לכל המשפחה!

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' רח/1007".

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 3701 חלקות 25 (חלק), 339–399, 400 (חלק), 401, 402 גוש 3697 חלקות 7, 197, בין הרחובות הרב בוך ישראל וטשרניחובסקי.

עיקרי הוראות התכנית: קביעת מערכת דרכים, אזורי מגורים, מספר יחידות דיור, בינוי לאזור מגורים, שטח מסחרי וחזית מסחרית, שטחים לצרכי ציבור וחלוקה חדשה.

ההודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3237 התשמ"ה, עמ' 3170 ובעיתון בוקר הצופה מיום 6.8.85 ובעתון ערב הרשות מיום 6.8.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מיום 6.8.85 בשפה העברית.

התכנית האמורה בצורה שבה אישרה אותה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, וכל מעונין רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

רב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז המרכז

דבר של היום הוא דבר חדש

קולנוע

■ תל־אביב
אסתר: הפיראטים 5, 7.15, 9.40
אורלי: צביטה בלב 5, 7.15, 9.30
סינן (לשעבר אלנבי):
קיקה קולה קיד 5, 7.15, 9.30
בן־יהודה: אהבה בשחקים
5, 7.15, 9.30
גורדון: יומן נעורים
7.15, 9.30
גת: אהבה מכושפת 5, 7.15, 9.30
דיזנגוף 1: מנגה ליזה
7.15, 9.40
דיזנגוף 2: נשיקת אשת העכביש
7.15, 9.40
דיזנגוף 3: 3 רווקים ותינוק
7.20, 9.45
דקל: צרות צרורות בצ'יינה טאון
7.15, 9.30
דרייב־אין: יפה בורוד
7.30, 9.30, חצות – סקס
הוד: שבט דב המערות 5, 7.15, 9.30
בית ליסין: מה שרצית לדעת על המין
11.15
חן 1: שובו של הנוסע השמיני
4.25, 7.00, 9.45
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום
5, 7.25, 9.45
חן 3: הרומן של אתמול בלילה
5, 7.40, 9.55
חן 4: דונה פלור נשואה לשניים
11, 2, 5, 7.40, 9.50
חן 5: היחפן מבברלי הילס
11, 2, 5, 7.40, 9.50
לימור: ירח דבש מכושף 7.15, 9.30
לב 1: הנבל הבודמי 7.30, 9.40
לב 2: בעקבות הכרך 7.30, 9.40
לב 3: טנגוס 2, 9.30
מלכת הכיתה 5, 7.40
לב 4: לה לאיוואסה
1.45, 4.20, 7, 9.45
מגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: כנגד כל הסיכויים
7.15, 9.30
סינמה 1: הטוב הרע והלא נורא
5, 7.15, 9.30
סינמה 2: נסיעה נעימה
5, 7.15, 9.30
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון
5, 7.30, 9.30
פריז: עוברת אורח
12, 2, 4, 7.15, 9.30
גלגל אותה 11.30
צפון: זכרונות אהבה מפירנצה
7.00, 9.30
תמוז – רמת־אביב:
כולם נפלו על הראש 7.15 9.30
שחף: אותלו 4.30, 7, 9.30
תכלת: הצבע ארגמן 6, 9
תל־אביב: איש הצנח
5.00, 7.15, 9.30

■ ירושלים
אריסון: אהבה בשחקים
4.30, 7.00, 9.15
אוריון 1: שובו של הנוסע השמיני
4.00, 6.30, 9.00
אורנע: כולם נפלו על הראש
4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון:
היחפן ההיפהפיה 4.30
מועדון ארוחת בוקר 6.15
קריאת העורב 8
אני כריסטיאן פ' 10
מותחני פיימון שודדי הזמן – חצות
האולם הקטן בנייני האומה:
זכרונות אהבה מפירנצה 7.00, 9.15
הבירה: שתי אצבעות מצידון
4.30, 7.15, 9.15
אור 3: צרות גדולות בצ'יינה טאון
4.30, 7.00, 9.00
גיל אור: ג'ושוע אתמול והיום
4.30, 7.00, 9.15
כפיר: צביטה בלב 4.30, 7.00, 9.15
סמדר: נשיקת אשת העכביש
7, 9.15
עדן: הטוב הרע והלא נורא
4.30, 7.00, 9.00
רון: הנבל הבודמי 4.30, 7, 9
מיטשל: מנגה ליזה 7.00, 9.00

■ חיפה
אורה: ירח דבש מכושף
4.30, 7.00, 9.15
אורלי: זכרונות אהבה מפירנצה
7, 9.15
אמפיתיאטרון: הטוב הרע והלא נורא 4.30, 7.00, 9.15
ארמון: שובו של הנוסע השמיני
4.00, 6.30, 9.00
עצמון 1: אהבה בשחקים
4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: מנגה ליזה
4.45, 7.15, 9.30
חן: להב משונן 7.00, 9.15
פאר: צרות צרורות בצ'יינה טאון
4.30, 7.00, 9.15
קרן־אור: עוברת אורח
4.30 7.00, 9.15
רון: צביטה בלב 4.00, 6.45, 9.00
רב גת 1: ג'ושוע אתמול והיום
4.30, 6.25, 9.15
רב גת 2: בעקבות הכרך
4.30 7.00, 9.15

■ קרית־ביאליק
כסיף: סיפורה של אגנס 7, 9.15
סביון: בוני וקלייד 7, 9.15

■ קרית־חיים
בית העם: אלני 4.30, 7.00, 9.15
הזוהר: מלכת הכיתה
4.30, 7.00, 9.15

■ קרית־ים
ניצן: תעלול קטלני 7.00, 9.15

■ קרית־מוצקין
אורות: הטוב הרע והלא נורא
4.30, 7.00, 9.15

■ אשדוד
אסתר: שתי אצבעות מצידון
7.15, 9.30
אשדוד: הפיראטים 7.15, 9.30

■ אשקלון
אסתר: תעלול קטלני 7.15, 9.30
מאור: הטוב הרע והלא נורא
7.00, 9.15
רחל: הרבה ולא כלום 7.15, 9.30

■ באר־שבע
חן: אהבה בשחקים 4.30, 7.30, 9.30

■ בת־ים
עצמאות: הטוב הרע והלא נורא
5.00, 7.15, 9.30

■ קרית־אונו
מתנ"ס:
ראר"ל: 9 קברה 6.30

■ הרצליה
היכל: קוברה 5
פסיכו 3, 7.15, 9.30
מלון דניאל: נשיקת אשת העכביש
6.45, 9.30

■ עפולה
מוטירזן: מלכת הכיתה 8.30

■ חולון
ארמון: שתי אצבעות מצידון
7.30, 9.30
מגדל: הצבע ארגמן 6.00, 9.00
סבוי: צביטה בלב 5, 7.15, 9.30
רינה: כזום הגוף 7.15, 9.30

■ טבריה
אביב: הפסיפיק בלהבות 7, 9.30

■ כפר־סבא
עמל: שתי אצבעות מצידון
7.00, 9.15
חן: הטוב הרע והלא נורא 9.15

■ לוד
אורלי: הטוב הרע והלא נורא
7.15, 9.30
נוה זית: שן תחת שן 7.15, 9.30

■ נהריה
הוד: יפה בורוד 7.15, 9.30

■ נתניה
סמדריה: שכרון חושים 5, 7, 9.15
אסתר: יפה בורוד 7.00, 9.15
שרון: תעלול קטלני 5, 7.00, 9.15

■ פתח־תקוה
שלום: שתי אצבעות מצידון
7.15, 9.30
היכל 1: היחפן מבברלי הילס
4.30, 7.15, 9.30
היכל 2: אהבה בשחקים
4.30, 7.15, 9.30
היכל 3: הצבע ארגמן 4.15, 7, 9.30

■ קרית־שמונה
שניר: שודדי השחקים 7.15, 9.30

■ ראשון־לציון
נעמן: תעלול קטלני 7.15, 9.30
ראשון: הטוב הרע והלא נורא
7.15, 9.30

■ רחובות
בית העם: שתי אצבעות מצידון
7.15, 9.15
הוד: הצבע ארגמן 6.00, 9.00
חן: מקרוני 7.15, 9.30

■ רמת־גן וגבעתיים
אראמים: שובו של הנוסע השמיני
4.00, 6.40, 9.30
ארמון: צרות צרורות בצ'יינה טאון
5.00, 7.30, 9.45
לילי: אצבע משולשת 7.15, 9.30
הוד: צביטה בלב 4, 6.45, 9.00
רב גן 1: היחפן מבברלי הילס
5, 7.20, 9.40
רב גן 2: הרומן של אתמול בלילה
5.00, 7.20, 9.40
רב גן 3: 3 רווקים ותינוק
5, 7.30, 9.40
רב גן 4: הצבע ארגמן 6.15, 9.15
שביט: אהבה בשחקים 7.15, 9.30

■ רמת־השרון
כוכב: זכרונות מאפריקה 6, 9.15

■ רעננה
אורות: מרגלים שכאלה
4.30, 7.00, 9.00

■ רמלה
אורך: הטוב הרע והלא נורא
7.15, 9.30
היכל התרבות: מקרוני 9

טלוויזיה

5.30 „עליזה בארץ הפלאות" – שם הפרק: „ארץ הענקים".
5.55 קונצרט לנוער – עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוח זובין מהטה. הסולן, הפסנתרן שלמה מינטוב, מנגן קונצ'רטו לפסנתר מס' 1 (פרק מס' 1) מאת בטהובן.
6.20 „ספר שלם על תנין אחד" – סיפור מאת יהונתן גפן, טליה שפירא מספרת, בהשתתפות פבלו אריאל. איורים: אלעד רן.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 בשידור חוזר – תכנית חדשה בשידור ישיר. בשלושה חלקים. בתכנית ישוחזרו פשעים חמורים, שהמשטרה לא פענחה, והציבור ייקרא לענות על שאלות ולעזור בפתרון הפשעים.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „אל תקבה לי" – פרק שמיני.
10.00 בשידור חוזר – חלק שני: שחזורים, פינות ועדכון מידע שהגיע מן הציבור.
10.30 „אנו שיש לנו כנפיים" – תכנית בידור איטלקית בהשתתפות להקות רקדנים וזמרים. התכנית עוקבת אחר החזרות לקראת הקלטת התכנית ומביאה דברים מפי האמנים על עבודתם ועל חלומותיהם והישגיהם. פיפו באודו, מנחה תכניות איטלקי ידוע, מופיע כאן, שלא כרגיל, בנגינה בפסנתר, בשירה וגם כמלחין.
11.25 בשידור חוזר – סיכומים.
12.00 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 אזרחות. המה"ב: כלכלה.
08.40 בלי טרחות: ביניים 2.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון פשוט ד': ראשוניים ופריקים.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 רגע עם דודלי: בדוסיאדה.
11.00 ערבית מדוברת (ו' – ה').
11.15 אנגלית ו'.
11.30 ארץ מולדת: בעיר ובעמק.
12.00 אנגלית ה'.
12.25 תלמוד, שניים אוחזין.
1.00 מדעי הטבע ד'–ב': גנו של אלדין.
1.30 צרפתית, העשרה.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 מאה ציורים מפורסמים: מלחמה, הקרב בסדרונגו, אוצלו.
2.25 קטים קטנ: ריבועים.
2.45 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.15 קשר משפחתי: עניני לימודים ושעורי בית.
4.00 רוזיתה בערת הקיקם: פרק 6.
5.00 ערב חדש. מנחה גדעון רייכר.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 יוהן פאש: סונטה ברה מינור לארבעה (רביעיית מקסנס לרייה); קורלי: קונצ'רטו גרוסו ברה מג'ור אופוס 6 מס' 4 (סינט מרטין / נ. מרינר).
07.30 שחרית מוסיקלית – סמרטיני: סימפוניה במי במול מג'ור (תז. אנגליקום ממילנו / נ. ג'נקינס); הנדל: סונטה מס' 3 בסי במול מג'ור לכנור, אבוב, בסון קונטרבס וצ'מבלו (ס. גבריליוב / ה. הוליגר / ק. תוהמן / ל. בוקרלה / ק. צ'קולה); ברהמס: קונצ'רטו ברה מג'ור לכנור ותזמורת אופוס 77 (ג. קרמר / הפיל. הוינאית / ל. ברנשטיין); מאהלר: סימפוניה מס' 1 ברה מג'ור (הפיל. הישראלית / ז. מהטה).
09.30 קונצרט בוקר – ק.פ.ע. באך: קונצ'רטו ברה מינור לחליל, תז. כלי קשת ובאסו קונטינואו (פ. מייזן עם סולני באך הגרמנית / ה. וינשרמן); היידן: סימפוניה מס' 83 בסול מינור „התרנגולת" (תז. פסטיבל מנוחין / י. מנוחין); בטהובן: חמישייה במי במול מג'ור לאבוב, שלוש קרנות ובסון (א. מאסר / ה. באומן / א. ורהונברג / ו. מיינדורף / ב. פולארד); וילהלם סטנהאמר: קונצ'רטו מס' 1 בסי במול מג'ור לפסנתר ותזמורת אופוס 1 (א. מנוהימר / הסימפ. של גטבורג / ש. דיטואה); קרל נילסן: סימפוניה מס' 3 „סימפוניה אספנסיבה" (הסימפ. של רדיו דנמרק בנצוח י. אהרונוביץ').
12.05 מאוצר הפרטיה – דניאל בנימיני, ויולה / מילכה לקס, פסנתר – י.ס. באך: סונטה בסול מינור; ו.פ. באך: סונטה ברה מינור; י.ס. באך: סונטה ברה מג'ור.
15.00 מוסיקה ויזה – מהקלטות רדיו תבל הסאאר – לוקה לומברדי: „מסגרת" לשני פסנתרים (ג'. קרמרו – י. סוגאוגוורה); שטוקהאוזן: „מיכאליס גרדיס" („ברכת מיכאל הקדוש") ל־12 כלים (אנסמבל בניצוח ד. ראסל דייויס); סוקי קנג: ראוהלה לתזמורת (הסימפ. תבל הסאאר / ק. רודרה).
20.05 ערב טוב – שופן: ואלס במי במול מג'ור (ו. אשכנזי – פסנתר); שופן: „אנדנטה ספיאנאטו ופולונז" לפסנתר ולתזמורת (א. וייסנברג / ת. הקונסרבטוריון של פריס / ס. סקרובצ'בסקי); שופן: מזורקה בסי במול מג'ור (ולאדימיר אשכנזי).
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הסימפונית של רדיו שטוטגרט / נ. מרינר – בטהובן: העוגב בלאבסי ופינלנדיה.
22.30 מן המקורות – המורשה המוסיקלית העממית של מכסיקו ג'.
23.00 „מידקס" – רצף מוסיקלי (ש.ס.).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „בעיות פתוחות ברפואה" – „בריאות תולי – מהמד".
12.05 שיר ופזמון.
14.06 תכניות לילדים – „קוקי חבקוקי" – מאת טובה הרשקוביץ. „מלכיאל נגד היער" – מאת ז'אן דוליאג. ספור השבוע – „גליתה" – מאת יצחק בן־נר.
15.00 „חי, צומח, דומם" – שעשועון בשידור חי.
15.25 „הכדור עגול" – ספורט לנוער.
16.05 רדידרמה – „שלוש ידושות" – מאת מיכאל אוהד על־פי מופסאן. משתתפים: שלמה ברשכיס, אברהם מור, מרים ברנשטיין־כהן, שמעון בר, שושנה שני, יוסי גרבר, יהודה אפרוני, עדנה פלידל ואריה ידידוד (ש.ס).
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „התבוססות בספרים דמוקרטיים" – „המורה־התיכון".
19.05 „עיונים בפרשת־השבוע" – „לך־לך".
22.05 „אותות ומופתים" – סדרה תעודית במלאת 50 שנה לרדיו העברי „ציון הלא תשאלי" (ש.ש.).
23.05 „הר ארצי מולדתי" – שירים עבריים.

רשת ב'

18.06 שעה חמשית – עניני חינוך.
19.35 דין ודברים – עניני חוק ומשפט.
20.05 עולם המוזרות.
22.05 פינת הג'ז.
23.05 חמישה בעקבות אחד (ש.ש.).
00.15 הר ארצי מולדתי – שירים עבריים.

רשת ג'

18.06 היה היו...
20.05 לי ולך – שיר תרבה.
21.05 קצת אחרת – פופ מתקדם.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 30 שנה לכיבוש הכיתלה במבצע סיני (ש.ת.).
20.05 „הלהקות" – „אחד גבוה ושנים קטנים" – על להקת הנחל בתחילת שנות השישים. (ש.ת.)
21.30 אוניברסיטה משודרת – על תפיסת הנס במקרא נסיון להגדרת הנס.
23.55 „שיחת חצות" – עם עודד פלוטן מנכ"ל תיאטרון הקאמרי.

באה"ב הם „אזרח בכיר" אצלנו – „כבר לא שווים"

ד"ר רבינוביץ': בעת בחירות משתדלים הפוליטיקאים לנצל את כוח הבחירה של אוכלוסיית הקשישים אך רבים מהם מזלזלים בכוחה ואינם מעריכים את כישוריה

● ד"ר שנער: התייחסות מבודחת או כזו שמבליטה את הזיקנה ובעיותיה גורמת הרבה מאוד עגמת־נפש לקשישים ופוגעת בהם ממש

מאת נעה גל

תדמית הזמני בעולמנו הניזון ללא הרף מתקשורת ופרסום, הם עניין רציני.

אוכלוסית הקשישים בארץ סובלת, לדעתה של חברת „רפי זהב", מתדמית לקויה. בעוד כשנה תוציא החברה מדריך מסוג לקשישים שייקרא „רפי גיל הזהב" לאזור תל אביב והמרכז, כדוגמת ה„סילבר פייג'ס" בארה"ב. חלקו של המדריך מידע על שרותים ועסקים המעניקים הנחות והטבות לקשישים, וחלקו כתבות בנושאי כלכלה, חברה ומסחר המעניינות את ציבור בני השישים־פלוס.

כדי לשפר את תדמיתו של הקשיש בציבור ולהגביר בכך את מודעות בעלי העסקים לפוטנציאל הכלכלי־צרכני הטמון באוכלוסיה זו, ערכה חברת „רפי זהב" יום עיון בנושא: תדמית הקשיש בתקשורת.

בארה"ב הם נקראים „סניור סיטיזן", כלומר, אזרח ראשון במעלה, בכיר. ד"ר מריאן רבינוביץ' מנהל מחלקה גריאטרית בבית החולים „שיבא" טוען כי בתקשורת הישראלית נעשה עוול לתדמית הקשיש, ובתוך כך בציבור. „אנחנו יודעים את גילו של אדם. את יכולתו הפיסית, התפקודית, האינטלקטואלית – עלינו לבדוק. קשיש אינו בהכרח מוגבל, אומלל, או חסר אונים כפי שהוא מוצג במקרים רבים".

ד"ר רבינוביץ' מבקש כי השיפוט לגבי אדם קשיש ייעשה באופן אינדיבידואלי. קצב ההזדקנות שונה מאדם לאדם ודרוש דיוק בהגדרה כשאנחנו מבקשים לשפוט את יכולתו של קשיש. אמצעי התקשורת, הוא אומר, חייבים לעבור תדרוך מוקדם בכל פעם שהם עומדים לסקור בעיה בציבור הקשישים. „זו איננה תת־קבוצה באוכלוסיה", קובע ד"ר רבינוביץ', „אלה הם אנשים שתפקודם השכלי־פיסי אינו בהכרח זהה לגילם הביולוגי".

נוסף לכך ישנו, לדעתו, פער בין אמצעיה של הרשות המקומית להגן על הקשיש ולשרת אותו לבין הצרכים והזכות של אדם זה להנות משרותים מקומיים אלה. משום כך נוצרת, מה שד"ר רבינוביץ' מכנה, „השלכת נכות". הרשות המקומית, שאיננה מסוגלת לספק לקשיש את השירותים שהוא נזקק להם, תורמת לתדמיתו הנחשלת והמוגבלת כדי להסיר מעצמה את הצורך באספקת השרותים. זו בעצם נכותה שלה. „בעת בחירות", אומר ד"ר מריאן רבינוביץ', „משתדלים הפוליטיקאים לנצל את כוח הבחירה של אוכלוסיית הקשישים, אך לאמיתו של דבר רבים מהם מזלזלים בכוחה של אוכלוסיה זו ואינם מעריכים את כישוריה".

ד"ר דב שנער מהמכון לקומוניקציה באוניברסיטה העברית, מתייחס אף הוא להבדל שבין הערכה וכבוד שמעניקים לקשישים בעולם, לבין היחס הניתן להם בארץ. הוא מביא לדוגמה את השימוש בשפות זרות לתאור חיי זקנים. שם: „כפר החלמה", „כפר נופש" ואילו אצלנו: בית אבות, מרכז גריאטרי, מושב זקנים.

„התקשורת אינה גורם ישיר ביצירת תדמית, אך בהחלט ישנו תהליך מצטבר", אומר ד"ר שנער, „ככל שנרבה לראות דמויים שליליים כך נאמץ תמונה המפרשת את המציאות שבחוץ באורח מסולף. גם יצירת סטראוטיפ הפוך – קשיש רוכב על אופנוע, או מצטלם עם בחורה צעירה בפרסומת, יוצר דמוי לא ריאלי ומזיק. ישנן מספיק תכונות חיוביות, אמיתיות, שניתן לאפיין בהן קשישים, ולתרום לתמונה נכונה של המציאות", מדגיש ד"ר שנער. הוא מוסיף ומציין, כי מחקרים מוכיחים שבעייתם המרכזית של הקשישים היא תפקידם בחברה כפי שהוא משתקף בתקשורת. בעיתונות הם יופיעו כמעט תמיד בתפקידים משניים, או כקורבנות. וכן במדורי קוריוזים כמתחרזיות, באזורים נידחים של העולם וכו'. „שמורה עיתונאית", מכנה זאת ד"ר שנער. מעט מאוד יופיעו קשישים במדורי פוליטיקה או כמעורבים ממשית בחברה.

נקודה חשובה אחרת שמעלה ד"ר שנער היא בעייתם הרגשית של הקשישים. „זהו גיל עם הרבה מאוד רגישויות שאנשים צעירים מתקשים להבין. התייחסות מבודחת, או כזו שמבליטה את הזיקנה ובעיותיה, גורמת הרבה מאוד עוגמת־נפש לקשישים ופוגעת בהם ממש. „זוהי תכונה מבנית של החברה שלנו", אומר ד"ר שנער, „לקשישים בדרך כלל אין הישגים, או כוח תכסים, הנחשבים מאוד בחברה של היום, ולכן הם עצמם נחשבים פחותי השפעה ויכולת".

בסרטון שהציג ד"ר שנער, המספר על יום הקשיש בקרית גת, אומר אחד הקשישים: „אתם חושבים שאם העיניים לא רואות והאוזניים בקושי שומעות אנחנו כבר לא שווים? הצעירים פה אירגנו לנו את היום הזה, מדוע לא התייעצו איתנו?"

פולגת: תשלובת קווים וגוונים

מאת ורדה צימרמן

תשלובת „פולגת" הציגה לא מכבר את קולקציות מפעליה בתצוגה שהכנסותיה נתרמו לאגודת מסדות הילדים של ויצ"ו.

רשימת מפעלי התשלובת ארוכה ומגוונת: „בגד עור" בחר לחורף הקרוב בגזרות צעירות ומדגישות־גוף בלבן וכסף ובגזרות רפויות יותר. לשעות הערב בשילובי שחור וזהב. וגם אפריקה לא נשכחה – „מראה הספארי" נמשך בעור בגוני החאקי והחום.

„אומן" – התמקד במראה המלחים של שנות החמישים הזכורות לטוב. בגוונים הקלאסיים של כחול־לבן־אדום.

„קארדה" – הקו האיטלקי לצעירים, הציג אימוניות, ג'ינס (שחור וכחול וגם מודפס) ושילוב בין פוטר ואריגים. בגזרות ספורטיביות ונרחות – וגם לילדים.

„לידי בגיר" – בחרה ב„מראה שאנלי", ג'קאטים צמודים לגוף באדום ושחור ובשילוב קטיפה ומערכות צמר וסאטן.

„רירליף" – מתמקדת החורף בחולצות שינה גבריות ארוכות לצד הכותנות הקלאסיות.

האומבודסמן של הילדים

ילדים שסובלים ממצוקה כלשהי, או באלה שנדרסו זכויותיהם ברגל גסה – יש להם עתה כתובת: מזה כמה חודשים פועל בירושלים ה„משרד למען זכויות הילד" ובראשו ד"ר מנחם הורוביץ. בינתיים, עם מינוי לשנה

מאת נעה גל

משרד מיוחד למען זכויות הילד החל לפעול בירושלים לפני כארבעה חודשים. היוזמים: ראש העיר טדי קולק והמועצה למען הילד. „תפקידו של המשרד לתווך בין בני הנוער ועולם המבוגרים", אומר ד"ר מנחם הורוביץ ה„אומבודסמן" לילדים העומד בראש המשרד. בעבר שימש ד"ר הורוביץ בתפקיד אחראי על שרותי מבחן למבוגרים ולנוער במשרד הרווחה, היום הוא עוסק במחקר בקרימינולוגיה באוניברסיטת ירושלים. ד"ר הורוביץ, איש חביב בעל רצון ומסירות עניינית, מוסיף: „האידאולוגיה המנחה היא שלילדים ולבני נוער אין הכוח להשפיע על החוק הקיים בעולם המבוגרים. אין הם מעורבים בהליכים משפטיים או פוליטיים ואינם מפעילים קבוצות לחץ, אין הפגנות של בני נוער וילדים".

את תפקידו מגדיר ד"ר הורוביץ בשלושה כיוונים. האחד: קבלת פניות של ילדים ונוער – או של מבוגרים בענייני ילדים. תפקיד שני, להביא לאכיפת חוקים שמטרתם להגן על ילדים וזכויותיהם. והשלישי – להקים הוסטל לנערים שאינם יכולים להתגורר מסיבה כלשהי בבית המשפחה.

בנורבגיה פועל אומבודסמן לילדים ונוער על פי חוק שנחקק בשנות ה־70. בשוודיה הוא מופעל ע"י ארגון גדול לרווחת הילד וחברים בו מליוני חברים, תקציבו הגדול מאפשר לו השפעה רבה בחברה ובפרלמנט השוודי.

„אני מנסה לא להיות בירוקרט", אומר ד"ר הורוביץ. „אינני תלוי באיש – על פי דרישתי; לא בפקיד כלשהו ולא במוסד. חשוב לי לקיים קשר ישיר תוך שיתוף־פעולה עם כל הגורמים". שישים אחוזים מן הפניות אל משרדי האגודה לזכויות הילד באות מחוץ לירושלים. למרות ההגבלה על פעילות בתחומי העיר בלבד ד"ר הורוביץ מטפל בכל הפניות.

הוא מדגיש כי עובדה זו, של פניות מחוץ לעיר, מעידה על הצורך בקיומו של משרד דומה גם במקומות אחרים. מנסיונו למד, כי אנשים שמחים כנראה, לפנות למוסד הנמצא דווקא מחוץ למקום מגוריהם. אולי מסיבות של סודיות ואולי מתוך תחושה שבמקום שאין מכירים אותם ייעשה צדק רב יותר בעניינם. „אני משיב לפניות הטלפוניות המוקלטות על מכונה אוטומטית במשרד, תוך 48 שעות מרגע הפניה. אין לי סמכות משפטית ואני צריך לקנות אמון וכבוד בזכות פעולתי גם כלפי האנשים וגם כלפי המוסדות. למשל, קיבלתי פניה של אזרח בעל מצפון על העסקת נוער מהשטחים בשעות אחה"צ. פעלתי דרך שירות התעסוקה והעניין סודר. במקרה אחר, פנה אלי נער בן 16 כדי שאסדר לו מוסד מתאים מחוץ לביתו. בשל סיכסוך עם הוריו הוא אינו יכול להישאר בבית. העניין בטיפול וכנראה שיוסדר לשביעות רצונו של הנער. ה„תהליכים מסוג זה אינם פשוטים כל כך. יש צורך בהליך משפטי כדי להוציא קטין מרשות הוריו ואני פועל בתאום עם עובדי הקהילה והמשפחה. הרשימו אותי במיוחד פניות של ילדים בהקשר לסכסוכים במשפחה, הורים בהליכי גרושין וכדומה. הסבל הנגרם לילדים עקב כך הביא אותם לפנות לבקשת עזרה. יש בכוחי להפעיל פקיד סעד ובמקרה הצורך אף להוציא ילד מבית הוריו.

בחודש ספטמבר האחרון היו 55 פניות למשרד האגודה לזכויות הילד. ד"ר הורוביץ משער שרבוי הפניות יחסית לחודשים הקודמים (כעשר פניות בחודש) בא עקב פרסום בעיתונים. רוב הפניות הן של נערים ונערות בגיל העשרה, מקצתן של מבוגרים בענייני ילדים. ילדים קטנים לא פונים כלל. „הם לא יודעים כיצד לפנות", אומר ד"ר הורוביץ. אב לבן בן חמש־עשרה התקשר למשרד ושאל מה עליו לעשות בבנו הסוחט ממנו כעשרה אחוז ממשכורתו החודשית כדי לממן קניית כרטיסי פיס. „אני בודק בימים אלה חוקיות מכירת כרטיסי פיס ולוטו לבני נוער. ‚עשית טוטו היום' זו שטיפת מוח שעוברת לנוער ויוצרת אצלם אשליה שאפשר לקבל הרבה מלא כלום. בגיל שבו ערכי העבודה עדיין לא מגובשים", מסביר ד"ר הורוביץ, „ויש לפעול לברור הבעיה ואולי לחקיקת חוק בנושא".

בעיה חמורה נוספת היא נערות בגיל ההתבגרות במצבי מצוקה. „קיבלנו פניות רבות של נערות מוכות, או מוגבלות ביציאה מן הבית. העזרה שאני נותן היא קודם כל שיחה עם ההורים. רק אחר כך פניה למשרד הרווחה, עובד סוציאלי, או פסיכולוג".

„משום שאני פועל כגורם עצמאי ולא במערכת ממוסדת, אני יכול לפרסם ממצאים או לפנות לאמצעי התקשורת כדי להפעיל לחץ בכוון הנראה לי נחוץ."

ד"ר הורוביץ מצטער על כך שערבים ודרוזים אינם מתקשרים למרות שעשה נסיון להגיע אליהם באמצעות שדורי „קול ישראל" בתוכנית הערבית. „אני משער שכשמדובר בצורך לפנות ולספר עוולות פרטיות, ישנה חשדנות כללית. יכול להיות שבני הנוער הערבים נכללים במסגרת החשש הזה", אומר ד"ר הורוביץ.

כדי להרחיב את המודעות למשרדו מבקש ד"ר הורוביץ להפגש עם ילדים בשעת מחנך, לפרסם את כתובתו ומספר הטלפון בעיתוני ילדים, וליזום פגישות עם מועצות תלמידים.

„צריך ללמוד מה מעסיק את הילדים ואיזה עצות הם יכולים לתת לי", הוא אומר בחיוך אבהי. בינתיים המינוי הוא לשנה אחת של נסיון. אם תתברר נחיצותו של המשרד, פעילותו תעוגן בחוק.

משרד האגודה: רח' סנט מרטין 1 ירושלים. טל' 02־418015

למה הג'ירפה איננה עונה

מאת מאיר בראלי

„אסור לדבר עם זרים" הוא ספרון לגיל הרך שעניינו המחשת האזהרה שהורים נוהגים להזהיר את ילדיהם שיימנעו מלהיכנס בשיחה עם מבוגר זר, גם כשהוא פונה אליהם בדברים. הכוונה היא להינצל מזרים מסוכנים המנסים להוליך שולל ילד ולהוליכו אחריהם. לכן כותרת המשנה של ספרוננו היא „ספר על בטיחות אישית". המחברת היא אירמה ג'ויס, הציורים (אלה הם ציורים, כי הם עיקרו של הספרון ולא רק איורים לטקסט) הם של ג'ורג' בקסט ו„ענבל הוצאה לאור" היא שהגישה אותו לקורא העברי, בתרגום של טל אלהב. צוין גם שהספר נכתב בסיועה של פרופסור ברניס ברק ממכללת „בנק" לחינוך, ארה"ב. הספר פותח בהקדמה המיועדת להורים, והוא אחד מסדרה הקרויה „ספרים מהחיים".

הטיפוסים הלא־מוכרים הם כולם חיות. תחילה מראים בנסיבות שונות חיות שפוגשים ביחידות והן בבחינת זרים שאין לדבר אתם ואחר כך באה הקנגורו שהאב מופיע אתה, ולכן אין דיבור איתה בבחינת דיבור עם זרים, וכן הלמה ש„היא ידידה של המורה", וכן סוס שחבר רוכב עליו, ו„ידידך הארנב". הג'ירפה אינה עונה לילדים הפונים אליה מאותה סיבה עצמה: אסור לדבר עם זרים. ולבסוף כל החיות הידידות יושבות לאכול בחברת הילדים והמורה.

ההדגמות טובות והציורים נאים.

פסיכולוגיה

אוטם שריר הלב ונחל ציון

מקל הפנטומימאי / מאת דן בר־און / הוצאת המחבר / 101 ע'.

כותרת־המשנה של הספר הזה היא „שיחות עם הורים ובנים על שפת השבר" והוא מוקדש „לאנשים שראיינתי". על אלה האחרונים ממשיך ואומר המחבר: „רובם היו אלמונים עבורי, עד שפגשתי אותם במיטת חוליים בבית־החולים, בחדר הטיפולים בתחנה, ובקבוצות איתן עבדתי בעשר השנים האחרונות. ... לאט־לאט הלכו והצטרפו קטעי השיחות לשלושה פרקים העומדים בזכות עצמם: קווי שבר, זר פרחים, פגישה משני צדי הנחל. דרוש היה מרחק מה, מעין פרידה מן הדמויות המשוחחות, לפני שיכולתי לעצב אותן לסיפור מעשה, אולי נכון להגיד – לתחילתו של סיפור המעשה". במרכז הפרק הראשון אוטם שריר הלב של שלמה, אבי משפחה ישראלית־אשכנזית „רגילה", על רקע אירועי העבר. במרכז הפרק השני מצוקת היחיד בתלאות ההקמה של ישוב חדש בשנות הארבעים. ציורו של הפרק השלישי מה שבין שני סטודנטים לרפואה, בדואי ויהודי, הניצבים משני עבריו של נחל הבשור הנואה. הספר מאוייר בצילומי פסלים של אשת המחבר.

ספרי טף

עד למשיכה המתאימה

חיות מתחבאות, ארמון הכשפים, מתי פורים? / נוסח עברי אפרים סידון / כתר / בלי מספרי עמודים.

שלושה ספרים מסדרת ספרי ההפתעות שמקורם באיטליה וביסודם „טריקים" המיועדים לשעשע את הפעוטות. בראשון (ציורים מאת אלה פורטיס דה הייורנימיס) דפים המחביאים שני בעלי־חיים עד למשיכה המתאימה. בשני (ציורים משל נלה בוסניה) ארמון כשפים שגם סודותיו מתגלים באמצעות משיכה. השלישי (ציורים משל מאריו גומבלי) מספר על עכבר המחפש את המקומות שפורים מתקיימים בהם בכל ימות השנה. הכל, כמובן, בצבע ובניקוד.

המדבר סביב לה

יהודית מאיר יוצרת כלים גדולים וקירות מצויירים

מאת ניצה גורביץ'

יהודית מאיר היא אחת מאותם אמנים המכורים לנוף המדבר. המדבר הוא להם לא רק מקור השראה, אלא גם מרכיב ממשי בתוצר האמנותי. עיסוקה היצירתי כולל שני תחומים: קדרות, בה היא מתמקדת בעשיית כלים גדולים, וציורי קיר.

יהודית מאיר נולדה בבודפשט, הונגריה, בשנת 1927. ב־1941 עלתה ארצה, והיתה במשך תקופה ארוכה חברת משק בגוש עציון. ב־1958 עברה לבאר־שבע. היא הגיעה לכלים הגדולים (מכלי צמחים ענקיים ובסיסי מנורות דקורטיביים) ולציורי קיר לאחר שהתנסתה בתחומים אמנותיים שונים. בסטודיו שלה בעיר העתיקה בבאר־שבע, שחצר מעוטרת פסלים מקיפה אותו, צבורים חמרי הגלם: החימר המשמש כבסיס, מחצבי הנגב המשמשים לגלזורות. אדמה שחורה, „אדמת שוקולד" בשפתה, מוצאת יהודית בשפכי תמנע, אדמת לס צהובה במכתשים. עד היום היא משתמשת באדמה שהביאה איתה לפני שנים בכמויות לא מבוטלות מסיני.

יהודית מטיילת הרבה בנגב. היא קולטת כך מראות שונים, קוצים, הרים, קניונים, נחלים – צבעים וצורות שנטמעים בתוכה ואחר־כך באים לידי ביטוי בעבודותיה. ואמנם צבעי המדבר שולטים בכל מעשי ידיה. גוונים חומים, צהובים, כחולים עמומים, ייחודיים לאיזור הנגב. צבעי המדבר, היא אומרת, יש להם עוצמה. את הצבעים הללו מביאה איתה מאיר גם כשהיא מוזמנת לצייר קירות.

בסטודיו הענק המשמש אותה ואת יוכבד, המנהלת מרכז לאמנות חזותית בבאר־שבע, שהוא בית־היוצר לכלים המקשטים בתיהם של אנשים רבים, ולקירות המעוצבים שם, בשלווה פאסטורלית, יצרה יהודית מיקרוקוסמוס של נגב הניבט מכל כלי ופינה.

אקי"ם תל־אביב
קוראת לעובדים סוציאליים להתנדב לפעילות באגודה

אקי"ם, סניף ת"א, קוראת לעובדים סוציאליים (פעילים או גימלאים), להתנדב לעבודה שיקומית וקהילתית במסגרת הארגון.

לפי הערכות מקצועיות חיים בתל־אביב כ־3000 מפגרים (לפי ממוצע סטאטיסטי ארצי ועולמי – בשיעור של כ־3% מכלל האוכלוסיה). כמחצית מאוכלוסיית המוגבלים בשכלם בעיר אינם מוכרים ואינם מטופלים ע"י הרשויות.

אקי"ם ת"א נערכת לייעול שיטות האיתור של האוכלוסיה המנותקת. כן חותרת האגודה להרחיב ולפתח את מערך השירותים הסוציאליים למפגרים ולבני משפחותיהם.

לעובדים הסוציאליים הנכונים להתנדב לפעילות במסגרת האגודה, מובטח אתגר מקצועי ועיסוק בעל אופי הומניטארי חשוב ביותר.

המעוניינים מתבקשים לפנות למשרד הסניף ברח' ביאליק 16 ת"א, טלפון: 651447.

נוכחות עצמאית

מאת ס. בן

הטוסטר־אובן, אביו הזקן יותר והעני יותר של המיקרו־אובן, מאפשר – על־פי מחקריה של סוזי דוד – מתכונים מפתיעים למדי

על העטיפה צילום צבעוני של טוסטר־אובן מתוצרת (הארץ) מסויימת מאוד, גם בכמה מן הצילומים המרגימים בתוך הספר. „עם עובד", מסתבר, נכנסה גם היא לשוק המכירות של ספרי הבישול – ומישהו דאג שם, כנראה, גם לכיסוי תקציבי דרך פירסום.

אבל מכיוון ששוק ספרי הבישול רווי כבר בספרי בישול של מטבח סיני, צרפתי, איטלקי ומזרחי למיניהם, הוליטה סוזי דוד, המחברת, לכתוב ספר לא על בישול אתני, אלא על בישול טכני. כהצדקתה: „תמיד חשבתי שטוסטר־אובן נועד לחימום אוכל שהוצא מן המקרר, לטוסטים והמבורגרים. כשהתכנתי את הספר הופתעתי: למכשיר הקטן הזה יש נכבות משלו... גיליתי שאפשר להגיע עם הטוסטר־אובן להישגים דומים לאלה של תנור גדול, רק בכמויות קטנות יותר ובזריזות". דברים של טעם, רק שלא ברור איך ניגשה הגב' דוד לכתוב ספר על בישול בטוסטר־אובן לפני שידעה שיש למכשיר נוכחות משלו: שאלת הביצה והתרנגולת, (ששתיהן, אגב, מוצאות ביטוי קולינארי בספר) שלא נשארה פתוחה עד היום.

הטוסטר־אובן, אביו הזקן יותר והעני יותר של המיקרו־אובן, כידוע, מאפשר על־פי מחקריה של דוד, מתכונים מפתיעים למדי. בכך, בלי ספק, הוא עדיף על בנו המתוחכם, המסוגל רק להתקין את מאכלינו הפשוטים בצ'יק־צ'אק, או להפוך אותם ממצב צבירה קפוא למצב צבירה רותח, לפני שנספיק להגיד „בתאבון". באמתחתה – או שמא נכון יותר בטוסטרה – של סוזי דוד כמה מנות ראשונות, כמה מאכלי בצק, מאפי ירקות, פשטידות־פאי, דגים ועוף. לא מתכונים קשים במיוחד – אבל גם לא קלישאות מטבחיות. משהו באמצע, נסיונות מעניינים שלו יפה, כנראה, במכשיר מטבחי זה שנועד רק לקצר זמנים ובסרם הוכח שיכולתו הפונקציונאלית רבה יותר, הוא כבר נדחק הצידה על־ידי משהו חדיש־יותר.

אז נעזוב את הנסיונות הקלים (גבינה בולגרית או גבינה צהובה בגריל או פטריות צלויות, או ביצים אפויות בקעריות חרס, בחמאה ובשמנת וכיו"ב). לחם־תירס, מאכל־תאווה בכמה ארצות, הוא מתכון מעניין יותר, שתיפקודו באורחה שונה משל לחם „רגיל". הנה:

לחם תירס (ארבע מנות)

המצרכים:

3 כוסות קמח־תירס. 1 כפית קרם־אוף־טרטר. 3 כפות מרגרינה. 2 כוסות חלב. 2 ביצים גדולות, טרופות קלות. 3/4 כוס אגוזי פקאן או לוז, קצוצים וקלויים מעט. 1½ כפיות מלח. ½ כפית סודה לשתיה.

הכלים: תבנית מנייר־כסף בגודל 19 x 24 ס"מ.

ההכנה:

מערבבים ביחד את קמח התירס ואבקת הקרם־אוף־טרטר, מחממים את המרגרינה במחבת. בקערה קטנה טורפים קלות את הביצים עם החלב, מוסיפים את קמח התירס המעורב באבקה ואת האגוזים הקצוצים ובוחשים. לשים עד שמתקבל בצק אחיד. מוסיפים את המרגרינה המומסת. משמנים בחמאה את התבנית ומעבירים לתוכה את הבצק כשכבה אחידה.

מכניסים לטוסטר־אובן שחומם מראש לדרגה 9. אופים 25־30 דקות או עד שהלחם הזהיב. מפרידים את הלחם מדפנות התבנית בעזרת סכין והופכים על רשת. מניחים להתקרר 5 עד 10 ד'. חותכים את הלחם לריבועים ומגישים עם צלי או תבשיל עם רוטב.

★★★

...וחוץ מזה כדאי לנסות, למי שמוכן לשים את נפשו בכף האוכל שלו, ממליגה אפויה בביצים, או קאלצונה, שהיא מין פיצה גסה יותר וכבדה יותר, ללא גבינה מותכת, ומאפינ'ס שהן לחמניות חמות מתוקות (רק מעט) במקורן, אבל אצל גב' דוד אין בהן מתק כלל וניעוקי איטלקי, שהוא מאפה סולת, חלב, חמאה, ביצים וגבינה, ששום רופא לא היה רושם לכם בדיאטה שלו, וסופלה בטטות וחזה עוף בעשבי תיבול וקרם קרמל ואפילו פודינג אנגלי מלחם וחמאה. בקיצור, תתפלאו מה הטוסטר אובן הישן שלכם מסוגל לנפק לכם, אם רק תתאמצו (בעזרת סוזי דוד) לגלות בו.

גם גבר יכול לעזור לטבע, עם שימוש נכון בצבע

צבעי המייקאפ והמתרחות, התאמת צללית העינים לשיער ולשפתון, צבע הלאק שעל הצפרניים על רקע מסגרת־השעון הצמיד, וכמובן – התאמת צבעי הבגד לעור הגוף – כל אלה מושגים הלקוחים מעולם ההויה הנשי הכמעט אינטימי.

שלומית בן־דארי תמיר, יועצת צבע, שהתמחתה בארה"ב בהתאמה ובייעוץ לנשים וגברים כיצד להתלבש בצבעים ההולמים אותם, אומרת, שהגבר הישראלי יכול לחקות את עמיתו האמריקאי ולשפר מעט את תדמיתו ה„מסלומפרת". אחרי ככלות הכל כולנו רוצים להראות טוב ולא רק בערבי־שבת. כן, גם הגברים.

שיטת התאמת־הצבעים, אומרת שלומית, גורסת, כי כל אחד מאיתנו – כאמור, גם הגבר, „שייך" לאחת מארבע קבוצות צבעים (ארבע עונות השנה) על פי גוון הפנים שלנו, הנע מהצבע החם, שבסיסו צהוב, עד לצבע הקר, שבסיסו כחול. לקבוצות צבעים אלה של העור יש להתאים את הצבעים הנכונים להם – בבגד, באבזר, בצבע שיער, ובאיפור.

נכון, הגברים אינם משתמשים (בדרך כלל) באיפור, אך אצלם מתחשבים בזקן או שפם, אם יש, בזיפי־הזקן לשעירים או לשחומי־העור, לבעלי שיער סמיך או דליל. אפילו במסגרת המשקפיים – אם הם נזקקים לאלה.

זכרו, אומרת שלומית גם לגברים, לפחות לאלה שאינם חוששים להיראות יפה, ולא בהכרח מהודר: אפילו בחולצת „טי" – אם היא בצבע המתאים, תיראו ותרגישו הרבה יותר טוב.

א. ש. גד

סופה: חמש שנים שם, חמש שנים פה

בתים ל־85 חברים ול־37 ילדים – הלוואי על כל קיבוץ בן 10

מאת עודד ברמאיר

בתחילת ינואר 1977 עלה לקרקע החולית והבתולית של פתחת רפיח קיבוץ צעיר וחדש – קיבוץ סופה. הישוב הצעיר, שהחל את צעדיו כהיאחזות נח"ל סוכות, היה לישוב אזרחי ומתיישביו, חברי גרעיני הנוער העובד והלומד ובני קיבוצים, החליטו להסב את שמו בסוכות לסופה, לציון הסתערות אוגדות השריון של צה"ל באיזור זה בעת קרבות מלחמת ששת הימים עשר שנים קודם לכן.

לא זמן רב ניתן להם לשבת במקום זה ולהתבסס בו. עשרה חודשים לאחר עלייתם על הקרקע ערך אנואר סאדאת, נשיאה המנוח של מצרים, את ביקורו ההיסטורי בארץ, וכבר אז היה ברור לאנשי קיבוץ סופה, שבמוקדם או במאוחר יהיה עליהם לנטוש את אדמתם ולעקור אל עברו השני של הקו הירוק. ניתנה להם „ארכה" של עוד ארבע שנים, אבל עם חתימת הסכמי השלום עם מצרים ב־1982 עקר הקיבוץ למקומו הנוכחי בפתחת שלום, סמוך לקיבוץ הוותיק ניר־יצחק.

בימים אלה, עשר שנים (כמעט) לאחר העליה על הקרקע, מציינים אנשי סופה את חג העשור לקיבוצם הצעיר והמתחדש. החגיגות החלו מוקדם מן המועד הרשמי, בגלל מזג האוויר ההפכפך והלא־יציב השורר כאן בתקופת החורף. „בעוד חודשיים מזג־האוויר כאן יהיה סוער וגשום ומלווה בסופות חול", מספרת לנו רותי סגל, חברת הקיבוץ. „ולא רצינו להשבית את שמחת החג לנו ולאורחינו. לכן אנו חוגגים עתה".

וכך מצאנו עצמנו, לפני ימים אחדים, מצטרפים לחג העשור לסופה. הקיבוצניקים הצעירים בחרו לציין את חגם, מלבד בהנפקת חולצות טריקו מודפסות ובתערוכת תחביבי החברים, בהעלאת מופע אורקולי מרשים, הנושא את השם היומרני „מסע אל שנות ה־2000", המבטא באומר, בצליל ובשקופיות את תולדותיה של סופה למן תחילתה כהיאחזות נח"ל עד ימינו אלה.

שמו של המופע מעיד גם על תוכנו. אין זה עוד חיזיון מסוג החזיונות המוכרים כל־כך, המתארים תחנות שונות בתולדות היישוב מאז היווסדו. בסיועם של חברי סופה, אשר העלו רעיונות, כתבו, בנו תפאורות והפכו שחקנים לשעה קלה, העמיד הבמאי שמחה ספקטור מופע בדיוני על חבורת אסטרונאוטים, הנוחתים מן החלל היישר לחולות סופה ומשחזרים את פרשת ההתיישבות בסופה מראשיתה ועד שנת האלפיים. מיותר לציין שכל קשר בין מה שמוצג על הבימה לבין המציאות הוא על אחריותם ודמיונם הפרוע של אנשי סופה.

שיאו של המופע, שמשתתפים בו מרבית חברי סופה, הוא גילוי באר נפט בשדות הקיבוץ. הנפט הזורם מן הבאר נעשה רכושה של סופה – קצת בניגוד לחוקים בארץ הנוגעים לאוצרות טבע, שלא לדבר על כך שהאדמה שייכת לקק"ל, אבל מה זה חשוב. התוצאה היא, כמובן, התעשרות מופלגת של סופה, ובדיעבד נסיגה מוחלטת מערכי העבודה והחיים הקיבוציים. באסיפת הקיבוץ בשנות האלפיים דנים בחלוקת סמים חופשית לכל החברים, ועוד ועוד דמיונות פרועים מסוג זה, עד שבני הקיבוץ מתקוממים ותובעים לעבוד במלאכת כפיים. בסופו של הסיפור חוזרים אנשי סופה למציאות של ימינו.

לאורך כל המופע התגיגי שורה פרשת פינוים ועקירתם של אנשי סופה מפתחת רפיח לפתחת שלום. „רק מי שחווה זאת על בשרו", אומרים לנו בסופה, „יודע מהם הכאב והתסכול שליוו אותנו במשך אותן שנים".

היום, עשר שנים לאחר העליה על הקרקע וחמש שנים לאחר אותה עקירה מכאיבה, יש בסופה 85 חברים ומועמדים, 37 ילדים, 5,400 דונם שטחי שלחין (ירקות, מנגו, פרדס, חממות של חרציות) ונסיון לגדל צמחים טרופיים – כל זאת בנוסף לשותפות המצליחה במפעלי הפלסטיקה והבימיה של קיבוץ ניר־יצחק השכן. הישג בהחלט לא רע לקיבוץ צעיר כזה, והלוואי על כל הקיבוצים בני גילו.

בלי שכירים בבית, עבודת חברים בחוץ

דיונים נוקבים מתנהלים בשבועות אלה בפורומים שונים של קיבוץ גבת, שבמרכזם – המצב הכלכלי החמור של המשק. הצעות לא־שגרתיות, שיש בהן גם יותר מקורטוב של חזרה לעקרונות ישנים אשר נזנחו מכבר, מעלים מעל דפי העלון שניים מחבריו המרכזיים של הקיבוץ, אב ובנו: ליוליק הדרי, שבימים רחוקים כיהן פעמיים כמזכיר הקבה"מ, ודני הדרי, עורך „מבפנים", הרבעון הרעיוני של התק"ם.

בישיבות, באסיפות ומעל דפי ה„יומן" מתנהל בירור כלכלי־חברתי רב חשיבות וערוך על תכנון המשק לטווח הקרוב והרחוק ועל היחס בין ענפי החקלאות והתעשיה בתיכנון זה. אין לי כוונה ברשימה זו להביע דיעה פסוקה בבירור הזה. אסתפק הפעם בהערה על שני תיקונים חברתיים, העשויים גם להקטין הוצאות ולהגדיל הכנסות והם: חיסול העבודה השכירה, ב. עבודת חברים כשכירים במשקים שבסביבתנו.

זה עשרות בשנים סובלת התנועה הקיבוצית מחיידקי המחלה החמורה, שהיא עבודה של פועלים שכירים במשק קיבוצי. ביתנו נוגע פחות מרבים אחרים בחיידקי המחלה הזאת. אבל גם בתוכנו הם קנו שביתה, בתחומים ובפינות שונות של משקנו. עכשיו הזמן להגיד בפה מלא, שאם עד עתה נשקלה התופעה הזאת כשאלה מוסרית־חברתית של הקיבוץ, הרי עתה הפכה במידה מסויימת גם לשאלה קיומית...

אין כל מניעה אובייקטיבית לכך, שכל העבודה במשק ולהוציא בעיית השיווק ב„פלסטרו", שהיא בעיה חמורה בפני עצמה, בפירוש כל העבודה, תיעשה בידי חברים. כל עוד מדובר בקבוצת הבניין שלנו, הכוונה היא לקבוצה של פועלים שכירים המנוהלת ע"י חבר שלנו; כל עוד התחזוקה של חצר המשק ושל בתי המגורים מבוצעת כולה ביד שכירים; כל עוד עבודת הסיעוד לחברים הזקוקים אינה נעשית ע"י חברים – לא טוהרנו מטומאת העבודה השכירה. על הטענה הזאת, שהיא בעלת תוקף בתחום המוסר הקיבוצי, ניתן עתה להוסיף גם זאת: איננו עוצרים את הגדלת החוב בסכום שאנו מוציאים כשכר עבודה לשכירים.

ועניין שני, שאיננו אלא צידה האחר של אותה סוגייה עצמה, והיא – עבודה של חברים שלנו במפעלים האזוריים או במקומות עבודה אחרים בסביבתנו. בהקשר זה כדאי לזכור, כי יצירת מקום עבודה ע"י הרחבת משקנו החקלאי ומפעלנו התעשיתי כרוכה בהשקעה של כסף רב. הגדלת החוב למטרה זו היא ודאית בעוד שההכנסה, במקרה הטוב, צפויה בעתיד, והרי קיים גם סיכון וההכנסה אינה ודאית כלל וכלל. לעומת זאת זמינים מקומות עבודה במפעלים האזוריים ואולי גם במפעלים אחרים, העשויים להכניס תמורה הוגנת להכנסה ולפרנסה, ללא השקעה.

ככל שהמדובר הוא במפעלים האזוריים, הרי אינם אלא המשך רצוף של ענפי החקלאות במשקי הסביבה. האמנם עבודה זו טובה רק לבנים לאגירת כסף לעת חופשתם מהמשק, ואילו כמקום עבודה היא פסולה?

ועוד צד חיובי עשוי להיות לדבר: אם פועלים ממגדל־העמק יראו את חברי המשקים לא רק כיושבים במשרדים ובתפקידי ניהול הארגון; אם הם יפגשו את חברינו ליד מכונות ושולחנות עבודה – יהיה לכך ערך חברתי ופוליטי חיובי לאין־ערוך לעומת הפגישה עם פעילים משלנו לעת בחירות או גם כמדריכים ומייעצים בתחומים שונים.

משום מה, עבודה זו כמקור פרנסה היא מחוץ למודעות חברינו הפעילים ואין היא נכללת בכל תיכנון המשק והעבודה בעתיד הקרוב. ולא עוד אלא כאשר הובאה בפני האסיפה הצעה לעבודה של חבר במפעלים האזוריים, לאו דווקא מתוך דאגה להכנסה, נדחתה ההצעה מנימוקים שידועים בוודאי ליודעי חן. על כל פנים, באסיפה לא הובאו כל נימוקים לדחיה.

כניסה למסלול המוצע בזה לא תפתור את כל בעיית החוב הרובץ עלינו וההכנסה החסרה לנו, אבל היא עשויה לתרום תרומה רצינית לתיקון מאזננו ועם זאת גם תרומה חשובה, מוסרית־חברתית וחינוכית, לחברתנו.

כאן תבוא בוודאי השאלה: עובדים אלה להחלפת השכירים ולהגדלת ההכנסה מניין יבואו? הרי בלאו הכי מתלבט סידור העבודה על יום עבודה באולם השיחול ב„פלסטרו" ועל מטפלת בבית ילדים זה או אחר.

זאת לדעת: בתמונה של סידור העבודה השוטף אין ביטוי של אמת ליכולת הביצוע של כוח העבודה שברשותנו. הסידור מבוסס על יום העבודה שנתקצר, על שירותים שהתפתחו ועל רפיון בארגון עבודה ובמיצוי כוחה. ואכן, המסלול המוצע בזה מחייב שידוד מערכות מוחלט ושינוי ערכים, הרגלים ונוהגים.

קיים צורך רחוק וקיימת האפשרות האובייקטיבית לפרודוקטיביזציה של עבודת חברינו במגמה להפריש כוח ניכר למשימה המוצעת בזה.

ליוליק הדרי

יש לחזור למשק המעורב ולחקלאות האינטנסיבית

יש לבחון כמה עקרונות יסוד, שהונחו וגובשו במהלך התפתחותו של המשק הקיבוצי ולראות, אם עדיין תקפים עקרונות אלה, ואם כן – האם פעלנו מתוך נאמנות להם ב־15 – 20 השנים האחרונות.

כוונתי היא לבחון שני עקרונות־יסוד: האחד, משק מעורב, והשני – חקלאות אינטנסיבית.

העקרון של משק מעורב הינו כלכלי־קיומי מיסודו והוא מיוסד על ההנחה, וזאת מפני שנסיון החיים מלמד, שאין מקורות פרנסה החסינים ממשברים. העקרון של חקלאות אינטנסיבית מושתת על ההנחה, שבארץ דלת מקורות טבעיים בקרקע ומים, מן ההכרח לייצר את המקסימום מן המעט שיש, אם רצוננו לקיים רמת־חיים מערבית. בימים שטרם מדינה היה לעקרון החקלאות האינטנסיבית גם נימוק פוליטי. הרצון למנוע כניסת יהודים לארץ נסמך, בין השאר, על קביעות שגויות במחלוקת בדבר „כושר הקליטה" של ארץ־ישראל. החקלאות האינטנסיבית היתה אחת התשובות לטענות אלו.

כשנבחן את עצמנו לאור שני עקרונות אלה יתברר לנו כי ללא דיון רציני ובלי לשקול את העניין בכובד ראש – התעלמנו משניהם ואף פעלנו בניגוד למתחייב מהם במהלך עשרים השנים האחרונות. אני מעז להגיד, כי נאמנות לשני עקרונות אלה, גם אם לא היתה מונעת את המשבר הכלכלי לחלוטין, היתה מפחיתה הרבה את עוצמתו.

מאז הקמת „פלסטרו" נגררנו אחרי התפתחות ה„טבעית" ובקצב מואץ. נעשינו יישוב שעיקר קיומו תלוי במפעל, המייצר מערכות השקיה בלמן. הסתלקנו במידה רבה מעקרון המשק המעורב ועכשיו, כשהתחרות הצפויה גרמה לירידה חדה ומתמשכת ברווחיות, אנו מצויים במשבר, שהוא ביסודו של דבר משבר המפעל.

אך גם בתחום החקלאות חטאנו. המשק הקיבוצי שהיה מופת של משק חקלאי אינטנסיבי, הפך, בכל המדובר בגידולי שדה, למשק אקסטנסיבי, ועל כך הוא משלם היום ביוקר. ההבחנה בין חקלאות אינטנסיבית לאקסטנסיבית אינה הבחנה סטאטית. בעבר, על־פי הבחנה זו, נחשב כל שטח מושקה לשטח מעובד באופן אינטנסיבי, אך ביום הבחנה זו אינה מספיקה. הגורם הקובע את היותה של החקלאות אינטנסיבית או אקסטנסיבית הוא יעילות הניצול של המים והקרקע שברשותנו, או בלשון אחרת: האם מן המים והקרקע אנו מפיקים את המירב? יש לקבוע בצער, שהתשובה לכך היא שלילית. ההסתערות של החקלאות הקיבוצית, ושלנו בתוכה, על גידול הכותנה, גם כשהיו לה נימוקים טובים (והרצון להימנע מגידולים עתירי עבודה שנזקקים לעבודה שכירה), הוכחה כשגיאה שמחירה כבד. גם במקרה זה אי־אפשר לטעון שירידת מחירי הכותנה היתה בלתי־צפויה. אם בהסתמכות על מפעל אחד גדול פעל יסוד הרווח המיידי כמדד עליון, ודווקא הוא שגרם בסופו של דבר לרווחיות נמוכה של כל המערכת – אין לומר זאת על ההתרכזות היתרה בכותנה. כאן פעל היצר הלא כל־כך טוב להימנע מהקשיים הכרוכים בהעסקת „מחנות עבודה", מתנדבים וכיו"ב, או היצר הטוב – להימנע מהעסקת פועלים שכירים.

בין כך וכך, גם בחקלאות נקלענו למשבר חמור, שביסודו – קוצר ראות ותפיסה כלכלית היודעת לחשב ולספור, אך מתעלמת משלל גורמים כלכליים וחברתיים שאינם מצויים „מתחת לאף".

עם כל חשיבותו של ניתוח העבר לשם הפקת לקחים ברור לגמרי, כי שאלת העתיד, משמע הצורך להיחלץ מן המשבר, היא השאלה העיקרית. לצערי, התרשמתי מהדברים ששמעתי בשתי הישיבות, שאליהן הוזמן הציבור, כי אין לומדים את הלקח, וכל מחשבותינו ותכניותינו העתידיות הינן המשך ישיר לאורח המחשבה ודרך העשיה שהביאונו אל המשבר הנוכחי.

תכנית ההיחלצות שהוצעה מניחה, כי יימשך המצב הקיים בחקלאות, וזו כשלעצמה שגיאה בסיסית. כן מניחה התכנית, כי תהיה עליה חדה מאוד בהיקף הייצוא של המפעל. אם תכנית זו לא תוגשם, ואחרת לא תוגשם, הרי שאנו צופים אל אסון ממש, ואם תכנית זו תוגשם – נמצא את עצמנו תלויים עוד יותר מאשר בעבר במקור פרנסה אחד, ובכך אנו בונים את עתידנו על יסוד רעוע ביותר.

דרוש אומץ למחשבה פתוחה שכלתנית. נחוצה יוזמה מהפכנית בתחום גידולי השדה ויש הכרח להשתחרר מדפוסי מחשבה שגרתיים בתעשיה. במעשייה של עוד ועוד ממה שכבר עשינו, לא ניוושע.

דני הדרי

שליחות למען עצמנו

מאת אמיץ גולן

השילוב האזורי הוא נושא חדש יחסית, אך כבר זכה לתילי תילים של מאמרים בצד מעט מרי מעש. אחד האחרונים שבהם הוא מאמרו של אשר מניב: „שילוב אזורי – דעה אחרת", שפורסם ב„מידע וכבוד" מ־30.9.86 והובא במדור האחרון של „על הדשא" ב„דבר" מ־2.11.86 תחת הכותרת: „שילוב אזורי על־ידי שיתוף משקי".

אשר מניב מתייחס במאמרו לקריאה שהפניתי להנהגת התק"ם לגבש מדיניות מרכזית של התנועה לגבי השילוב האזורי בתחום הארגוני. לא הבעתי השקפה כוללת וגם לא הצבתי יעדים אופרטיביים, אלא הצבעתי על צעדים שהתנועה צריכה לנקוט כדי ליצור תנאים נאותים לפעולה באזורים. מכאן אין להבין, שהפורומים השונים שהצעתי הם עיקר הפעולה ותכליתה.

אינני חולק על מרבית הצעותיו של אשר לגבי תחומי הפעולה ויעדיה, שבחלקן אף מתבצעות הלכה למעשה. עם זאת יש להכיר את השטח מקרוב כדי להבין את הבעיות ואת הקשיים הכרוכים ביישומן של הצעות אלו. יורשה לי להטיל ספק בקביעתו של אשר, שהוכחנו יעילות וצברנו נסיון רב ועצום בתחומי הניהול העצמי, הקואופרציה ושיתוף עובדים בניהול בכל הדרגות. הייתי מציע לנו לאמץ תחילה שיטות ורעיונות אלה במפעלים האזוריים שלנו, לפני שנציע זאת לאחרים.

באותה מידה נכון הדבר בתחום החינוך. תחילה נהפוך את בתי־הספר האזוריים שלנו למוסדות חינוך אינטגרטיביים ברוח תנועת העבודה לפני שניחלץ להקים בתי"ס כאלה מחוצה לנו. נגביר את שיתוף הפעולה עם תנועות הנוער בעיר ונחתור לשילובם של בנינו בהן. אם לא נעשה כן, יוסיפו לראות בנו גורם אליטיסטי בדלני ולא ייתנו בנו אמון. במצב הנוכחי אין ל„שין־שינים" שלנו נסיון כלשהו בהדרכת חניכי תנועות הנוער העירוניות וגם לא הרגשת שייכות אליהן. לכן לוקה שליחותם בחוסר ויעילותה מוטלת בספק.

סגירות המערכות הקיבוציות בתחומי הכלכלה, החינוך, הנוער והפעולה הרעיונית והניתוק הכמעט־מוחלט בינן לבין המערכות המקבילות להן בהסתדרות מקשים מאוד על פעילות השילוב האזורי. חשיבות הפורומים המשותפים המוצעים נובעת לא רק מן הצורך בתיאום, אלא גם מכך שהם עשויים להוות שלב מכין לשילובן של המערכות הללו ולהשתלבות התנועות הקיבוציות במערכת ההסתדרותית.

בעבר היינו כוח מוביל בזכות השליחות החברתית ובזכות המעשה ההתיישבותי והבטחוני שלנו. כיום יש להיאבק בעיקר בשממה החברתית ובעשבי הפרא שעלו בה, ואין חולק על חשיבות שליחותנו בתחום זה. אך אין זו פעולה חד־סטרית. יש לנו גם מה ללמוד ולקבל מן החברה הסובבת. אם לא נדע לקבל, לא נוכל גם לתת. לצערי אין לנו כיום תודעה של שליחות ועוד פחות מכך נכונות לקבל את זולתנו ולקלוט מסרים בתוך התמודדות עימם. לכן לא נותר לנו אלא לעסוק בעצמנו ולשקוע בתהליכי התפוררות חברתית ואובדן דרך.

השילוב האזורי אינו רק שליחות לחברה הסובבת, אלא גם צורך חיוני לנו. הצלחתו עשויה ללכד אותנו, להעשיר את הווי חיינו וליצור אתגרים חדשים – הן על־ידי נתינה והן באמצעות קבלה והתמודדות עם הווי חיים אחר. ללא שינוי סדר העדיפויות של התנועה, התגייסות כוללת של מוסדותיה והיחלצותם של חברים בעלי מנהיגות תנועתית ופוליטית לפעולה בקיבוציהם ובסביבתם הקרובה יוסיף השילוב האזורי להיות נחלת יחידים.

חוששני, שלא הבדלי השקפות ויעדים הם בעוכרינו, אלא היעדר מוכנות לשינוי דפוסים ארגוניים וחוסר נכונות לפעול.

הכותב, חבר רמת־הכובש, הוא מרכז השילוב האזורי באיזור גרנות

גיורא גלסמן נוהג בניגוד לחוקי הטבע, אבל בזהירות

מאת שמעון וייס

„איך הרגשתי אז, אחרי התאונה של הפצ'ירבה? אל תשאל. איום ונורא. נסעתי במסלול הקבוע שלי וכל פעם נעצרתי ליד המקום של התאונה, ירדתי מהסמיטריילר ובדקתי איך זה יכול היה לקרות בכלל. אני במקום נהג המשאית הייתי זורק את עצמי לתעלה ויורד לבנקס, כדי לא לפגוע בטרנזיט עם הילדים. אחרי אסון כזה לא בא לך לעלות שוב על הכביש".

ניכר בו בגיורא גלסמן, נהג הסמיטריילר הוותיק מאפיקים, שעד עתה טרם נרגע מן התאונה הקטלנית. הוא מדבר עליה בהתרגשות ומרים את קולו כאילו היה מעורב בה בעצמו או כאילו מישהו מבני משפחתו נספה בה. זה מה שעושות לבן־אדם קרוב לארבעים שנות נהיגה על כבישי הארץ. הריהו בן 72 וסב לשמונה נכדים, אבל עובד כמו בן 27, ובאפיקים כבר יודעים שחוקי הטבע והביולוגיה כבר אינם חלים עליו. הוא מטפס על מיכליות הדלק ועל גג ה„סוס" שלו כמו איילה צעירה והחבר'ה בנמל הקישון ובמפרץ כבר יודעים, שכאשר גיורא מאפיקים מגיע להעמיס או לפרוק דלק, לא צריך לקרוא לאיזה פועל צעיר שיקפוץ למעלה ויפתח את פתחי המיכלית. גיורא עושה זאת בעצמו.

כאשר מתארחים בביתו שבקיבוץ, לא קשה לנחש במה הוא עובד. מעל מיטתו תלויה תמונה גדולה וצבעונית של הסמיטריילר הכחול־לבן שלו, ובצידה קובץ תמונות שלו בכבישי הארץ ותעודת עובד מצטיין, שקיבל לפני מספר שנים בתחרות ארצית. "יש לו כרס עגלגלה, שגם היא משייכת אותו, אם תרצו, למקצוע, אבל בניגוד למה שחושבים חלק מעמיתיו, הוא לוגם מן הטיפה המרה רק לפני השינה ולעולם לא ייקח עימו בקבוק לנסיעה. אין כמעט כביש סלול ושאינו סלול, שבו לא נהג את אחד משמונת הסמיטריילרים שהיו לו בקריירה שלו, אבל תהרגו אותו אם הוא זוכר מקומות. 'לוקח לו כמה דקות להיזכר בשמו של יישוב זה או אחר שהגיע אליו במלחמת העצמאות וב"קדש" ובששת הימים וביום־כיפור, אבל כל זה אינו מפריע לו להכיר את הדרכים כמו את כף ידו. תשלח אותו עכשיו לחור הכי נידח בארץ – הוא יגיע בלי בעיות. תשאל אותו למחרת היכן היה – ושוב ייזכר רק בקושי. „בטקה", הוא ינסה להיעזר ברעייתו הנאמנה, „מה קורה לי עם השמות? אולי תעזרי לי?" ובטקה תעזור לו.

שבוע שלם בדרכים

גיורא נולד בפולין ב־1915 למשפחת סוחרים דתית ועלה לארץ במסגרת תנועת נוער ב־1935. תחילה הגיע לקיבוץ רמת־רחל. אחר־כך התגייס למשטרה ובסוף שנות ה־30 הצטרף לקיבוץ גבעת־ברנר. כבר ב־1936, כשעבד במפעל האשלג של ים־המלח, עלה על המשאיות שהובילו אשלג. לפי־שעה היה נהג בלתי־לגאלי – רק שנתיים מאוחר יותר הוציא רשיון נהיגה כחוק ביפו. „הוציאו רשיונות כמו היום, אבל קצת יותר קל. המורה האנגלי היה אומר לך לפט, רייט, לפט, רייט והיית נוסע קצת ובלי רמזורים ומבחני תיאוריה ובסוף היה נותן לך את הרשיון. אם ראית שהוא מתלבט, היית מזמין אותו לשתיה והכול היה בסדר".

באותם ימים לא נמשך אל ההגה, אלא דווקא אל הפרדות של המשק, אבל אסיפת גבעת־ברנר החליטה, ולא עזר שום דבר.

שנה וחצי היה „סקנד־דרייבר", והנהג הראשון היה נותן לו לנהוג רק כאשר היו עוברים את גדרה בדרום. מה הפלא, מחייך גלסמן, באיזור הזה לא היתה כמעט נפש חיה וגם אם רצית, לא יכולת לדרוס בן־אדם. „אני זוכר", משחזר גיורא, „בנסיעה הראשונה שלי הוא ישב לידי והיה אומר לי על כל אוטו שבא ממול: 'תיזהר, הוא משוגע, הנהג שם שיכור', וכל אוטו שבא ממול הייתי יורד לבנקס ומחכה עד שיעבור. מה שבטוח – בטוח".

מעמדו של נהג בקיבוץ באותם זמנים היה כשל מלך. הכול קינאו בנהגים של המשק, שכן הם החזיקו בכיסיהם שתי קופסאות סיגריות „יסמין", האחת לעצמם והשניה לחלוקה לחברים הטובים. גובה האש"ל הגיע אז לסכום אסטרונומי של 12 מיל ליום, ועם סכום כזה יכולת ללכת להצגות בעיר, לקנות סנדלים חדשים או לחלופין חמש קופסאות „יסמין", אבל כל זה בתנאי שלקחת סנדביצ'ים מהבית ולא נעצרת לאכול בדרך. לכל הכייף הזה היה גם מחיר. נהג משאית בקיבוץ באותן שנים היה יוצא ביום ראשון מוקדם בבוקר עם מזוודה קטנה ובה בגדים והיה חוזר ביום שישי בערב, שכן כל נהגי המשאיות הכבדות היו עובדים בחוץ.

הקו העיקרי שבו נסע גיורא גלסמן באותן שנים היה חיפה־רפיח עם משאית עמוסה בשמונה טון מלט. הכבישים לא היו כבישים וגם המשאיות נטו לשבוק חיים לעיתים קרובות.

באותן שנים עבר להתגורר בקיבוץ אפיקים, אבל בגלל הישארות בנו בגבעת־ברנר הוסיף לעבוד כנהג גם בקיבוצו החדש, כי כך יכול היה להרבות ולבקר את בנו.

בשיירה של משאיות ירדניות

הגם שמאחוריו שנים רבות של ישיבה ליד ההגה, לא קשה לו לגלסמן לאתר את הרגעים הקשים והמסוכנים בחייו כנהג. היו כמה כאלה, אבל הקשה מכולם היה בשיירת־חולדה במלחמת העצמאות. היו רגעים, הוא מודה היום, שחשב שלא ייצא חי מהמארב ליד חולדה, וגם היום הוא עדיין מתרגש כאשר הוא משחזר אותם ימים. „היינו תמיד שני נהגים ברכב, כדי שאם אחד ייהרג, השני ייקח את ההגה, ואני אמרתי לשותף שלי בצחוק: 'למה שדווקא אני אהרג? קח אתה את ההגה מההתחלה...' אבל ברצינות, נסענו מתל־אביב לחולדה שלושה ימים ברציפות וכאשר נתקלנו במארב קצת אחרי חולדה, הייתי באמצע השיירה. את המשאיות המשוריינות הראשונות הם לקחו ולנו נתנו הוראה לסגת אחורה. נסעתי אחורנית עם המשאית קרוב לחצי ק"מ, אבל זה נראה לי כמו יום שלם. הגענו בסוף לחולדה ושם ראינו חבר'ה עם הראשים למטה. הבנו שקרה אסון גדול ונהרגו רבים". למחרת יצאו לחפש את הגופות. הפלמ"חניקים לא יכלו לעשות זאת, כי היו אלה חבריהם הטובים ביותר. גיורא גלסמן ועוד שלושה נהגים התנדבו ועשו את מה שנראה בלתי־אפשרי וקשה מנשוא.

במלחמת העצמאות ולאחריה היו נהגי המשאיות ברחבי הארץ טרף לנסיונות ההתנכלות של הפראיונים. פעם, בעת שנסע מחיפה לקיבוצו בעמק־הירדן, איחר גיורא להגיע אל נקודת ריכוז השיירות בעמק בית־שאן. אסור היה לנסוע מבית־שאן לכיוון טבריה במכונית בודדת. מה עשה גיורא? הצטרף עם משאיתו לשיירה של הלגיון הירדני, שעשתה דרכה לזהר־ביריה בבקעת הירדן, מבלי שאיש בשיירה יזהה אותו, וכאשר התקרבה זו ליעדה, ברח ממנה ותוך לחיצה עד הסוף על דוושת הדלק הגיע לקיבוץ גשר. החבר'ה שם התקשו להאמין לסיפורו. גם הוא לא האמין שהצליח.

אחר־כך, בשנות החמישים, היה מרבה לרדת לאילת דרך מעלה־העקרבים העקוב מדם. גם שם לא ירדו בלא שיירה. פעם חיכה לילה ארוך לעוד כמה מכוניות שיגיעו למחסום, וכאשר יצא עם משאיתו ועוד שלושה פרייבטים, מצא עצמו כעבור דקות אחדות בבדידות מוחלטת בכביש העקלקל המלא מארבים בדרך לאילת. גם אז התקשה להאמין שהגיע חי.

במלחמת ששת הימים, אליה התנדב למרות גילו המתקדם, היו אשתו וחבריו לקיבוץ בטוחים שהוא כבר אינו בין החיים. חודש שלם לא שמעו ממנו. התברר כי ירד עם דלק לביר־גפגפה ובניגוד לתכנית נשאר שם ולא חזר הביתה. „אפילו עזר וייצמן קיבל דלק למטוס שלו מהסמיטריילר שלי", הוא מספר בגאווה ונזכר במשאיות השרופות ובגוויות החרוכות שעבר לידן בדרכי סיני של אותם ימים. „חזרתי עם ה'סוס' שלי הביתה, כי לא רציתי שיהרסו לי אותו, והשארתי להם את המיכלית". בשנים שבהן היה סיני היו בארות הנפט, היה גלסמן מרבה לרדת עם מיכליות לאבו־רודס ולא־טור. אלו היו נסיעות ארוכות ומשעממות עד מוות, הוא אומר ונזכר, שלא אחת הפגיזו המצרים את האיזור, והמסלול הנסיעה עבר בכמה נקודות את שפת התעלה. „לא פעם היינו יורדים מן הכבישים ומתחפרים בחולות, עד שמצאנו את הפטנט והיינו ממלאים את המיכליות מים וכך לא היינו שוקעים. באל־עריש היינו שופכים את המים וטסים הביתה", מספר גיורא.

אפילו במלחמת לבנון ראו אותו בחזית הצפונית. טנקים ונגמ"שים הוא לא העביר לשם, אבל בננות של עמק־הירדן היה מוביל לדרום־לבנון ושם גם קנה את גרבי הניילון הראשונות שלבשה אשתו...

כאשר יהיה נין...

לפני שנה, כשמלאו לו שבעים, ערכו לו בני המשפחה וחבריו לקיבוץ מסיבת הפתעה במוסך של המשק. את מיכלית הדלק שלו העמידו כתפאורה ועליה הניפו כוסות ברכה. עד שעות הלילה המאוחרות העלו גלסמן וחבריו הצעירים והוותיקים זכרונות. נהגים שלא ראה עשרות שנים באו לברכו. אז הבטיח שכאשר יהיה לו נין ראשון – יירד מהמשאית, אבל בינתיים עדיין אין לו נין, והוא כבר איננו בטוח אם לא „יקריס" קצת את פרישתו. בינתיים הוא מקפיד ללכת מדי שנה לבדיקות רפואיות, לקראת חידוש הרשיון, והרופאים עומדים ומשתאים. הראיה – „פיקס", הלב מתפקד, אין מוצאים אצלו שום פגם שיאלצו לרדת מההגה.

„זה הפרייבט שלי", הוא אומר על המשאית ואחר־כך מוסיף: „זו אשתי השניה", ומסתכל על אשתו הראשונה שיושבת לידו. „זה הכלי הכי בטוח בעיני, יותר מאשר מכונית קטנה. אם אתה נוסע נכון ולא משתחצן או עושה אבר־עלי בכביש – זה הוא נהדר. אם אתה משתולל עליו, הוא יכול להיות הכלי הכי מסוכן. היחס שלי אליו הוא כמו אוטו. אני מתיישב עליו ואחרי כמה ימים אנחנו זוג נאהבים. הוא מכיר אותי ואני מכיר אותו. אם הוא בתיקון, גם אני בתיקון, בתופש. קשה לי להתרגל למכונית אחרת".

בכל שנותיו הארוכות על הכבישים ידע גיורא גלסמן גם תאונות דרכים ומכולן, תודה לאל, יצא בשלום. פעם, בירידה מפוריה לעמק־הירדן, איבד את הבלמים ומצא עצמו בתוך בית־מגורים במושבה כנרת. הרכילות בעמק יודעת לספר, כי המשאית נעצרה בכניסה למקלחת, שם התרחצה באותה עת אם־הבית. גיורא אינו מכחיש ואינו מאשר, רק מודה לאלוהים שיצא חי מכל העניין, שכן משאיתו נמחצה לגמרי וכאשר באו לחלצו ולהוציא את המכונית מן הבית הפגוע, צעק לעבר המחלצים: „השתגעתם, מה אתם הורסים לי את הסמיטריילר...".

גיורא גלסמן הוא באמת אדם מיוחד במינו, אבל צריך לזכור שהוא נהג ותיק. והנהגים הוותיקים – הרי אתם יודעים...

נהג של ארבע מלחמות

73 שנות חיים אינן סיבה שלא לטפס על המשאית הגבוהה

מגי נגד בניסטר במאבק הענקים במוקד המחזור ה־7

מאת משה כהן

המשחק בין קבוצות מכבי ת"א והפועל חולון יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור ה־7 בליגה הלאומית בכדורסל.

המכבים, שהעפילו בפעם ה־11 ברציפות למשחק בית הגמר של גביע אירופה לאלופות, ינסו להוכיח, כי בכדורסל הישראלי הם עדיין שולטים ללא עוררין.

אין ספק, כי מכבי ת"א היא המועמדת לזכות הערב בנצחון משכנע. המכונה המכבית פועלת היטב ולקבוצות הישראליות יהיה קשה מאוד לעמוד מולה.

המאבק המסקרן יהיה ללא ספק מתחת לסלים. לראשונה הערב תנתן לחובבי הכדורסל לחזות במאבק הענקים בין קוין מגי לבין "החיה", קני בניסטר. מגי כבר הספיק להודיע, כי הוא מצפה בקוצר רוח למאבק זה, כדי להוכיח לכולם מי באמת "החיה". למגי תהיה תגבורת מתחת לסלים של חברו לי ג'ונסון, שבהדרגה הוא שב לכושר הטוב. בעת הצורך יכנס למשחק גם קורנליוס ההארזי לאסוף.

בניסטר עשוי להתקל בקשיים במאבקו מתחת לסלים, שכן ג'יימס טרי עלול להעדר מהמשחק, בגלל חולשה גופנית (הדבר יקבע סופית רק הבוקר). לחולון אין שחקן ציר בעל שיעור קומה, שיוכל לסייע לבניסטר.

למכבי יש שחקני חוץ טובים יותר. מיקי ברקוביץ, המנטנה, ודורון ג'מצ'י, המצוי לאחרונה בכושר שיא.

דייוויד בודמור החולוני משחק היטב כשחקן חוץ, אך ג'ב בונין לא הצליח להכנס לנעליו של חיים ולוטיקמן.

את משחקה של מכבי ימשיכו לרכז מוטי ארואסטי וזן ליפין. ריכוז המשחק החולוני יופל כרגיל על כתפיו של ישראל אלימלך, הסובל לאחרונה ממשבר יציבות ביכולתו.

החולונים, שהודחו בבושת פנים ממשחקי גביע אירופה למחזיקות גביע, ינסו להתאושש ע"י נצחון מול האלופה הנצחית. בימים האחרונים ניהלו מנהלי חולון שיחות אישיות עם השחקנים, במטרה להשיב להם את בטחונם העצמי.

שאר משחקי המחזור: הפועל חיפה תארח את אליצור נתניה; "דרבי" מסקרן יערך ביהוד בין קבוצות הפועל ומכבי ר"ג; מאבק שקול צפוי באולם אוסישקין, שם תארח בית"ר ת"א את הפועל ירושלים; קבוצת הפועל איתן/גבת תשאף להפתיע בביתה את הפועל ת"א והפועל גליל־עליון תנסה לשמור על מיקומה בצמרת הטבלה, ע"י נצחון ביתי מול מכבי חיפה.

צרפת תקיים 2 משחקי כדורסל במאי בישראל

מאת משה כהן

נבחרת הכדורסל של צרפת תגיע כנראה לארץ בסוף חודש מאי כדי לקים שני משחקים בינלאומיים מול נבחרת ישראל.

איגוד הכדורסל הצרפתי הודיע אתמול, כי הנבחרת הצרפתית מכבה לבוא לארץ לפני משחקי אליפות אירופה, שיערכו בחודש יוני ביוון.

באיגוד הכדורסל הישראלי קיבלו בקורת רוח את ההודעה הצרפתית, שכן מאז הודעת האיטלקים על ביטול בואם לארץ, נותרה הנבחרת הישראלית ללא יריבי אימון לפני האליפות.

יו"ר הועדה מקצועית באיגוד הכדורסל, איתן חפר, מסר, כי תוך שבוע יוחלט אם להענות להצעה הצרפתית.

בליגה ארצית

משחקי המחזור ה־7 בליגה הארצית בכדורסל נערכו אמש.

מחוז צפון: מכבי נתניה – הפועל בקעת בית־שאן 81:86; מכבי קרית־מוצקין – הפועל עידרור 67:67; מכבי כרמיאל – מכבי חדרה 66:68; מכבי בת־גלים – הפועל גן־שמואל 61:69; הפועל נהריה – הפועל ניר־דוד/בית־אלפא 42:111.

מחוז דרום: הפועל גבעתיים – בית"ר ירושלים 71:106; מכבי דרום ת"א – מכבי ירושלים 70:108; מכבי פ"ת – אסא רמת־השרון 68:73; אליצור רמלה – אליצור פ"ת 72:94.

נשות כפ"ס הפסידו למעפמפות דלתא לויד 3:0

קבוצת הכדורעף של נשות דלתא לויד מהולנד הכניעה את נשות הפועל כפר־סבא בתוצאה 0:3, במסגרת גביע אירופה לנשים בכדורעף.

שלף: יש להפסיק שיתוף שחקנים זרים בכדורסל

"צריך לחזור אחורנית ולהפסיק בשלבים את שיתופם של השחקנים הזרים בכדורסל. צריך להגדיר את רמת התשלומים, כי אם ימשיכו קבוצות הפועל בדרך זו לא ירחק היום והם יתפרקו. בשנה שעברה היו על סף פירוק הפועל רמת־גן והשנה נודרה הפועל חולון" – דברים אלה אמר מנהל אגף הספורט ויו"ר ענף הכדורסל לשעבר במרכז הפועל, עמי שלף, בעת דיון במזכירות הפועל בנושא המלצות ועדת הסקר באיגוד הכדורסל.

יו"ר איגוד הכדורסל לשעבר, יוסף עבבר, אמר באותו דיון שיש להגביר את הפעילות בקרב הסקטור של מועצות הפועלים העירוניות ולהקים קבוצות כדורסל חדשות, במיוחד בקרב הנוער.

המשך הדיון נקבע לישיבת המזכירות הקרובה.

בתחילת הישיבה דיווח מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, לחברי המזכירות על תוכנו של העתק מכתב שקיבל מאהרן ים, נציג הפועל באיגוד הטניס, והמיועד למרדכי מאיר, נשיא איגוד הטניס, ולחברי הנהלת איגוד הטניס.

במכתב קבל אהרן ים על דרך קבלת ההחלטות והצורה של זימון הישיבות של נשיאות איגוד הטניס. על הישיבה שנועדה ל־4 בנובמבר בשעה 1700, שבה התקבלו החלטות הקשורות לבנין איגוד הטניס בכפר האולימפי, קיבל הודעה טלפונית בשעות הצהריים. לדברי אהרן ים ישיבה זו אינה חוקית וזאת נוסף לסיבה שמרבית חברי הנשיאות לא השתתפו בה. בסיום המכתב מבקש אהרן ים ממרדכי מאיר וחברי הנהלת איגוד הטניס לעשות לעצמם חשבון נפש על כל התהליכים הבלתי דמוקרטיים שעל פיהם מנוהל כיום איגוד הטניס ע"י היו"ר שלו, ולעשות הכל על מנת להפסיק נוהג זה ויפה שעה אחת קודם.

כך חוגגלו משחקי הסיבוב השלישי בגביע אופ"א בכדורגל

נצחון לכדורידני ישראל בהולנד

נבחרת הכדוריד של ישראל זכתה אתמול בנצחונה השני בטורניר שש האומות בהולנד, כשגברה על נבחרת הולנד הצעירה בתוצאה 28:29 (14:14).

לישראל הבקיעו: סומך 9; הרד 8; דיין 4; ודוקר 4; קושניר 2; רובינשטיין 1; גרא 1.

צעירי ישראל במקום התשיעי באליפות הטניס

טניסאי ישראל הצעירים סיימו במקום התשיעי באליפות העולם לגילאי 16 לאחר שגברו אתמול במשחק האחרון בבית התנחומים על הולנד 1:2 בתום מאבק דרמטי ומרתק.

בועז מרנשטיין גבר על יאן סימרמאק 3:6, 4:6, רביב וידנפלד נוצח ע"י יאקו אלטוניק 7:6, 4:6. במשחק הזוגות נוצחו הישראלים 6:1 במערכה הראשונה אבל ניצחו בשתי האחרות 3:6, 6:7 ובמשחק כולו.

היה זה ניצחונה השלישי של ישראל בבית התנחומים. קודם לכן ניצחו הישראלים את ארגנטינה וקנדה. ישראל נוצחה במשחקה הראשון ע"י דרום קוריאה.

• משחקי חצי הגמר והגמר בטורניר הטניס בירושלים נידחו בגלל מזג האויר החורפי.

מנסדורף ניצח גליקשטיין נוצח

בסיבוב הראשון בשלב המוקדם של הטורניר בלונדון, גבר עמוס מנסדורף על האוסטרלי דייב סמון 6:7, 4:6 ואילו שלמה גליקשטיין נוצח על ידי הספרדי קאסאל 6:3, 6:4.

אדברג ניצח את וילנדר

המדורג מספר 1 בטורניר בשטוקהולם, השוודי שטפן אדברג, שניצח בסיבוב השני את עמוס מנסדורף, זכה בטורניר, לאחר שגבר במשחק הגמר על המדורג מספר 2, מאטס וילנדר – 2:6, 1:6, 1:6.

• ביוון: איראקליס ראשונה לפני אפי' שנוצחה ע"י דיאגוראס 3:0. פנאתינאיקוס גברה על אריס 0:2

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	8–4 גשום
אמסטרדם	11–6 גשום
באונס איירס	לא נמסר
הלסינקי	7–4 גשום
הונג קונג	לא נמסר
וינה	7–3 מעונן
ז'נבה	10–5 מעונן
טוקיו	לא נמסר
טורונטו	לא נמסר
יוהנסבורג	לא נמסר
לונדון	10–7 מעונן
ליסבון	18–10 מעונן
מאדריד	10–5 מעונן
מונטריאול	לא נמסר
ניו־יורק	12–7 גשום
סאן פאולו	לא נמסר
פאריס	12–5 גשום
פרנקפורט	7–3 מעונן
ציריך	7–5 מעונן
ריו דה זנרו	לא נמסר
שטוקהולם	7–4 גשום
שיקגו	לא נמסר

swissair

הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בגבס בגוש 6207 חלקה 230 רחוב בצלאל מס' 48 דהיינו שימוש חורג מאולם תעשיה למשרדים. על המעונין הרואה עצמו נפגע ע"י אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרסום. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה, רחוב המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

בכבוד רב,
אורי עמית
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה רמת־גן

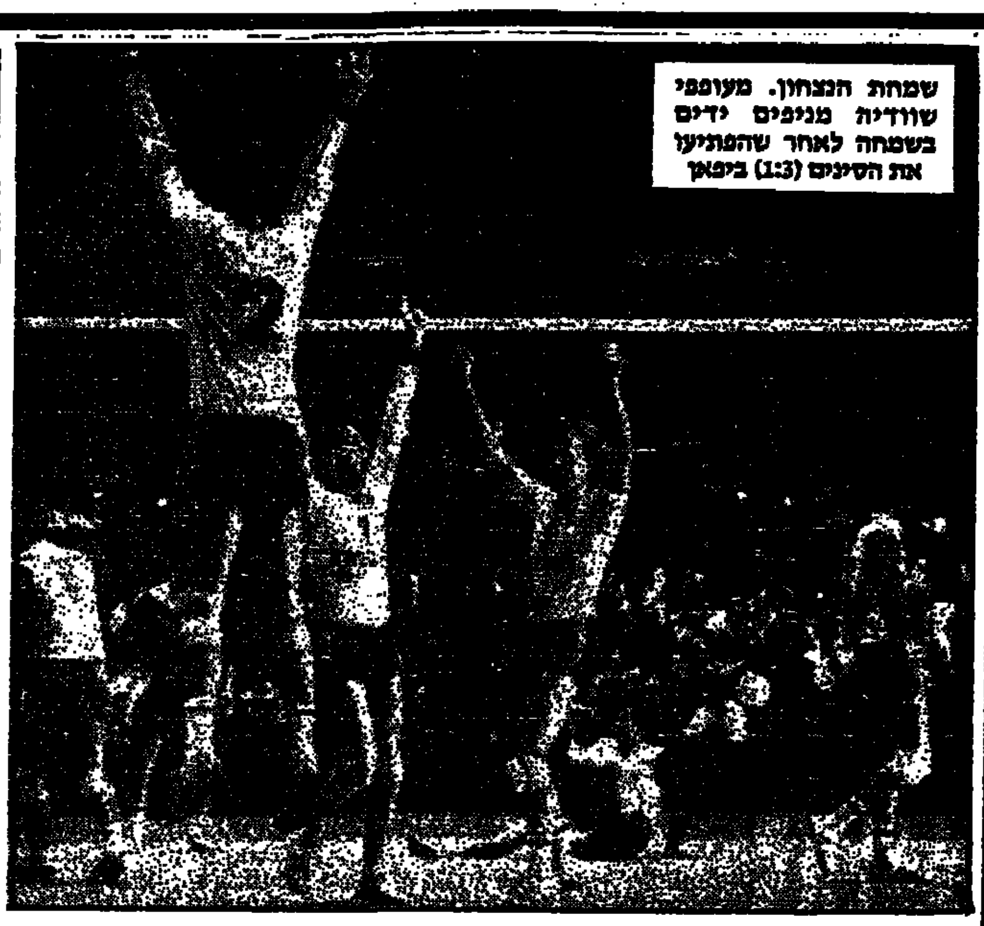

שמחת הנצחון. מעופפי שוודיה מניפים ידים בשמחה לאחר שהפתיעו את הסינים (1:3) ביפאן

נאפולי הכניעה את יובנטוס בטורינו (1:3) לאחר 29 שנה

29 שנים ציפו אוהדי נאפולי ליום הזה. אתמול הוא הגיע. נאפולי התארחה ב"קומונלה" בטורינו וחזרה משם עם נצחון על האלופה יובנטוס (1:3). ואם לא די בזה, הרי שקבוצתו של דייגו מאראדונה ניצלה את הנצחון כדי להעפיל לפסגת הליגה האיטלקית.

לאחר הדחתה מגביע אירופה לאלופות, ספגה האלופה האיטלקית מהלומה נוספת. אין ספק שההפסד לריאל השפיע על פלטיני וחבריו. אומנם זה לא נראה כך בפתיחה, שכן יובנטוס הסתערה משריקת השופט וכבר בדקה החמישית רכשה יתרון מרגלי הדני לאודרופ. אולם בהמשך ניכרו השפעתם של 120 הדקות המתישות מול הספרדים והיתרון עבר לרגלי נאפולי, שהשתלטה על השדה ותקפה ללא הרף את שערו של סטפאנו טאקוני. שוער זה הציל שלוש פעמים כדורים מסוכנים שנבעטו מרגלי מאראדונה.

אולם בדקה ה־72 לא עמד לו כוחו והוא נכנע לכדורו של המגן מורנו פאראריה. 60 שניות לאחר מכן עלתה נאפולי ליתרון משער של ברונו ג'ורדאנו. לביסוס נצחונה הוסיפה נאפולי שער שלישי בדקת הסיום מרגלי וולפצ'ינה.

אינטר עלתה למקום השלישי, לאחר נצחון על טורינו 1:2. אלסנדרו אלטובלי הבקיע את שני השערים לזכות אינטר (4, 48), מול שער מצמק של דוסנה במחצית השניה.

רומא רשמה נצחון מחוץ על אודינזה (0:4) ועלתה למקום הרביעי. הדני ברגרין הבקיע בדקה ה־24 ונתן את האות לקונצרט שערים מרגלי חבריו אנצ'לוטי, דסידרי וג'יאניני.

משחקן של מילאן וסמפדוריה הופסק בדקה ה־37, במצב של 1:1 בעקבות פציעתו של השופט.

ביתר המשחקים: פיורנטינה – אסקולי 0:1; אטלנטה – קומו 0:0; אוולינו – ברשייה 0:0; אמפולי – ורונה 0:1.

הטבלה (לאחר מחזור 9)

.1	נאפולי	6–13	14
.2	יובנטוס	5–14	12
.3	אינטר	4–12	12
.4	רומא	7–13	12
.5	קומו	2– 4	11
.6	מילאן	5–10	10
.7	ורונה	9–10	10
.8	טורינו	12–12	9

איאקס ואיינדהובן ממשיכות לדהור

איאקס אמסטרדם ואיינדהובן ממשיכות לנהל מירוץ צמוד בצמרת הליגה ההולנדית. אתמול במחזור ה־15 גברה איאקס על רדבוס, המדורגת רביעית, בתוצאה 1:3. באותה שעה מחצה איינדהובן את הארלם 0:5.

פיינורד השלישית, נוצחה ע"י אלקמאר 2:0. רודה קבוצתו של איזנד סיימה בתיקו 1:1 את משחק החוץ שלה נגד ספרטה רוטרדאם.

במשחקים נוספים: זוולה – פורטונה סיטארד 2:5; טוונטה – האגראפ 2:5; דהוכטר – גרונינגן 0:1; ונלו – אוטרכט 1:2. הטבלה: 1.איאקס 26 נק; 2.איינדהובן 26 3.פיינורד 19 4. רדבוס 19.

• בבולגריה: המוליכה ויטושה נפרדה בתיקו (2:2) את משחקה עם סלאביה ומקדימה בנקודה את טרדוס שהביסה את טראקיה 2:4.

ראש בפעולה. איאן ראש מלך השערים של ליברפול מוסיף שער למאזנו הפעם מול ק.פ.ר

164 משתתפים ניחשו 14 בטוטו

בשבת גשומה ללא שום הפתעות ניחשו 164 משתתפים את כל תוצאות 14 המשחקים במחזור 10/87, שהתקיים ב– 8.11.86 על משחקי הליגה הלאומית והליגה הארצית,וכל אחד מהם יקבל כ– 2780 שקלים

3793 משתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ– 44 שקלים.31212 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ– 5 שקלים.

לאור ריבוי הזוכים בפרסים הרביעי והחמישי,לא יחולקו הפרסים והם מועברים למחזור הבא.

ההכנסה במחזור 10/87 היתה 2.723.252,70 שקלים ולפרסים הופרשו 1.143.766,13 שקלים. המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור הבא600.000 שקלים ולכלל הפרסים – 1.250.000 שקלים.הסכומים כוללים את ההעברה.

מזרחי: הנקודות עדיפות על היופי

[illegible]

• השיגה יש ליישר את התכניות. [illegible] לא הקבוצה [illegible] משחקים טוב, אבל כנראה לא מספיק טוב בשביל לנצח. אם לא מנצחים, אין נקודות. מידרדרים למטה. [illegible] לשחק על נקודות ולא לשחק יפה. אנו לא קבוצה שרוצה אליפות, אלא לאמצע הטבלה. כרגע יש לנו רק 6 נקודות ובמלנו מתחת לקו האדום".

• [illegible] לא הלך לי. לא ניסיתי להוכיח את עצמי דווקא נגד מכבי חיפה. זה היה משחק רגיל בשבילי. אבל אברהם אבוקסיס [illegible] אלי אישית וזה [illegible] לי את כל [illegible].

48 שעות אחרי שבת

יצחק שבו ז"ל

עצוב וכואב להיפרד בידיד הק־רוב ללבך, גם כאשר הוא הגיע לשי־בה טובה. ליווינו את יצחק שבו ז"ל בדרכו האחרונה – דרך שהיתה ארו־כה ומלאת פעילות ברוכה וענפה. "לידער" – קהל רב ומגוון, נוטף לב־ני המשפחה התקבצו נציגים של כמה דורות, ידידיו ושותפיו מכל תקופות חייו ומתחומי פעילותו הר־בים מלהכיר את כולם.

פרק חשוב בתולדות הישוב מקו־פל בספור חייו. אני מקוה, שספור זה עוד יסופר לטובת הדורות הבאים. ברצוני לספר במילים ספורות על יצחק שבו, כפי שאני הכרתי אותו בפינה מסוימת אחת – בפינה של "הקיבוץ המאוחד".

הקשר בינו ובין הקיבוץ המאוחד היה מבוסס על מחשבה רעיונית ופו־ליטית משותפת ועל ההדרכה והד־ערך המשפטי. מבחנו בו חבר, אשר בעצמו אמנם לא חי בקיבוץ, וככל זאת היה, רעיונית ורגשית, בעומק ליבו ובמחשבתו כאחד מן החברה הקיבוצית. דרכו הפוליטית שלובה והיתה בדרכה של קבוצת חברים, אשר היתה לה השפעה מכרעת בקי־בוץ המאוחד בנושאים הפוליטיים. בכל הגלגולים של פילוגים ואיחו־דים – מפלגתיים ותנועתיים – הוא ראה את עצמו חלק מאותו הזרם האידיאולוגי, לחם בעדו ומילא תפ־קידים מרכזיים בו.

במשך כל התקופה הארוכה של עבודה משותפת עמדנו בפני בעיות לא פשוטות כמו למשל: הקמת חב־רות כלכליות ומערכת כספית מרכ־זית עניפה על בסיס ערכי התנועה ומן ההיבט של יעדי התנועה הקיבו־צית – התקנונים פנימיים של התנועה הקיבוצית היחסים בין החבר וקיבו־צו (בין היתר: קבלת שילומים אישי־ים על יסוד זכויות הפרט והשיכתם לרכוש הכלל) – זכויות, חובות וב־עיות הרכוש בזמן הפילוג בקיבוץ המאוחד – הסדרת נכסים צבוריים ונוהלם התקין. תמיד הצלחנו בעז־רתו לפתור את הבעיות המשפטיות המסובכות בדרך של גישה אנושית ומבלי לסטות מן הערכים התנועתי־ים הרעיוניים – ובמובן יחד עם שמירה קפדנית על החוק. אבל הוא היה גם שותף מלא ופעיל בנסיונות להשפיע על המחוקקים בהתאם לדר־כה של תנועת העבודה – ובמקרים המיוחדים בהתחשב עם הצרכים והד־עקרונות של אורח חיים קיבוציים. גם בשנים האחרונות, כאשר כבר לא היה אחראי בתפקידים הרבים, הוא כאב מאד כל תופעה שלילית בחברה הישראלית – ובמיוחד בתנועת הע־בודה או בקיבוץ. רק לפני זמן קצר הוא חזר ואמר לי באותה השיחות: "יעקב, במשך כל השנים, כשאתה היית בתפקיד ואני היועץ שלכם, לא קרה לנו אף מקרה אחד מסוג זה, שאני קרא עליהם בעתון. זה לא במקרה, ואני בטוח שלו היו מנשי־כים במסורת שלנו, לא היה הקיבוץ מסתבך בשוק ההון בכל הצורות השונות".

רק חברים בודדים מבין אלה, שהשתתפו במסיבה לכבוד יום הו־לדתו השמונים, בה רשמנו אותו לס־פר הזהב של קק"ל. נמצאים עוד בחיים.

הוא היה אז נרגש מאד ולפי או־פיו הצנוע אמר רק: "תודה – אבל זה לא מגיע לי".

יעקב זק
גבעת ברנר – יד טבנקין

אנדרלכט עלתה לפיסגה בבלגיה

לראשונה העונה נאלצה בריז', קבוצתו של רוני רוזנטל, לפנות מקומה בפיסגת הליגה הבלגית, לטובת האלופה אנדרלכט. אתמול איבדה בריז' נקודה מול קורטריי בתום תיקו אפס. אנדרלכט שגברה על ווארגאם 0:1 טיפסה למקום הראשון בזכות הפרש שערים עדיף. לשתיהן 17 נקודות בתום המחזור ה־10.

במשחקים נוספים: ראסינג ג'נק – גנט 0:1; לוקרן – ברכם 0:1; סרינג – בירסחוט 0:3; שארלרואי – מולנבק 0:2; פ.צ ליאז' – סטאנדארד ליאז' 1:1; סירקל בריז' – אנטוורפן 0:4; בורן – מישלין 0:0.

הכדורגל בגדה המערבית יקבל יצוג בירדן

שר הפנים של ממשלת ירדן,אלרג'אני,שהוא גם יו"ר התאחדות הכדורגל בארצו,מסר אתמול ברבת עמון,כי ההתאחדות תדון בימים הקרובים בהסרת הקשיים העומדים בדרך להידוק שיתוף הפעולה וחילופי קבוצות כדורגל בין הגדה לירדן.

יו"ר ההתאחדות אמר עוד,כי המטרה היא שיתוף קבוצות מהגדה המערבית בתחרויות שיאורגנו במסגרת ה"גדה המזרחית".

הדברים נמסרו בראיון שהעניק אלדג'אני לכמה עתונים וכתבי עת לעניני ספורט.

מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה לפי סעיף 148 מחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה.

בהתאם לסעיפים 146־150 מחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 6% בניה בבנין על חלק מחלקה 32 מגרש 4 בגוש 3699 רח' מנשה בן ישראל רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 56% במקום 50% המותרים. הכולל קומה נוספת, כך שמספר הקומות יגיע ל־3 קומות במקום 2 קומות המותרות.

למתן הקלה של 4,5% בניה בבנין על חלק מחלקה 32 מגרש 5 בגוש 3699 רח' מנשה בן ישראל רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 54.5% במקום 50% המותרים. הכולל עליה לגג, כך שמספר הקומות יגיעו ל־3 קומות במקום 2 קומות המותרות.

למתן הקלה של 10% לקווי בנין הצדדיים לתוספת בניה בבנין על חלקה 230 בגוש 3700 רח' בר אילן רחובות, כך שקווי בניין הצדדיים בבנין יגיעו לסה"כ של 3,60 מ' במקום 4,0 מ' המותרים.

למתן הקלה של 8.5% לתוספת בניה בבנין על חלקה 338 בגוש 3702 רח' קלינבר רחובות, כך שאחוזי הבניה יגיעו לסה"כ של 33.5 במקום 25% המותרים.

כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד' כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה רחובות

מבצע

מועדון קוראי דבר

הספר – "קורות עם ישראל"
ארועים, תופעות, ותהליכים בתולדות עם ישראל בהוצאת מסדה
וזאת בהנחה של 25%.

למועדון קוראי דבר

במקום ~~(28 ש"ח)~~ רק (21 ש"ח) כולל משלוח לבית המזמין.

נאמן למסורת לשפר את העתון ואת השירות לקוראיו מכריז בזאת בית דבר על הקמת

מועדון קוראי דבר

מטרות המועדון – לאפשר לחברי המועדון קוראי דבר להנות ממגוון מוצרים ושרותים במחירים מיוחדים ובלבדיים.

קוראי העיתון יוכלו לקבל את המוצרים והשירותים עפ"י התלושים המצורפים, בכל סניפי דבר.

תלוש מבצע
לקבלת תנאים מיוחדים
של חברי מוקד בכל סניפי
דבר בארץ

כתובות סניפי "דבר"

תל־אביב, שינקין 45.	טלפון	03-286141
באר־שבע, הרצל 42.	טלפון	057-77043
חיפה, הנביאים 27.	טלפון	04-642111
ירושלים המלך ג'ורג'	טלפון	02-242203
כפר־סבא, ויצמן 95	טלפון	052-23301
פתח־תקוה, ההסתדרות 19	טלפון	03-914728
רחובות, הרצל 168.	טלפון	08-453798
טבריה, בנין רסקו.	טלפון	067-20966
עפולה, ארלוזרוב 11.	טלפון	065-93531

למעוניינים
שלחו המחאה ע"ס 21 ש"ח לפקודת "דבר"
וצרף את תלוש המבצע
לאגף השיווק בעיתון "דבר"
רח' שינקין 45 ת.ד. 199
ת"א 61001

ציין שם כתובת מלאה והספר ישלח לביתך
כמו כן ניתן להשיג את הספר בכל אחד מסניפי "דבר" עם תלוש המבצע.

هكذا من الاصل

טלוויזיה

מאת מירי פז

צרפת והטרור: ברית לא קדושה

העתונאי גאווין יאויט חשף ב„פנורמה" („מבט שני", יום ג') את הברית הלא־קדושה המתרקמת בין ארגוני טרור במזרח התיכון לבין ממשלת צרפת. ברית, השזורה במדיניות המכוונת לשחרר את צרפת ותושביה מאימת הטרור. אבסורד ככל שתהא, העובדה שצרפת היא כיום יעד מרכזי בפיגועי הטירור באירופה, היא הוכחה נחרצת לכשלונה של המדיניות. ועוד לא דיברנו על העקרון המוסרי המפוקפק שביסוד הברית הזאת.

אמנם כיום אין נוטים לכרוך טיעונים מוסריים בשאלות של מדיניות (ולא בשאלות אחרות), בהנחה שאלה סותרים בהכרח את אינטרס התועלת המיידי, אך מקרה צרפת והטרור מלמד שההיפך הוא הנכון. נכון שהערובה לשלום תושביה עשוי להתפס בעיקרון מוסרי עליון במדיניותה של ממשלת צרפת. השאלה היא איזה עקרון מוסרי מונח ביסוד המדיניות שנועדה להבטיח את שלום תושבי צרפת, אך בעת ובעונה אחת לתת יד להפקרת חיי אדם מחוץ לגבולות צרפת.

מן הסרט של יאויט על פעילותו של ג'ורג' איברהים עבדאללה, אנו למדים כי ממשלת צרפת סירבה לשתף במידע שהיה בידיה על פעילות טירוריסטים מדינות אחרות (איטליה, למשל), ובכך נתנה אולי יד להפקרת חיי אדם מחוץ לגבולותיה. גרוע מכך: ממשלת צרפת קשורה לג'ורג' איברהים עבדאללה בעיסקה, לפיה יעלימו השלטונות עין מהגנותיהם של עבדאללה והטרוריסטים הקשורים אליו, ואף להמתיק את דינם במשפט לכשיהיה, תמורת הפסקת פיגועיהם בצרפת. משמע: צרפת משתפת פעולה עם הטרור כדי להציל את עצמה, גם במחיר הפקרת חיי אדם במקום אחר. וכאן אנו חוזרים אל הטיעון המוסרי שאינו מנוגד כל כך, כפי שנוטים לחשוב, לתועלת המיידית. התוצאה ידועה: אזרחי צרפת הם קורבנות הטירור יותר מאשר שכניהם בארצות אירופה. קצת אירוני שצרפת, מכל הארצות, בחרה בדרך שיתוף הפעולה, הרי בהיסטוריה הלא רחוקה שלה ישנה כבר קראוזה אחת מכבידה באותו עניין עצמו: שיתוף פעולה.

יאויט ערך תחקיר מצויין שבמהלכו נפרשים הקשרים המורכבים של ארגוני הטרור עם קבוצות „שיחרור" באירופה, אין האונים של משטרת צרפת, העלמת העין מבניסתם ויציאתם של טירוריסטים לצרפת. אחד המרואיינים בסרט אומר באירוניה כי „דרכי המשטרה הם כדרכי אלוהים: לא יאומנו". מרואיין אחר, אזרח צרפתי ממוצא לבנוני שקרובת משפחה שלו נהרגה בפיגוע אצלו, עוררה את חשד, מביע פליאה על שהיא יוצאת ובאה בארץ מפריע אף שהוא טרח להזהיר את כוונות המשטרה. מסתבר שאין האזנים והעלמת העין לא היו מקריים: הם הוכתבו מגבוה. פרשת ג'ורג' איברהים עבדאללה איננה הראשונה במסכת זו. בנושא שיתוף הפעולה עם הטירור נחשפת ממשלת צרפת במלוא אוזלת ידה. אל הבניינים הלא מוסריים במדיניותה, מצטרפת שורה ארוכה של רעות חולות: צביעות איומה (הכרזתו של ראש הממשלה ז'אק שיראק בספטמבר השנה: „לא ניכנע לטרור") ושלומיאליות ללא תקנה.

על קצבים וסנדקים

ג'ון ובובי קנדי

עלילה דרמטית מרתקת של קשרי המאפיה בארה"ב עם האיגודים המקצועיים ועם השלטונות כפי שנפרשה בסרט הטלוויזיה על מרילין מונרו (יום ה'), מעוררת תהיות: האם מדובר בחיים עצמם או, שמא, בפרק מוסרט מתוך רומאן של מריו פוזו. החיים, כנראה, חזקים מן הספרות הלא־קאנונית. שום ספר או סידרה טלוויזיונית לא יכרכו בפרק אחד גם סאגה משפחתית מפוארת כמו זו של בני קנדי, גם את עלילות וזרועה הארוכה של המאפיה, גם הלכות ציתות לא חוקי לשיחות פרטיות (כעשור לפני ווטרגייט), וגם את גורלה של אלילה טראגית ויפהפיה.

מרתק לבחון כיצד הזמן מחבל במיתוסים. ברטרוספקטיבה של שני עשורים נראים קורותיהם של הקנדים כפרק מוצלח במיוחד של מין סדרת „דאלאס" אנינה, שיש בה הכל מכל כל: אנשים יפים, זוהרים, צעירים, לוחמי צדק – פניה היפות של אמריקה – אך גם ידיהם מגואלות, ככלות הכל, בזוהמה התושפת אותם לסחטנות מסוכנת. ואיך היכלו השנים באלילה היפה והטראגית שלנו. נכון, היא עדיין יפה ומעוררת הרבה אהדה, במיוחד בקטע המרגש שבו היא שרה „יום הולדת שמח אדוני הנשיא", כשהיא כבר ממולכרת בפחדים מוחשיים מאוד; אבל בקטעים מתוך סרטיה, צבטתי את עצמי כדי להאמין שזו הכוכבת הגדולה ולא קאריקטורה נלעגת שלה.

להחרים את שושלת

בפיגור מצער גיליתי את „שושלת". לא הצלחתי, אני מודה, לצפות בפרק שלם. מתוך אדי הנמנמת, היכו בי כבריק רגליה החטובות של קריסטל־אוונס. מרגע זה ואילך הייתי במצב עֵרוּת מוחלט ואני זוכרת היטב כיצד ירדה במדרגות בניין בית המשפט, שלובת זרוע עם מה־שמו בעלה, הנאשם בהריגת המאהב של בנו. אחר כך מסתבר שהוא שונא את בנו על שהמיט חרפה כזאת על המשפחה והתאהב במושה (זה מ„העיר") אחר. לא מבינה בכלל למה זו סטיה. הרי הסוטה האמיתית בסידרה היא קריסטל החסודה. איך אפשר להתאהב בדבר המאפיר הזה, המזכיר מוכר סדקית בגמלאות, ואפילו רשע לתאבון איננו, להנשא לו ו – כן – גם להציע לו לחזור למיטת הכלולות המשותפת. תרגנו אותי אם זו לא סטיה. אחר כך כשהיא אמרה לו במבט מצועף כזה, באחת מכתונות המשי־ניילון הסקסיות שלה, „אי לאב יו", נשברתי. אי אפשר. זה לא מתאים לקונספציה של הסידרה. הבטיחו סידרת רשע. עוד „אי לאב יו" אחד ב„שושלת" ונפסיק לשלם את האגרה.

ואלה שמות

פינתו השבועית של הרב **שמואל אבידור־הכהן** (ליל שבת) הוקדשה לשחיתות. הרב הנכבד הטעים שאין כפרה על עוונות שבין אדם לחברו (בין אדם למקום יש) ומנה מלוא החופן קבין של עושק, גזל ושאר פשעים יומיומיים תכופים שאנשים עושים לאנשים ו/או לרשויות. זה היה פתיח הולם למהדורת החדשות הקצרצרה של ליל שבת. דוד גלבוע סקר בחטף את המאזן השבועי של החשדות בשחיתות. היה בה, בסקירה החטופה אך הארוכה, משהו מרוח מסורת ישראל־סבא.

ואלה שמות: רפי לוי, איש כמורה בכיר ששמו נאסר לפירסום, זרח גהל, פרופ' יצחק ברסירא, אבנר סרוסי, מוריס רגזאן. זה היה השבוע שהיה. שבוע טוב.

קאטש כפי יכולתך

אולם הסינרמה ייפתח מחר רשמית בהופעתה של הזמרת סי.סי. קאטש

הדור שזוכר את הדיסקו מלפני תשע שנים, זוכר ודאי את השיפוע המסחרר ואת כיווץ השרירים, תוצאת המירווח המינימלי שנותר לרגליים בסינרמה של פעם. אז עוד חשבו שהמבנה הזה יצלח למעט מאוד דברים. הקולוסיאום היה ברומא, פינגווין היה כינוי לאדם הלובש טוקסידו וקולנוע דן הציג סרטים. כך חולפת התהילה, הדיסקו היה ליורופופ, הסינרמה היתה למועדון ריקודים רב פעלולים שעד כה הדהים בכושר הספיגה של הפסדים כספיים.

סי.סי. קאטש (מקודם קתרינה־קרולין מילר), מבצעת להיטים מיומנת בת 22, זוכה להיות המופע הפותח של הסינרמה החדשה. מופע לאמר ורשמקול שינסה להקפיץ את באי הסינרמה, אותם שלא שמעו די יורופופ חי לשבוע אחד ומדלגים בצעד מסוגנן־מקולנוע דן, מארחתה של סיניטה, לסינרמה של סי.סי.

המנוע של משאבת הכסף של הגברת קאטש הוא **דיטר בולן**, גרמני, מי שאחראי על היצירה בצמד „דיבור חדיש", ממובילי הדיסקו המודרני שדברו יוצא מגרמניה. קאטש תופיע פעמיים, מחר ובמוצ"ש הקרובה בשעות מעט מאוחרות עבור בני התשחורת האמורים להתייצב למחרת ללימודים. חוויה אמנותית לא צפוייה שם, אבל סי. סי. ודאי תשתדל.

אמיר רותם

הלקח של „כרמן"

קונצרט

מאת ישראל דליות

„כרמן", אופרה בארבע מערכות מאת ביזה. ביצוע בימתי למחצה. התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור. בנייני האומה. 5.11.86

אמות־המידה המוסיקליות לביצוע מכובד, של יצירת־המופת הזו, הן גבוהות למדי. פרשנות שאינה עונה על הדרישות האמנותיות גורעת מיופייה ואופייה של האופרה וכשמגישים, משום מה, ביצוע פושר של האופרה הצרפתית, האהובה והגאונית, לא נותר אלא להשאר שוויונפש.

„כרמן", בניצוח רוג'ר נורינגטון בירושלים, היתה, ברובה, בלתי מסעירה. ללא הלהט, המתח הדראמטי והתושניות החיוניים. החסרונות הרבים מדי בעיצוב הכללי לא איפשרו לנגינה המדוייקת והמוצלחת של התזמורת ולשירה הטובה של המקהלות להעניק חוויה של ממש.

למקהלות ב„כרמן" תפקיד חשוב וחיוני (מייצגות ילדי רחוב, פועלות בבית החרושת לסיגריות, חיילים, מבריחים והצוענים). מקהלת „נערי ירושלים" (בהדרכת יונתן לסר) שרה יפה. גם המקהלה הקאמרית, שליד האקדמיה למוסיקה (בהדרכת אהרון חרל"פ), עמדה בכבוד במשימה המקצועית. ההחלטה לחזק אותה, באמצעות מגביר־קול, גרעה ולא הוסיפה. מינטיה ברכאן (מצו־סופראן), בעלת קול אישי ויכולת מוסיקלית לא שכבעה ככרמן. הזמרים האורחים האחרים גם אכזבו. כמה זמרים ישראליים, בתפקידי משנה, הופיעו לראשונה עם התזמורת, במסגרת אופראית. מביניהם בלטה הסופראן רות תבור (המשתלמת כיום בחו"ל) בתפקיד המשמעותי של מיכאלה.

השאלה העקרונית היא: מי, למעשה, צריך „כרמן" פשרות מעין זו? עדיף היה להשקיע מאמצים ומשאבים בהפקה של אופרה בלתי מוכרת, או באופרה ישראלית (אופרות טובות רבות שנוצרו בארץ לא בוצעו מעולם). נכון שטרם נתגלו ה„כרמן", ה„טוסקה" וה„ריגולטו" הישראליות, אולם „כרמן", בהצגת הבכורה, ב־1875, ב„אופרה קומיק" בפאריס, נחלה כישלון וגרמה לשערוריה. באולם נשמעו שריקות בוז. חלק מהקהל עזב באמצע. המבקרים ברובם החליטו שהאופרה „הגרועה" לא שוה פרוטה. ביזה המיואש והמאוכזב מת שלושה חודשים לאחר מכן. כיום „כרמן" מושכת קהל וממלאת אולמות. מוטב היה, לטווח ארוך, לחולל שערוריה טובה, בחצי אולם ריק, בהעלאת אופרה ישראלית, או בלתי ידועה, מאשר להגיש „כרמן" קלושה באולם מלא.

אם התזמורת הירושלמית נאמנה ליעודה, היא יכולה להרשות לעצמה „הסתכנות" כזאת. שערוריה באולם יכולה גם להיות רדיופונית ולרתק את המאזינים. זה הלקח של „כרמן". רצוי ללמוד ממנו.

תקליטים/פופ

מאת אמיר רותם

זקן מדי בשביל פאנק

„הקלאש". „Cut The Crap" הפקה: חוזה אנידוס. 26601, תוצרת סי.בי.אס.

פוקח את העיניים בבוקר וניגש למראה. משרבב לשון ארוכה, מותח את השקיות שמתחת לעיניים לכיוון האוזניים, משחרר נהמה מחוספסת שמדרגנת את הריאות עד כדי שיעול מתגלגל. כמה תנועות מזרחיות, מלוות ברפרטואר קללות מוכר, מושך את תחתוניו מעט חזק מדי ומדדה חזרה לחדר השינה. מכנסי העור לא עולים מעבר לברכיים. במאמץ עליון מעמיס על התפרים את השוקיים, מסתפק בתגורת המסמרים במקום לרכוס. מריח כמה חולצות, בוחר את זאת במצב הפתות חמור, שחורה, כמובן, שרווליה נתלשו זה מכבר ורוב כפתוריה חסרים. צלצול שלישי.

„הפאנק חזר" מיוזיקל פאתטי ב־12 חלקים.

מה יש לו בחייו, לאדם זקן בן 35, ג'ו סטראמר. לנסות לחזור לימי הזוהר הרקוב של 1977, כאילו „סנדיניסטה" לא היה מעולם, כאילו „רוק קרבי" לא קרה בכלל. „ריקסטור", "Are You Red..y", "Dirty Punk", „זהי אנגליה" – שמות מן העבר המופיעים על גבי תווית תקליט ההווה (היחסי, התקליט הזה ראה את אורה הזוהר של אנגליה כבר לפני שנה). „הקלאש", פאנקיסטים לונדונים בעלי מודעות פוליטית מחודדת שנדמה היה שידעו לשרוד את מותו המזוכיסטי של הפאנק, מחזירים את ברני רודס, המנהל הראשון לתמונה ואת התמונה לראש. ואולי זו בכלל פארודיה.

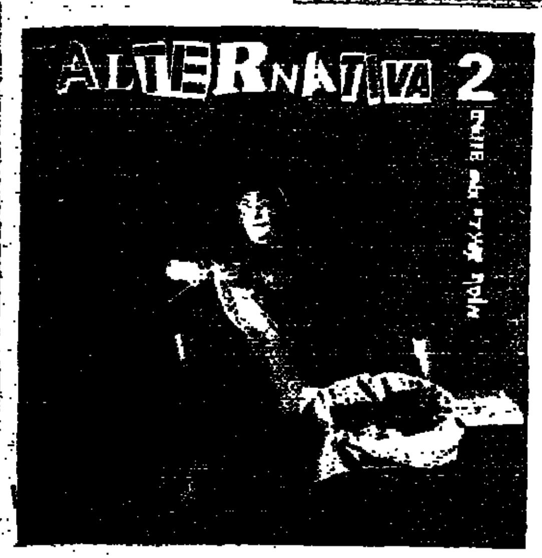

הכל אמת

„סיפורים אמיתיים". „ראשים מדברים". הפקה: „ראשים מדברים". 3511־ד, סי.בי.אס.

סיפור אמיתי: ירדתי ברחוב בוגרשוב, תל אביב, לכיוון הים. לפתע השמיים התקדרו, האנשים ברחוב נעלמו כלא היו. אור חזק היכה פתאום מימין. אחד השיחים במגרש החניה הריק עלה באש, אור מוזר עלה משם. התקרבתי. זה היה מראה מאוד מוזר. השיח בער אבל לא ניזוק כלל. קול חזק הדהד בין הבתים, מקורו נדמה מתוך השיח. „של נעליך מעל רגליך" אמר השיח. לא הבנתי. רציתי ללכת אבל לא הצלחתי להזיז את הרגליים. „קראתי את הבקורות על התקליט החדש של 'ראשים מדברים' ומאוד התרגזתי" הוא אמר. ניסיתי לענות, אבל לא הצלחתי להוציא קול. „הם לא מבינים שמדובר בפסקול של סרט?" שאל השיח רטורית, „הם לא ראו את הסרט בכלל והרי מדובר בביצועים של הלהקה לשירים ששרים השחקנים בסרט". הצלחתי רק לנוד בראש. „אתה" זאת היתה הפעם הראשונה שהשיח פנה אלי ישירות. ברכי הזלו להתרכך. „אתה תדע כבר איך לכתוב, נכון?" רציתי לומר משהו, אבל הפה שלי היה לגמרי יבש. לשוני דבקה לחכי. מכבי אש הגיעו בחריקה מעבר לסיבוב, אבל השיח הספיק לכבות את עצמו, לפני שהבערה דעכה כליל, הוא הספיק ללחוש „זכור" ונדם.

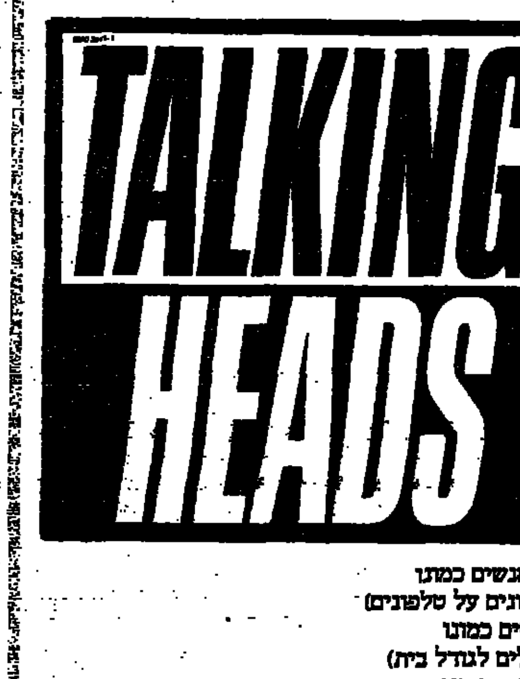

אנשים כמונו
(שעונים על טלפונים)
אנשים כמונו
(גדלים לגדל בית)
אנשים כמונו
(יצליחו לעשות זאת, כיוון ש..)
איננו רוצים חרות
איננו רוצים צדק
אנחנו רק רוצים מישהו לאהוב.

אז אני באמת לא יודע אם „ראשים מדברים" צריכים לסמר את ההגות אחרי התקליט הזה, אפילו אם הם לא יותר מלהקת הליווי של דיוויד ביירן. לא יודע אם באמת מה שחסר כאן זו אותה חיות, מקוריות ויהודיות שאיפיינה את יצירתם בעבר. יודע רק ששיח אחד אמר לי שזה רוקא יופי של תקליט ואני לא מתווכח עם שיחים. „ואתה חלמת הכל/ וזה הסיפור שלך/ אתה יודע מי אתה?/ אתה. ממעיל הזלומות."

ציפורי לילה קלאסיות

„אלטרנטיבה 2". עורך: משה מורד. 26995־ד, תוצרת סי.בי.אס.

סוף סוף אפשר להגשים פנטזיה בת שנים. התרשות של חצות ברקע, מכבים את האור ומשאירים מנורה. שולחן קטנה. מושכים כסא ומתיישבים אל מול הזכוכית. „זהו סוף התרשות", מקבלים את מהטבנאי־שמעבר־לזכוכית. אפשר להניח את „אלטרנטיבה 2" על המקול, להסתכל על סבתא'לה שעל העטיפה (מה זה?) בעיניים ולפנות למאזינים שבבית, במכונית ועל המשמרת. בין השירים יש ללחשש התחכמויות מילוליות ופרטים מאירים על המבצעים („רוסים היאטו בעל הקול המרהיב", „הכלונד הנצחי של ניקו") ולייעץ למאזינים המטלפנים איך לנהל את החיים („ניסית את זה פעם עם בחורה?"). „אנחנו מתקרבים לחדשות מקול ישראל אחר כך שעה נוספת..."

משה מורד הגשים את הפנטזיה הזו בגיל צעיר ומכיר את הטכניקה. הקובץ הזה מאוזן בין קלאסיקה מעננת: ביין קייל („Dying On The Vine"), ויאט (ב„בניית ספינות" של קוסטלו), מגורים „יהודיים" מהרדיה: ניקו („ליבי ריק"), „הסמיתס" („הנער שקוץ בצידו") ו„Colourbox" („הידה כחול"), הזדמנות לפגוש בהדפסה מקומית את „Woodentops", „Eyeless In Gaza" ו„Alien Sex Friend" והשאר. שנות ה־60 מרחפות מעל הקובץ הזה, כראי נאמן למוסיקה של התקופה. אי אפשר לבוא בטענות.

אנריקו מסיאס, להופעות

כבר ארבע שנים שהוא לא בא. ניסינו לבדוק מה לא עשינו בסדר, אבל הנה, פתאום הנא חוזר. **אנריקו מסיאס**, כוכב מקומי ובין־לאומי מגיע ביטאור לחמש הופעות, שתיים בהיכל התרבות, תל אביב, אחר כך בבנייני האומה, ירושלים, אודיטוריום חיפה ובבאר שבע. מסיאס, לשעבר גסטון גרנסייה מאלג'יר, זכה לאחרונה בתואר אות לגיון הארים הצרפתי כשהוא מוביל שירה של 30 אריכי נגן רבי מכר, אלפי הופעות בקצווי תבל ואותו חום אנושי שאיפיין אותו מאז ומתמיד. לכאן הוא מגיע מסיבוב הופעות במזרח אירופה, שם תהיה תחנתו האחרונה מוסקווה. מכאן יפליג ליפאן וארה"ב.

„בוטלג ביטלס" בחנוכה

מי יכול לנצח את ריסה בתנוכה: רק „החיפושיות". אז הביאו אותם, בערך. ה„בוטלג ביטלס" הלא הם ניל האריסון (!), רוג'ר בארה, דייב קסלין ותומס גולדשטיין אמורים גם להיות דומים לג'ון ז"ל, ויבל"א פול, רינגו וג'ורג' וגם לשיר כמוהם. הם התגלו בליהוק למחזמר „ביטלמניה" הלונדוני ואם ירידוזו החליטו לנסות ולראות עד כמה אפשר יהיה למשוך את הבדיחה. הם הספיקו לעשות זאת כבר בארה"ב, אירופה, המזרח הרחוק, המזרח האירופי ואפילו כאן כבר היו. הם מגיעים לעשר הופעות ב„כריסמס", אבל בסילבסטר הם יהיו בקהיר.

הרצוג – בבולי אוסטרליה

בולים

מאת אריה לינדנבאום

בביקורו של הנשיא הרצוג באוסטרליה הונצח שם כפריט בולאי מיוחד, ראשון מסוגו. ביקורם של נשיאי ישראל בחו"ל הונצחו בבולאות אך במקרים בודדים. רק ביקורו של הנשיא שזר ברדום אמריקה הונצח בבול־דואר בבראזיל ובאורוגואי. אלה שני בולים עם דיוקן נשיאי ישראל, להוציא גליון־מזכרת של נסיכות במפרץ הפרסי שהדפיסה לרגל מות וינסטון צ'רצ'יל צילום של מעמד ההלוויה עם האורחים הנכבדים ממדינות זרות שבאו לחלוק כבוד אחרון, וביניהם גראנג, בצילינדר, גם הנשיא שזר, שהיה בטקס ההלווייה של צ'רצ'יל. גליון דומה הופיע בפיליפינים לרגל רצח הנשיא קנדי ובמרכזו קבוצת אישים שבאו לחלוק כבוד לפני הבית הלבן, ביניהם נראה הנשיא שזר.

פרט לפריטים אלה לא הופיעו עוד בולים בחו"ל לכבוד אישים ישראלים. חותמות דואר לציון ביקורים ממלכתיים הוטבעו גם כן בבראזיל ובאורוגואי ובאחרונה באירלנד, לרגל ביקורו של הנשיא הרצוג.

בעת כתיבת שורות אלה עדיין לא הגיע לידינו מידע מוסמך על ההנצחה הבולאית של ביקור הנשיא הרצוג באוסטרליה, אבל נודע על הדפסה חגיגית על־גבי בולים קיימים, חידוש בהנצחות נשיאי ישראל. אם התכנית תתממש יהיו לנו כל ארבע הצורות הפילטליות: בולים, חותמות דואר, גליון מזכרת והדפסדבב. לפי ידיעה בלתי רשמית צויין המסע בכמה מזכרות בולאיות. המדובר בהדפסה מיוחדת בהיתר הדואר, כפי שמקובל לעיתים באוסטרליה.

ישראל כמדינה, דגלה, סמל המנורה, אותיות עבריות, ישובים ישראלים, קק"ל, ספורטאי ישראל ואף כותב שורות אלה, צויינו בהזדמנויות שונות בחותמות דואר ובולים במדינות שונות והם חלק בכל אוסף „יודאיקה".

היוזמים באוסטרליה תיכננו הדפסת שובל הקדשה לביקור הנשיא הרצוג על־גבי שולי הגליון של בולי שנת השלום. דואר אוסטרליה עמד להתיר את ההנפקה, אולם לא דובר היה על הנפקה רשמית של הדואר. שלוש התחנות בערי אוסטרליה השונות הוזכרו בשלוש חותמות־זיכרון מיוחדות, אולם, כאמור, בהוצאה פרטית ולא של הדואר.

גנדי בגרנדה

בולי שלום מופיעים עתה בהרבה מדינות. מגרנדה הגיע אלינו בול מיוחד עם תמונת מהאטמה גנדי המנוח (1948־1869) כשברקע רובים מכודנים ועליהם יושבת יונת שלום שלווה.

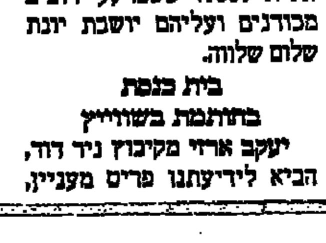

בית כנסת בחותמת בשווייץ

יעקב אורזי מקיבוץ ניר דוד, הביא לידיעתנו פרים מעניין, שהופיע לא מזמן בשווייץ והוקדש לעיירה בשם לנגנאו, כשבחותמת המיוחדת ישנה „הנקודה היהודית".

מסתבר שהעיירה נוסדה לפני שנים על־ידי יהודים שהיה להם גם בית כנסת במקום. במרוצת השנים נתרוקנה מתושביה היהודים, אולם נשארו כמובן אתרים בעלי סמליות יהודית.

באחרונה הוקם במקום בית אבות יהודי, בכספי הפילנטרופ גוגנהיים. בחותמת המיוחדת שהוקדשה לעיירה הובלטו כמה אתרים, ביניהם ביהכ"נ המקומי. איש לא היה יודע, אולי, שאחד הבניינים שבחותמת הוא ביכ"נ, אבל כיוון שעל המעטפה הודפסו אותם האתרים עם שורת הסבר, ניתן בנקל לכלול את הפריים באוסף „יודאיקה".

גרמניה –

– לזכר מחנה סקסהאוזן

לפי עלון הסברה של דואר מזרח־גרמניה הומתו במחנה הריכוז סקסהאוזן יותר ממאה אלף בני אדם ממדינות אירופה, שרוכזו במחנה על־ידי הנאצים. ב־1961 הוקם במקום מוזיאון ואנדרטת זיכרון לכל קורבנות הנאצים. עתה הודפס בול זיכרון עם תמונת האנדרטה.

בול הזיכרון החדש הופיע לציון 25 שנה להקמת האתר, שעד כה ביקרו בו יותר מ־8 מיליון בני אדם מ־142 ארצות. מחנה סקסהאוזן לא היה מחנה מיוחד של יהודים. המחנה שוחרר על־ידי הצבא האדום ב־22 באפריל 1945.

50 למלחמת האזרחים בספרד

בול אחר של מזרח גרמניה הוקדש למלאות 50 שנה למלחמת האזרחים בספרד. הוא מראה פסל שהוקדש לבריגדות, בצורת דמות מחזיקה הרב בידה.

בקפריסין, מוטיבים דתיים

בולי שנת השלום של קפריסין מתארים השנה קטעים מתוך פרסקות של כנסיות. הבולים יופיעו ב־24 בנובמבר וישמשו גם כבולי חג המולד.

עשירה במאי קולנוע

גליון־מזכרת חגיגי ומיוחד שהוקדש לבמאים ושחקני קולנוע, הופיע לא מזמן בצרפת והפך ללהיט מסחרי שמזמן לא היה כמוהו. בין השמות מספר יהודים וגם זו סיבה לביקוש הרב שנוצר סביב ההנפקה הצרפתית שמהידה עלה תוך ימים מספר במאה אחוז.
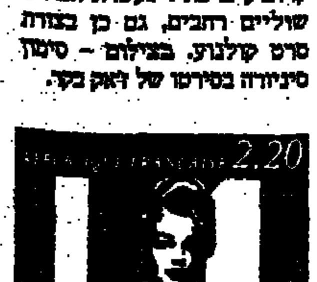
בגליון, שהודפס בשחור ובצורת סרט קולנוע, 10 תמונות סרטים שבמאיהם מוזכרים בתמונה: מקס לינדר, ז'אן רנואר, ז'אן אפשטיין, ז'אן גרימון, מרצ'ואה מריאו, לואי פריאד, סאשה גיטרי, מרסל פניול, רנה קליר וז'אק בקר. הגליון הוקדש ל־50 שנות קלנוע צרפתי. לעשרת הבולים שוליים רחבים, גם כן בצורת סרט קולנוע. בצילום – סימון סיניורה בסירטו של ז'אק בקר.